

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

אורי קלמס (מורה חדש)
עוזר יומי בלתי משלמי כשמה התנועה
העורכת ד"ר נ. פרסון
העורך האחראי רוד יו
המרי: מורה חדש בע"מ ת"א חננך 11.

Nkruma elnök távollétében

Katonai csoport vette át a hatalmat Gánában

Csak Nkruma testőrsége tanúsított ellenállást — A forradalmi tanács menesztette Nkruma elnököt, felszálta a parlamentet és felfüggesztette az alkotmányt

Accra (UPI, Reuter, IFP). — Gánában tegnap hajnalban katonai puccs útján buktak meg a fekete Afrika egyik régi és kimagasló egyéniségének, dr. Kuame Nkruma elnöknek kormányát — amikor leszállt a reptérre, hogy megkezdje Vietnámmal kapcsolatos békeküldetését. Gánában a hatalmat forradalmi tanács vette át. Nkruma kormányának miniszterei főrészt letartóztatták és a nemzeti felszabadító bizottság Nkruma által nemrég nyugdíjba küldött J. A. Ankrab tábornokot nevezte ki a haderők új főparancsnokává.

Maga a puccs vezetése, amelynek elnöke E. K. Kotoka ezredes áll, közöttük egy puccsot négy különböző, de gondosan összehangolt hadműveletben hajtották végre. Az egyetlen komoly ellenállást az elnöki palota testőrsége tanúsította. Itt hat óra hosszat tartó lövöldözés folyt, amíg a testőrség megadta magát. Nkruma elnöknek ezt a gondosan válogatott elitcsapatját fogságba vették. A nemzeti felszabadító tanács tegnap este azt jelentette, hogy az ország egész területét uralja, valaminti tartományi parancsnokok hűségnyilatkozatot adtak.

48 órán belül helyreállítják az ország repülő és rádiókapcsolatait a külvilággal. A nyilatkozat azt veti Nkruma szemére, hogy egyeduralmat gyakorolt, megválogatva címzetté magát és úgy irányította az országot, mintha az személyi tulajdona lenne, amivel Gánát a tónk szélére vitte. Nkruma elnök 71 tagú kabinjával, közöttük leggyorsabban megbízható testőrségekkel, a nemzeti felszabadító tanácsot, amelynek elnöke a kormányzó volt, aki megválogatott lett Achmed Sukeiri, az úgynevezett Palesztinai Felszabadító Szervezet vezetője és a Jordániai belügyminiszter Abdel Vahab Madzsalsi között. A Jordániaiak — mint jelentették — az Arab Liga közvetítésére azért jöttek Kairóba, hogy újból megkíséreljék az ellentétek áthidalását. A jelentés szerint tegnap megfogalmazták egy megállapodás szövegét, amelyet a Jordániai küldöttség egyik tagja ma visszatartott. A Jordániaiak a kormány jóváhagyására a Jordániai diplomata szoborban visszatér a válságos Kairóba.

Megegyezés Sukeiri és Jordánia között?

Kairó (Reuter). — A palesztinai menekültek köréből származó és más forrásból meg nem erősített jelentés szerint, a megállapodás jött létre Achmed Sukeiri, az úgynevezett Palesztinai Felszabadító Szervezet vezetője és a Jordániai belügyminiszter Abdel Vahab Madzsalsi között. A Jordániaiak — mint jelentették — az Arab Liga közvetítésére azért jöttek Kairóba, hogy újból megkíséreljék az ellentétek áthidalását. A jelentés szerint tegnap megfogalmazták egy megállapodás szövegét, amelyet a Jordániai küldöttség egyik tagja ma visszatartott. A Jordániaiak a kormány jóváhagyására a Jordániai diplomata szoborban visszatér a válságos Kairóba.

magasabb felesége, Szatia, két gyermekével együtt az acrii egyiptomi nagykövetségre menekült és még mindig ott tartózkodik. A kormány tagjai közül állítólag néhányan megsebesültek, amikor ellenállást tanúsítottak a letartóztatással szemben. A gánai haderők eddigi főparancsnoka Addisz Abehában tartózkodott a puccs kitörésekor, s nem volt hajlandó semmiféle nyilatkozatot adni. Hír szerint a lázadók legelső intézkedése közé tartozott, hogy szabaddá válasszák több száz politikai foglyot az acrii erők börtönéből.

A KEPE SEM KELL

Londonban tegnap egy fiatal néger — valószínűleg gánai származású fiatalok haláltáncát — börtönbe vitte a gánai konzulátusra, letette Kuame Nkruma nagy képét a falra, kirohant vele az utcára — és darabokra tépte, majd gyorsan elment a járókelők között.

kat, távirátokat és minden fontos kuleszpozitót. Az „Uj Hajnal hadművelet” fedőnév alatt végrehajtott államcsíny áldozatainak száma a jelek szerint igen csekély. Accraból közvetített jelentés szerint az ott levő számos izraeli katonának, ugyanúgy mint a közel 7 ezer angolnak és 1500 amerikaiának nem esett bántódása. Accraban tegnap este még páncélosok kirkáltak az utcákon, de esend uralkodott, és a belvárosban a lakosság az utcára tördülvén aknázta a diktatúra megszűnését.

Külföldi megfigyelők és mindenekelőtt angolok, akik azelőtt Gánában működtek, azt mondják, hogy Nkruma elnököt már régen esedékes volt, mert a gánai elnök, aki valóságos istenként imádta magát, elnyomott minden szabad véleménynyilvánítást, a kormányzata korrupt volt és uralma csak ártott az országnak. Nkruma egyiptomi származású volt.

kegyelmezzen meg két halárralított volt miniszterének. A nemzeti felszabadító bizottság központja tavalyi jelentésében arról beszámolt, hogy Gánában súlyos jogszegések folynak és kegyetlenül bántják a politikai foglyokat. Nkruma 1957-ben lett elnök, amikor Gána az első függetlené vált afrikai országként ünnepelte meg önállóságát.

Londonban megkönyöbüléssel fogadták a radikális Nkruma bukását, aki Rhodesia miatt megszaktotta a diploáciai kapcsolatokat Angliával. Gánán kívül Tanzania volt az egyetlen tagja a brit birodalmi szövetségnek, mely ilyen lépést tett.

Londonban kimették, hogy Arthur Bottomley, a birodalmi ügyek minisztere, néhány hónap előtt felkérte Nkrumát, hogy „szabad és őszinte szellemben” kezdődjen az izraeli-német tárgyalások. A német ellenzéki sajtó bírálja a kormány magatartását.

„Németországot vádolták a feladatuk teljesítésében, amelyek kötelessége, hogy európai támogatása az európai támogatásnak az izraeli elmaradásait, akiket ott ellenséges világ fog körül” — állapítja meg a Lokalnazioger. Amennyiben Schröder külügyminiszter ragaszkodik a fog a teljes „normalizáláshoz” ezen a téren is, úgy újabb csalódást fog kálvtalni Izraelben — állapítja meg a vezérelők.

„Szabad és őszinte szellemben” kezdődtek az izraeli-német tárgyalások

Bonn (Reuter, IFP). — Aser Ben Nátán nagykövet kijelentette, hogy az Izrael és Németország közötti gazdasági tárgyalások megnyitása „szabad és őszinte szellemben” fog történni. Úgy Ben Nátán nagykövet, mint Rolf Laub német államtitkár tartózkodtak minden részlet közlése nélkül a tárgyalások megkezdésére vonatkozólag. Beavatott korra szerint mindkét fél arra használta fel a megnyitást, hogy munkatervet javasoljon a további megbeszélésekre, amelyek valószínűleg három hétig fognak tartani.

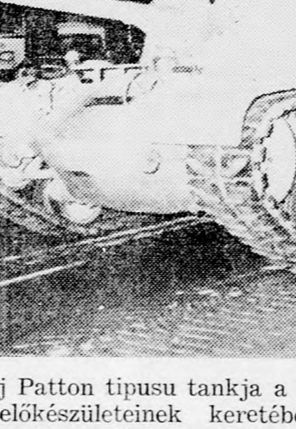
Mindkét tárgyaló fél hangzott, hogy ezek a megbeszélések nem fognak semmiféle titkos megállapodáshoz vezetni, mint annakidején a fegyverszüneti megállapodás volt. A német szöveg tegnap este hivatalosan közölte, hogy a megbeszélések több fázisra fognak oszlan és mindegyiknek a befejezése után közös nyilatkozatot adnak ki, amelyben beszámolnak az elért haladásról. Az első tárgyalások első részében elvileg kérdéseket tárgyalnak meg.

A német szociáldemokrata párt sajtószólgálat tegnap bíralt alá vette a bonni hatóságok magatartását az Izraeli felajánlást gazdasági tárgyalásokon. „Izrael nem hasonlít semmiféle más fejlődő államhoz” — állapítja meg a cikk, amely tiltakozik a német kormány szándéka ellen, hogy Izraelnek csak előre pontosan körülhatárolt célokra juttasson hitelt. „A bonni hivatalnok ismét zavarba fogják hozni a német nép barátait a szabad világban és súlyosan megsértik Izrael érzelmeit, hogyha a gazdasági segélyt olyan feltételekhez kötik, amelyek a két ország között fennálló különleges kapcsolatokat nem tesznek indokoltá.

A Generalnazioger című független lap tegnap vére-cikkében ezt írja: „A legnagyobb hibás semmiféle tagadhatja le, hogy fennáll a német nép bizonyos kötelessége a zsidókkal szemben”. Annak ellenére, hogy a tárgyalásokon pénzügyekről van szó, a mult emleke jelen van a bonni tárgyalótérben. A lap megállapítja, hogy az elmult években Németország a kapcsolatok normalizálására törekedett Izraellel, ezen felül pedig közel négy milliárd márkát kártérítést fizetett. A zsidó állam azonban megkívánja, hogy Németország újból megerősítse büntudatát.

Szorgalmas munkabíró házaspárt keresünk 45-ig, jeruzsálemi cukrászda üzletvezetésére. Írvi nyelvtanús szükséges. Jó kereseti lehetőség. Izraeli ajánlólevele, ételválasztás, gyakorlat, stb. megjelölésével és referenciákkal: Jeruzsálem, P.O. Box 236. Country Hotel. Dicsőítő biztosság.

A páncélos erők új Patton típusú tankja a haifai függetlenség-napi felvonulás előkészületeinek keretében próbautat tesz a felvonulási utszakazon

A NEMZETI JÖVEDELEM 9-10 SZÁZALEKA MEGY HONVEDELMI KIADÁSOKRA

Izrael 300 ezer Uzi-géppisztolyt exportált hadfelszerelésnek mintegy negyötödét részelt kell külföldön idegen valutáért beszerezni. Az izraeli hadipar 12 ezretodoszarmadalmi által 50 millió font értékű aknavető adott el a hadseregnek és tovább 150 millió font értékű fegyvert exportált. Több mint 300 ezer Uzi típusú géppisztolyt szállított Izrael külföldre.

A hadügyi államtitkár kijelentette, hogy meg lehetne hosszabb időre ki-be-vezetve az izraeli hadi ipar kimerített állapotát, mert a legújabb lehetőség arra, hogy a közeljövőben Izrael és arabok közötti viszony normalizálódjon.

Jiszráel Gálili támadta Ben Guriont az Uj Rend aktivistáinak ülésén

NOGA FEHER ASZTALI BOR, JOBB, ANYAD HAZABAN VOLT

Szorgalmas munkabíró házaspárt keresünk 45-ig, jeruzsálemi cukrászda üzletvezetésére.

Négyszáz halottja van a sziriai puccsnak

Chafez állítólag elmenekült — Már nincs érezhető ellenállás az új kormányral szemben

Beirut (UPI, IM, Reuter, IFP). — A bagdadi rádió állítása szerint 400 ember vesztette életét a sziriai puccs kezdete óta, de Amin el Chafez tábornok volt elnöknek, — akinek letartóztatását az új sziriai vezetés közölte, — sikerült megszöknie az ország déli határa irányában. Bagdad jelentése szerint, sziriai repülőgépek tegnap bombázták Aleppo, ezután pedig eljötték a csapatok foglalták el a várost, amely szembenállt a lázadó tisztekkel. Ez a magyarázata annak, hogy az Aleppoi rádió, amely tegnap reggel még a Chafez-pártiak kiáltványait közvetítette, hirtelen elhallgatott és nem juttatta fel adásait.

A bagdadi rádió részletes beszámolója szerint a lázadás azzal kezdődött, hogy egy kommandószázad Szalim Chatum őrnagy parancsnoksága alatt megszállta a rádióállomást, majd a Köztársasági Palotát, amelyet heves harc után foglalt el. Itt 70 ember esett el. Ezután a katonai rendőrség parancsnokát ostromolták meg, majd ágyúkkal lökték a vezértartózó tankokat és el-

helyezik szabaddá a pártvezetőség letartóztatott tagjait. A bagdadi rádió állítása szerint a puccs vezetői felkérték Akram Churanit, a Báát egykori vezetőjét, akit Chafez tábornok hosszú ideig házfogságban tartott, hogy vegyen részt az új kormány megalakításában. Ammanban a Jordániai vezérkar szövegét kijelentette, hogy az ország teljes haderejét készenlétbe helyezték a sziriai események miatt. A Jordániai sajtó általában hűvösen, sőt elutasító hangon fogadta a sziriai államcsínyt. Angol vélemény szerint a puccs végrehajtása még főképpen megvezetett, részben semmiféle pártkongresszuson, amíg Damaszkuszban nem

Chafez nem volt otthon és ezért sikerült elsöknie, de gyerekei megsebesültek és a ház leégett. A bagdadi jelentéssel ellentétben, diplomáciai hírvételek kijelentették, hogy a lázadók megölték Chafez házát, amely az amerikai nagykövetség közelében van és megfigyelők látták, amikor a lázadók elvezetik a letartóztatott Chafez elnököt.

Diplomáciai megfigyelők annak a kairói jelentésnek sem adtak hitelt, amely szerint több városban, főleg Aleppoban, továbbra is heves ellenállás folyik a puccs ellen. Ugy Kairó, mint Bagdad, ellenséges magatartást tanúsított a Sziriai puccs útján uralomra jutott szélsőséges Baat-csoporttal szemben és ennek megfelelően szűntek híradásaikat is. Semleges körök jelentése szerint a nagyvárosokban már több-kevesebb helyreállt a csend és Chafez híveinek ellenállása egyre jobban gyengül.

Amint azonban bizonyos, hogy még tegnap is harcok folytak, mindenekelőtt Aleppoban, de a lázadók csapatai ott is leverték az ellenállást. A kijárási tilalom, amelyet a puccs végrehajtása után léptettek életbe, tegnap

delelőtt 11 óráig délután 4 óráig felfüggesztették, ami szintén annak a jele, hogy az új vezetés több-kevesebb uralja a helyzetet. A damaszkuszi rádió továbbra is sorra közli különböző katonai parancsnokok és kerületi főnökök hűségnyilatkozatait — amelyeknek valódiságát, persze, nem lehet ellenőrizni.

A Báát párt nemzetközi vezetősége — amelynek Damaszkuszban tervezett ülését a puccs lehetetlenné tette — felszólítást intézett a különböző párttagokhoz, hogy vegyenek részt az új kormány megalakításában. Ammanban a Jordániai vezérkar szövegét kijelentette, hogy az ország teljes haderejét készenlétbe helyezték a sziriai események miatt. A Jordániai sajtó általában hűvösen, sőt elutasító hangon fogadta a sziriai államcsínyt. Angol vélemény szerint a puccs végrehajtása még főképpen megvezetett, részben semmiféle pártkongresszuson, amíg Damaszkuszban nem

helyezik szabaddá a pártvezetőség letartóztatott tagjait. A bagdadi rádió állítása szerint a puccs vezetői felkérték Akram Churanit, a Báát egykori vezetőjét, akit Chafez tábornok hosszú ideig házfogságban tartott, hogy vegyen részt az új kormány megalakításában. Ammanban a Jordániai vezérkar szövegét kijelentette, hogy az ország teljes haderejét készenlétbe helyezték a sziriai események miatt. A Jordániai sajtó általában hűvösen, sőt elutasító hangon fogadta a sziriai államcsínyt. Angol vélemény szerint a puccs végrehajtása még főképpen megvezetett, részben semmiféle pártkongresszuson, amíg Damaszkuszban nem

Nem cirkálnak egyiptomi hajók a sziriai tengerparton

Cáfoják az iraki és Jordániai csapatösszevonások hírének ki a forradalmárok katonai tudósítójától. — Beirutban tegnap megcáfolták azt a hírt, amely szerint egyiptomi hadihajók cirkálnak Latakia kikötőjében, hogy esetleg segítséget nyújtsanak Chafez és El Bitar embereinek, akik még kemény ellenállást fej-

Monterose (Naftali) dr. Sternberg Átadár

Azarkaraj és Sirkovavatas

Szara Rosenberg

Hönig Juci

Engel Rivka

Jetty Schuffeld

Chajim Lusztig

Hajduska Jenő

Goldstein Frédi és Miki

DUBEK ROYAL

20 KITUNÓ CIGARETTA — I. II.

Szorgalmas munkabíró házaspárt keresünk

keresünk 45-ig, jeruzsálemi cukrászda üzletvezetésére.

NOGA FEHER ASZTALI BOR, JOBB, ANYAD HAZABAN VOLT

Szorgalmas munkabíró házaspárt keresünk 45-ig, jeruzsálemi cukrászda üzletvezetésére.

IZRAEL HERMANNAK HAIFA

70-İK SZÜLETÉSNAPJÁRA ALKALMABÓL sok szerencsét és hosszantartó életet kívánunk. Felesége: Piri, testvére, gyermekei, menyje, unokái, sógorai, sógornői, unokaháigai, unokaháigái.

Divathét a „Hilton” szállóban

Az izraeli divatpar idej ujdonságait mutatják be a divathétben.

AS A LEKIVÁRÁS KÖZBEN FÉLVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

AS A LEKIVÁRÁS KÖZBEN FÉLVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Az „Izraeli divathét”

Tavaly a Sieratonban rendezték meg első alkalommal az „Izraeli Divathétet”, az idén pedig az új hotel, az egész Közép-Kelet egyik leg- szőbb szállóját, a Hiltont szemelték ki a rendezők erre a célra. A megnyitáskor ki- kérték, hogy a tavalyi vendé- gek felé ismét eljött az idén.

Ez a tény példa minden- nek félt, hogy szerencsés kezdeményezésről van szó. Az izraeli divat-évek egyre fonto- sabb szerepet játszanak a kül- kereskedelemben, s azt mond- hatnánk, hogy a divathét affé- re országos kirakat.

A kirakatnál egyaránt fon- tos a keret és a tartalom. Ez- uttal a Hilton képezi a kere- tet és a „tartalomért” a leg- nagyobb divat-cégek felé. A meg- nyilvánított pedig jöttek a szalonok, árúházak és import- cégek igazgatói és bevásárlói, hogy elmélyítsék kapcsolatuk- at az izraeli gyárakkal. A kapo- csolatok létezését a meg- rendelések dollárösszege jelzi.

Az eladói technika annyit- ban módosult tavaly óta, hogy ezúttal felfigyeltek a dollár- árat minden árucikkre, ami- állítólag időmegtakarítást je- lent. Alkunanak élvilág helye- nemes, gyakorlatban mégis szó- lehet a fűtéses tárgyaló- ról. Ha a fűtési feltételek kedvezőek, akkor mindenké- pen helye van az okos beszéd- nek.

Töltsd a pirim-estét! kintinó vacsora, zene és műsor mellett a ROBY CSARABAN. Jegyét ajándéka kapja, ha bútorát Engel „WIE” bútorüzletében.

UJ KURZUSOK INDULNAK március 1. és 2-án. 1.) Szabás- és modell- ről kurzus varrónők, konfekcionálók, halálók, szabásznők és tanítónők számára. 2.) Varró- és szabás- kurzus kezdőknek. 3.) Divatrajz kurzus. Beiratkozás naponta 9-11 és 4-7 óráig. Sikér biztosítva.

„TRANSZILVANIA” bőrkabát-szalon BRAUN LEÓ és LEHNER DEZSÓ Oradea (Nagyvárad) TEL-AVIV, FIN-U. 8. TACHANA MERKAZITNAL

BINDER KONFEKCIÓ MUHELY Tel-Aviv, Náchlát-Benjámín 21., tel. 623081.

„TRANSZILVANIA” bőrkabát-szalon BRAUN LEÓ és LEHNER DEZSÓ Oradea (Nagyvárad) TEL-AVIV, FIN-U. 8. TACHANA MERKAZITNAL

Hand-Gelée vitamol

IZRAELBEN A JOBB ILLATSZERTÁRAKBAN KAPHATÓ Tel-Aviv és környéke figyelmébe! Kiválósági cikk kereskedők, technikusok és barátok, ILLATSZERTÁRI ÜZLETET, SERVICE LABORATORIUMOT ÉS ALKATRESZ RAKTÁRT NYITOTTUNK ALLENBY-UT 91., SZÁM A., TELEFON: 624905, Diplomata és új olék számára — közvetlen rendelés a gyártól.

Rádió AVNER BLAUPUNKT UHER BLAUPUNKT televízió, rádió, gramofonok és taperecorderek kizárólagos importőrjei

HEINOVITS HÖLGYFODRASZAT elsősorú fodrásznő vezetése alatt. Szakszerű, kintinó parókák és berakás is. TEL-AVIV Allenby - Montefiore 30., sarok.

Nemzeti szolgálat a vallásos házból való lányok számára

Törvények értelmében — mint ismeretes — a vallásos házból való lányok nem kö- teltek katonai szolgálatot teljesíteni. Ezzel szemben az 1953-ból származó jog- szabály, amely a fegyveres szolgálat helyett új intéz- ményt kreál a lányok száma- ra. A nemzeti szolgálat intéz- ményt.

A törvényhozó arra gon- dot, hogy a vallásos lányok- nak is lehetővé kell tenni az ország alapvető érdekeinek védelmét, amelyekre fegyve- rek nélkül is számos lehetőség van. Például szociális és ne- velői feladatok ellátására gon- dotnak a Kneszet tagjai 1953- ban, mikor szavazásra emel- ték fel kezükkel.

Álmokban nőnek a gyerekek

Egy régi habonás hitet erősít meg a hamburgi élet- len intézet tudósainak leg- utóbbi feltevése. A vajúkos asszonyok valaha azt mon- dozták, hogy azért kell aludni, mielőtt a gyereket, mert álmukban nőnek. Most arra a feltevézésre jutottak a hamburgi intézet kutatói, hogy az alvó gyerekek vére- ben sokkal több „növekedési hormont” lehet kimutatni, vagyis, tényleg álmukban nő- nek a fiatalok.

Beszivárgó mosógép?

Érdekes jelenségre derült fény ezekben a napokban. A világszeret ismert, népsze- rű CANDY-mosógépből egy tekintélyes számban került forgalomba különféle- zetekben — olyan szállít- mány, amely nem a kizáró- lagos vezérléssel, „Chén sérutim” útján érke- ztetésű.

A jelenség valójában a CANDY mosógép áttűtő nemzetközi — és egyben izraeli — sikerével magya- rázható. Ez a siker vezette egyes gazdasági körököt a márka hamisítására és az egyedül jogszerű izraeli vezérléssel család meg- kerítésére.

A fogasztónak el kell há- ritania a maga részéről a meg- tévesztés kísérletét, mert az ismeretlen uton-módon beszivárgatott gépeket nem jótállást, sem karban- tartási szolgálatot nem nyújtanak. Mi a teendő?

A dolog egyszerű. A fo- gyasztó ragaszkodjék a meg- vásárolt CANDY mosógép papírjához, amelyeken világ- gosan fel van tüntetve az izraeli vezérléssel, a „CHEEN SERUTIM” neve. Csak eredeti „CANDY” mosógépet vásároljunk!

Az olaszországi gyár egyébként nem európai, ha- nem világméretűben termel. Naponta 4.000 CANDY mosógépet gyártanak és je- lenleg 64 országba exportál- nak. A nemzetközi piacon páratlan eredményt értek el, s ennek alapvető titka, hogy sikerült egy kiváló konstruk- ció kifejlesztését. Olyan mo- sógépet, amelynek valameny- nyi tulajdonsága ideális a háziasszony számára. És a háziasszony tudja, mire van szüksége.

Az tény, hogy az európai és amerikai elektronikus- ipar vezető körében megeléged- keltek a CANDY előretérle- sének nagyvonalú gyártási, let- teve üzleti politikája. Ez a siker.

Érdeemes megjegyezni, hogy a CANDY nem jött meg a saját árnyékától, amikor az arab fenyegetések elhang- zottak a hajkötésre vonatko- zólag. Működésének legelső- leje óta élnék kapcsolatban van az izraeli piaccal. És ez a kapcsolat állandóan erősödik.

Eddig 8000 mosógépet im- portáltak Izraelbe a CANDY központi gyárából. (h. s.)

FÉRFIAK ELYONBYBEN Tudósok megállapítása sze- rint a szunyog jobban ked- veli a férfiak vért és ha választania lehet, akkor in- kább férfiakat csip meg. Nem sokára itt a szunyogszex, s mi is tanulmányozhatjuk, igaz-e?

NASZNÉP Szakemberek nézete sze- rint a nasznéppe legalább olyan szükséges van a lakó- dalomban, mint a menasz- szonyra, vagy a völégényre. De néha több a nasznép, mint kéne.

Tudja-e, hogo mit jelent: frelon?

Divatkémek harca a párizsi modellekért

A francia parlament né- hán évvel ezelőt divat-pro- blémával foglalkozott. Tör- vényjavaslatot nyújtott be, hogy képviselő, amely szerint a divatrajz művészi munká- nak elsőrendű szellemi ter- meléknek kell fogadni.

A honatyáknak megmagya- rázták, miről van szó. Nem a nagyobb tisztesség kedvéért akarják rongosítani a szalo- nok birtokában lévő divat- rajzokat, hanem azért, mert egy- egy veszedelmesebb loppá- juk meg Cset a bemutatásra érkező külföldi divatkémek.

A francia divat nemzetközi jöhíréről s nagyarában ex- port-érelkekéről van szó. Ha a képviselők megszavazzák a törvényt — dörgött a parla- menti előadó — akkor a ren- dörök erőlyes akciókat lesz képes fogatosítani. Mert a szellemi értékek jogtalan vá- mózóival szemben nincs par- don Franciaországban.

A törvényt megszavazták. Azóta detektívok vegyül- nek el minden párizsi szalo- nemutatójának közönsége kö- zött, s árgus szemekkel vi- gáznak a divatvonalakra, mint a legfeltehetőbb atom- titkokra.

A divatkémek neve is van Párizsban, Frelon. A Frelon rendszert egyik amerikai divatház — a mi fo- galmaink szerint Áruház — megbízásából rajzoi a bemu- tatókon, s aztán a konspirá- ció legrefinámbab módszere szerint, közvetítők hálozata útján juttatja ki a szicceket tengerentúrra.

„Igazi Dior!”, „Hamisitat- lan Lanvin!”, „Eredeti Chanel”. Így hirdetik aztán Ameri- kában az ellopott divatrajz- nyomán „felhított” és le- gyártott párizsi model-utá- nzatokat.

A francia rendőrségén kü- lön „divat-osztály” működik. Nők nem dolgoznak ezek az osztályon, csak markos és szemfüles detektívek. Alik nem udvariaszkodnak, ha fi- lóscsíp a divatrajz-vadász- hólykeket. A letartóztatást a helyszínen, a divatbemutató- kelős hosszú vizsgálati fogá- ság következik. Ennek na- gyobb a jelentősége, mint a későbbi, tényleges bünté- nek.

Mert a főcé, hogy felszá- molják a rendszert. Tehát ügyvezetők a vallásnál köny- nyíteni a rajzolóknak lelki- meretét: kitől kapott megbi- zatást? Mennyi pénzt kapott, és kint?

A tavaszi bemutatások már az „Egy cigány egy király” rendszer szerint ütök végé- nyek és a detektívek... Persze, hangzatos címeiből és előnéveiből, nem lehet

Ui Gretna Green a láthatáron Házasság dán módra Nürnbergben kezdődött a történet és Dániában ért vé- get.

Közvetlenül meg Nyugat- Németországban a munká- sány van, s Európa szegény- országaihoz tartoznak az em- berek a különféle hirdetések- re. Főleg olasz és spanyol la- pokban hirdetik a német munkaadók. Szakmunkásokat és segédmunkásokat keres- nek, férfiakat és nőket is.

Pascuala Lopez Torre, 36- esztendőspanyol asszony egy- ilyen hirdetés alapján került egy Barcelona-környéki kis- városból Nürnbergbe. Ferjé- től külön élő asszony volt. De- benszin haja, mélytűzi tekint- etéről árulkodott, hogy nem magányosságra termett.

Meg is találta a férfit, aki gyorsan döntött. A német- spanyol baráti kapcsolatok alapos elemzését hátrózták el. Leonhard Bernhard volt a neve, 39 éves, majdnem agg- legény. Egy helyen dolgozott. Egy nagyszabású építkezésen.

Elsőző sem az asszony, sem a férfi nem vette komo- lyan a dolgot. Futó viszony- nak indult a barátságok, s mindent elcsópró szerelm lett belőle. Elanynya, hogy Bern- hard házasságra gondolt. Meg- lépte a nő kezét s nem kap- tott egyetértelműen igenlő vá- laszt.

A nő feltárta ugyanis a helyzetet. Válnia kellene a fér- jétől, de a spanyol törvények nem ismerik a válást. A világ közvéleménye unalomig ismeri, hogy Olaszországban nincs válás, de hogy Spanyolország- ban is hasonló a helyzet, azt kevesen tudják.

A Bank Leumi new-yorki, a Waal Streeten működő főkö- rüzetéig innen szep forgalmát ért el a különleges izraeli vál- tópenz érmékből az ottani ötézer megrendelő címére küld- tek el. Mind az országban, mind pedig külföldön folyta- tották az érmék terjesztése. Képünk New Yorkban ké-

BÉCSI LEVÉL

A házasságszédelő málta lovag

Sirnák-riak a bécsi öze- gyek. Pontosabban néhány pénz- ügyész. Elsősorban pénzüket ártják, s a snájdig grófot, aki összesen több mint egymillió schillinggel károsít- totta meg az egykori kaszá- rósok hólykeit.

Gróf Csiky Károly lebukott. Kiderült róla, hogy nem is gróf és nem is Csiky. Handel József a becsületes neve. Szor- gos atyjától csak a vállalko- zós szellemet és arisztokrati- kus külsőt, jómódot örökölt. Erre az örökségre építette vi- rágzó üzletét. Házasságszé- déleges. Nagyban és kicsiny- ben. Pápán — tta meg a napvilá- gát, azt állítja — most, az előzetes letartóztatásban — hogy apja járásbíró volt a vá- rosban. Az ifju Handel ked- vence olvamnánykért a Gothai Almanach lapját forgatta, s már szegye korban elhatároztá, hogy átképezi magát arisz- tokrátnak.

Hosszu évek óta Bécsben él, s átmenetileg szerzetes is volt. Ott Adalbert testvére- k hirtűk. Néhány évvel később kiugrott a rendből, s a vissza- nyert szabadság örömeire ki- nevezte magát a Szent Sir lo- vagjának és máltai lovagnak. Valamint grófnak. A Handel név nem szerepel a Gothai Al- manachban, ezért a Csiky esa- ládból lépett egyoldalú rokón- ságban.

Persze, hangzatos címeiből és előnéveiből, nem lehet

A „Vitamol” készítmények bájossá és széppé teszik a modern nőt. A „Vitamol” krémek tudományos alap- pon táplálják bőrt, meg- őrzik fiatalosságát és fris- ségét.

vitamol a svájci kozmetikai tudomány kiemelkedő teljesítménye. Creme Cellulare éjszaka- ra, Creme Hydratante nappalra. Ingven minta a jobb illat- szertárakban.

KÖNNYEK NELKUL — FÁRADÁS NELKUL! A KÉSZ PAROLT HAGYMA! Végre, nincs már szükség a párolt hagyma készítésével járó kellemetlen munkára. Az izraeli háziasszony rendel- kezésére áll most a kész, vagdalt párolt hagyma, a- melynek elkészítése nem igényel munkát, hanem úgy, ahogy van, hozzáadn- tó minden ételhez, amely párolt „hagymával” készül (krumpli, rizs, különböző húslevek, levelek, különbö- ző főzelékek, stb.), akár a kész ételbe, vagy a főzés utolsó percében.

A kész párolt hagymát Iz- raelben az Osem Ltd. vállalat gyártja.

Gyermek és kedvelik megként kenyérre szórva.

ERESZ PAROS

ERESZ JO — ERESZ OSEM

Jeruzsálemiek figyelmébe! **MEGNYILT AZ ÚJ függöny- és paplanszaküzlet** Elsősorú kézimunka. ★ Oriási választék. ★ Elonyos kiszolgálás.

Peér - Lefkovits DOROT RISONIM-U. (LUNZ) 11 SZAM A Taxi Aleh mellett.

DORA SCHWARZ UDULO Zichron Jákov, tel. 063-9015 UJBOI MEGYILIK 1966 MARCHUS 1-én Főzési tanfolyam — Dora Schwarz asszony vezetése alatt Használja ki a szezonelőt árákat. Jelenleg, emelés nélkül, 10 napos részvételi a tanfolyamon: 200.— font mindennel együtt (ellátás, kétágyas szobában)

FOGYJON LE a kívánt helyen STEPHANIE BOWMAN fogyászetek, diéta, vagy torna nélkül Közel egymillió nő viselté világszerte a Stephanie Bowman fogyászet ruháinak egyikét és fogyott le a kívánt helyen. Most már On is kaphatja ezen fogyászet ruhákat. Kérjen prospektus, kötelezettség nélkül!

„SHLEIFTEX” T.A. Sd. Rothschild 37., tel. 621238 és díjmentesen küldünk prospektust.

AZ ELEGÁNS ÖLTÖZET

NEM LUXUS ha azt gyári áron szerzi be KÖZVETLENUL A GYÁRBÓL

1966-os modell kabátok, kosztümök, delután és estélyi ruhák kiállítására, a legdivatosabb anyagokból

ELEGANT Tel-Aviv, Allenby 91., I. emelet Bejárati: Montefiore 25 sz. alatt

Most gondoskodjon כשר מוסם szappan, arcstiftőzöcsök, krémek, szájrúzs és fogpaszta beszerzéséről külföldi rokonai részére is.

TAMARA parfümeria Jeruzsálem, Jaffa-út 53. ★ Telefon: 22385.

Női szakasz

MAR A CSECEMŐ IS... Dr. Lind, neves svéd orvos arra a következtetésre jut- tott, hogy az egynéves már csecsemőkorban is megmutat- kozik. Magnetofon-felvételel készítet a tudós áron, né- hány napos gyerekek hang- járól, s ezzel bebizonyította, hogy egyéni nyomátéka van minden csecsemő sírásának, nyögésének, s más, hang- gok útján kifejezett életmeg- nyilvánulásának.

SZULETÉSI HELYE: AUTÓBUSZ A lengyelországi Ostlinyi városcsa felé közeledett a vá- rosok közti autóbúszjárt. Mire megérkeztek — kis késéssel — a kocsi utasainak száma kettővel megnövekedett. Az egyik asszony ugyanis lak- rékhoz utazott. A sofőr, valamint két másik utas ve- zette le a szülőket.

HAJSZALIASCATAS Havonta átlag másfél centi- méter nő az emberi haj. Egy- normális nő fejen százezer- százegyenven ezer hajszál van. De vannak egyes törzsek, ahol a nők haja sürűbb. Például Kásmírban, kétszáz ezer szál hajjuk van az asszo- nyoknak.

AUSZTRIÁBAN IS VAN MAR NŐI RENDŐR Valószínű, a sikeres izraeli kísérlet alapján határozta el az ausztriai rendőrség a női alakulat létesítését. Egyelő- re 50 rendőrnő öltötte ma- gára az uniformist, de az intézmény kibővítését máris mérlegelik.

Izraeli pénzürmék — New-Yorkban

A Bank Leumi new-yorki, a Waal Streeten működő főkö- rüzetéig innen szep forgalmát ért el a különleges izraeli vál- tópenz érmékből az ottani ötézer megrendelő címére küld- tek el. Mind az országban, mind pedig külföldön folyta- tották az érmék terjesztése. Képünk New Yorkban ké-

gyűjtők körében. Az idei sze- zonban megjelent különleges pénzürmékről van szó, ame- lyeket 5, 10, 25 és 50 ágor, illetve egy líras címletben hoztak ki.

Izraelben is terjesztik ezet- ket a különleges pénzürméket, s a legutóbbi hetekben tizen-

szál az iz aeli pénzürmék for- galombakerülése alkalmából rendezett ünnepség. Mi- chaél Arnot, hazánk new- yorki főkonzulját, ábrázolja Seymour Sir, a Bank Leumi new-yorki igazgatója a le- lőnének társaságában. (h. s.)

Megújult az import bútorok nagy vására Uj import bútorok érkeztek!

Jugoszláv cipőszekrények 85.— Jugoszláv, elragadó kétemeleles szekrény 850.— Magyar ágyneműtartó poliaszterrel 125.— Teak-fotel pompás színekben Jugoszláv import összecsukható székek 15.— Jugoszláv teakcsik, tálcákkal 75.— Teakcsik és televízió-asztalok 95.— Pompás jugoszláv székek 32,50— Dupla rekámiek „skay” huzattal, csodás színekben 425.— Jugoszláv ruhaszekrény 335.—

Oriási választékban - import- és belföldi bútorok, példátlan áron **REHITEL RUTH B. M.** TEL-AVIV, SHEINKIN U. 10. (Allenbytől ötödik ház)

Nem lesz még egy Dien Bien Phu

Raymond Cartier, a népszerű francia publicista azt írja a Paris Match-ban, hogy az Egyesült Államok nem fog vereséget szenvedni Vietnámban...

Even londoni látogatásának sikere

A Jewish Chronicle elégtelen értékű kiadást tart az Even londoni látogatásának eredményét...

Lázadás Damaszkuszban - harcias hangok Kairóban

Egy csaknem elfelejtett évfordulón két fordulat állt be az arab világban...

A TÁBOROK URALMA

Amin el Chafez tábornok, a szíriai elhívt tanács elnöke, a decemberben végrehajtott...

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Irtá: Irta: Arad Gideon

AMIN EL CHAFEZ

utalja a harcias hangokat halgatott és bejelentette, hogy továbbra is erőszakkal fog beavatkozni az arab világ ügyébe...

Aszad tábornok a légihaderő parancsnoka, aki most hadigymnaszterre nevezte ki magát...

SZALACH DZSEDDID

Aszad tábornok a légihaderő parancsnoka, aki most hadigymnaszterre nevezte ki magát...

uj irádi miniszterelnök, dr. Bazaz kísérleteit, a két szomszédállam közötti feszültséget enyhítésre és lefektetésre...

Még nem világos, milyen szerepe lesz majd Omran tábornok eddigi előlépésének, aki szintén Chafez ellenfele...

E sorok írásakor még nem világos, mi lesz a legújabb táborokról puccs eredménye.

Egymás között... MAGYAR-ZSIDÓ KURIR

Rabbinikus személyiségek népes csoportja, az izraeli magyar zsidó közösség...

Lampel Lapid Tamás, a "Máávir" és az Új Kélet munkatársa párnapos szabadságra Londonba hazakerült...

A Haagen kibucban szép ünnepséget rendeztek Müller Mose és felesége, Lili Zsuzsanna, akik 10 évvel ezelőtt alapították a kárpátaljai Ráhoról, Országra érkezők étvordulóját...

A Jeruzsálemi kerületi rendőrszemélyiség a napokban "elegancia-verseny" rendezett a kerületi rendőrszemélyiségek között...

Damon János, a Hittől szálló eladási főnöke egyhónapos svájci és amerikai tanulmányútra hazakerült...

A Náziret-Itt-i WIZO színiestét Imre Tamás nagy közönséges jelenetű színelőadásokat tartott "Sáta király" címmel...

A hajfai téli vásár programjában meglepően részvételű Szekeres Olga, aki aktuális prógót mondott a töle megszokott rutinjal...

"AZ ÁZSIAI JÁTEKOK FONTOSABB" Jozsef Tamir Gáchál-párti Kneszet képviselő interpellációra válaszolva...

Az Európa-Kupa sorsolása Jelentettük, hogy az idén első ízben, pontosabban 1966 augusztus és 1968 február közötti megrendezés...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Az arádai mézesben rendezett meg a WIZO színiestét Imre Tamás nagy közönséges jelenetű színelőadásokat tartott "Sáta király" címmel...

Nagy sikerrel fejezték be a hajfai téli vásár programjában meglepően részvételű Szekeres Olga, aki aktuális prógót mondott a töle megszokott rutinjal...

A Jeruzsálemi kerületi rendőrszemélyiség a napokban "elegancia-verseny" rendezett a kerületi rendőrszemélyiségek között...

Damon János, a Hittől szálló eladási főnöke egyhónapos svájci és amerikai tanulmányútra hazakerült...

A Náziret-Itt-i WIZO színiestét Imre Tamás nagy közönséges jelenetű színelőadásokat tartott "Sáta király" címmel...

A hajfai téli vásár programjában meglepően részvételű Szekeres Olga, aki aktuális prógót mondott a töle megszokott rutinjal...

"AZ ÁZSIAI JÁTEKOK FONTOSABB" Jozsef Tamir Gáchál-párti Kneszet képviselő interpellációra válaszolva...

Az Európa-Kupa sorsolása Jelentettük, hogy az idén első ízben, pontosabban 1966 augusztus és 1968 február közötti megrendezés...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

Kados megbeszélit Michél Kados, a Háikódi Dinafikában tartózkodó kupa csapatkapitány Port Eliahs...

A "NAGY" DERBY

Holnap, illetve ma délután játszák az idei futballbajnokság 21-ik fordulóját, azaz a bajnokság harmadik fordulóját...

A holnapi forduló központi küzdelme vitathatatlanul a nagy tel-avivi derby, a Bloomfield-pályán, a Hápoel Tel Aviv és a Makkábi Tel Aviv között...

A részletes program: Hápoel Haifa - Bné Jehuda (Kiráj Chajim, 3 óra, játékezőt Lansano)...

Makkábi Petach Tikva - Hápoel Mischán - Jehuda (Makkábi P.T. pálya, 3 óra, játékezőt Fried)...

Hápoel Tel Aviv - Makkábi Tel Aviv (Bloomfield pálya, 3 óra, játékezőt Mose Mizráchi)...

Béar Siva (Makkábi pálya, 3 óra, játékezőt Hand-Hand)...

Béar Siva (Makkábi pálya, 3 óra, játékezőt Hand-Hand)...

Béar Siva (Makkábi pálya, 3 óra, játékezőt Hand-Hand)...

Béar Siva (Makkábi pálya, 3 óra, játékezőt Hand-Hand)...

Tanuljon nyelveket Berlitznél

Tel-Aviv, Nachlát Benjámin 2. Tel. 56347 Haifa, Hechaluc utca 27. Telefon 69265

FELNŐTEKNEK: angolul, németül, és kurzusok (kezdőknek és haladóknak) héber, francia és német nyelven

SYLVA CSARDASKIRALYNŐ

HAMACHAZEMER színház igazgatója örömmel jelenti, hogy ULI SCHOCKEN a híres énekesnő játszsa Sylva szerepét a Csárdáskirálynőben.

Table with performance dates and times: Péntek, febr. 25. CHOLON, "Arnon", 8.30; Szombat, febr. 26. GIVATAJIM, "Shavit", 6.30 - 9.15; Vasárnap, febr. 27. GIVATAJIM, "Shavit", 8.30; Hétfő, febr. 28. ASKELOH, "Eszer"; Kedd, márc. 1. CHEDERA, "Chof", 8.30; Szerda, márc. 2. HAIFA, "Arnon", 6.15 - 9.

UJÍTÁS a könyvkölesönzésben Mészáros, megújítás, ipari és tudományos könyvet vehet kölcsön.

FISCHER SANDOR könyv- és papírkereskedésben Jeruzsálem Straus-u. 3.

SHILO BUTOR TEL-AVIV, HAJARKON-U. 52., ALLENBY SAROK Telefon: 59374. Arusitás közvetlenül a gyárból, 10 százalék lefektetése ellenében, a fennmaradó összeg 24 havi részletre.

"FREDDY" férfi filmeműi

T.A. Levinsky-utca Aljanna, sarok

SZOMBATI NAPTAR

1968. február 25., péntek
1968. február 26., szombat.

GYERTYAGYÚJTÁS

Table with columns for location and time for candle lighting events.

HETI SZAKASZ

Heti szakra: Trumá
Hafnán: Váhszén után chochma
Mócskák: 9.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

List of medical services and clinics with addresses and phone numbers.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Medical services provided by various practitioners.

ÁLLÁS

Job openings and recruitment notices.

Munkásokat keres

Notice seeking workers for various tasks.

varrodát keresnek

Notice seeking a seamstress for alterations.

MEZA

Notice for a dining table or furniture.

Goldstein Jenő Radnóti

Obituary notice for Goldstein Jenő Radnóti.

STRASSER IGNACNE

Obituary notice for Strasser Ignacne.

Wolf György

Obituary notice for Wolf György.

MINIKIN... ÜZLET

Small advertisements and notices under the 'MINIKIN' header.

A lendület a fő...

Lendítse fel üzleti forgalmát: RENDSZERES HIRDESEN!

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

Advertisement text for business promotion services.

TIZ MAGYARORSZÁGI DIÁK A BIROSÁG ELŐTT

Article about ten Hungarian students in court.

Kártérítést perlik a Hápoéi Petách-Tikvát

Article about a lawsuit for compensation against a school.

TULSÁGOSAN INTELLIGENSEK

Article about intelligent people and their characteristics.

ADÁS VÉTEL

Advertisement for buying and selling services.

A Hitachdu Olé Hungaria közleményei

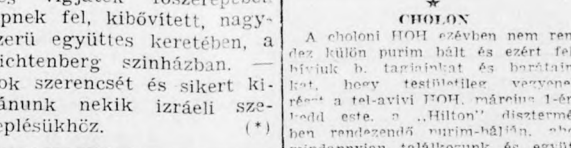
Public notices from Hitachdu Olé Hungaria.

AGYAK

Advertisement for 'AGYAK' brand products.

ADLER

Advertisement for Adler brand products.

Advertisement text for Adler brand products.

Advertisement text for Adler brand products.

Minden este nyitva

Advertisement for Rosella Rissi, a famous Italian singer.

Neumann Miksa és Weinberger Tibor

Advertisement for Neumann Miksa and Weinberger Tibor.

A CHOMA DISZHANGVERSENYE

Advertisement for a Choma Diszhangverseny competition.

Fontos közlemény

Important public notice regarding a company or organization.

Izraeli Opera

Advertisement for the Israeli Opera company.

HABIMAH

Advertisement for Habimah theater performances.

Az M. M. M. vállalat is végrehajtja az évi tesztet

Advertisement for M.M.M. company's annual test.

RITKA ALKALOM! 3 szobás lakás Haifán

Advertisement for a rare 3-room apartment in Haifa.

1966 FEBRUAR 25.

ד ארר חשכ

Egy év leforgása alatt

Haifán 30 százalékkal emelkedett a gazdasági bűnügyek száma

Amikor a Kneszet 1963 augusztusában hozott törvénye bünténynek minősítette a fedezetlen csekk kiállítását, az optimisták azt hitték, hogy a rendőrség gyors beavatkozásával és néhány elrettentő bírósági ítélettel hamarosan elveszik a szélhámosok kedvét ettől a kényelmes kereseti forrástól. A számok azonban másként beszélnek — mondja Smuel Rotstein felügyelő, a haifai gazdasági rendőrség csalásügyi osztályának vezetője.

Míg 1964-ben, fedezetlen csekk kiállítása miatt a haifai körzetben 270 esetben tettek feljelentést, a szám 1965-ben 381-re emelkedett (de ez a statisztika távolról sem tükrözi vissza a valódi helyzetet). A más „fondorlatos eszközökkel” elkövetett csalásügyek száma 115-ről 156-ra, az okirathamisításoké 44-ről 52-re, a megvesztegetéseké egyről háromra szökkent fel, míg a sikkasztásoké 34-ről 20-ra esett vissza.

— Ami korántsem jelenti, hogy kevesebb volt a sikkasztás, csupán azt, hogy a megkárosított vállalatok igyekeznek „békés uton” visszaszerezni az eltulajdonított összeget, vagy annak egy részét és csak a legvégső esetben fordulnak a rendőrséghez — magyarázza Rotstein felügyelő. A csalásügyi osztály 1965-ben Haifán körülbelül 3 millió font „forgalmat” bonyolított le az előző évi közel kétfélmillió fonttal szemben.

ÜZLETI RIZIKÓ

Számos kereskedő „üzleti rizikónak” tekinti a fedezetlen csekket és inkább „leírja” a veszteséget, semmint vállalja a feljelentéssel, jegyzőkönyv felvételével, szembeállításával és tanuskodással járó hosszadalmas és idegölő procedurákat. A konkurrenciára olyan heves és a hitelezés, vagy az előre datált csekk, váltók elfogadása olyan elfogadott gyakorlat, hogy a legtöbb kereskedő úgy véli, akár be is csukhatná boltját, ha kizárólag készpénz ellenében akarna árusítani.

Ami az uzsorások „diszkrecióját” illeti, mi sem érthetőbb, mint az, hogy tartózkodnak a feljelentésektől és inkább vállalják a veszteségeket, minthogy beavassák a hatóságokat gyanús üzemeikbe. Elvégre a magas kamatozatot szedő „zugbankároknak” csak ritkán van rendben a szénájuk a „más háchnaszával.”

ENYHE ÍTÉLETEK

De a becsapott áldozatok „tartózkodó” magatartásának legfőbb oka az, hogy a kialakult gyakorlat tanulsága szerint, ha sikerül is „leültetni” a szélhámosokat, pénzüket csak a legtrikább esetben kapják vissza. Ilyen körülmények között „mi van nem abból, ha a delikvenst ezárják?” — kérdezik a „táchlesz” emberek.

Az 1963 augusztus 13-i törvény 14-ik paragrafusára értelmében a fedezetlen csekk kiállítását egy évi börtönnel büntethető. A bírósági ítélekből azonban kiderül, hogy a bírók nem kötelezik a büntelékeny elkövetőit a csekk eváltására, illetve a tartozás fizetésére. Börtönbüntetést egy pénzbiroságot szabnak ki rá, de a hitelező kénytelen külön polgári perben visszakövetelni a tartozást. Ez tudvalevő-

* Irta: Székely István *

leg további procedurát, ügyvédet, idő-ideg pazarlást és kiadásokat jelent, évekig elhúzódhat és a hitelező örülhet, ha apró részletekben egyáltalán viszontláthatja elrettelenedett kinnlevőségét. A haifai bíróság például nem régebben 40 napi elzárással megváltható 350 font pénzbiroságra ítél egy delikvenst, aki 4740 fontról állított ki fedezetlen csekket; és 150 font pénzbüntetésre, vagy 15 napi fogházra egy másikat egy 3000 fontos fedezetlen csekkért. A bíróság egyik esetben sem kötelezte a vádlottakat a tartozás kifizetésére, amelyet a hitelezők kénytelenek voltak polgári uton perelni.

A BÜN „KIFIZETŐDŐ”

Ilyen körülmények között, ugyszólván szabad terük van a szélhámosoknak és számos egyszerű tolvaj, betörő veti rá magát az u. n. „intellektuális” bűncselekményekre, miután rájött, hogy ez a szakma „kifizetődő” és aránylag kevés kockázattal jár. Betörni egy kirkat ablakát és elemelni öt fényképezőgépet olyan vállalkozás, amely azonnali rendőrségi beavatkozást és az esetek 99 százalékában a tettes gyors letartóztatását

vonja maga után. Ugyanannak az öt fényképezőgéppel vagy hasonló értékű más árucikkek fedezetlen csekkkel való megszerzése — mint láttuk — sokkal simább eljárás. A szélhámos nemcsak az előredatált csekket nyer egérutat, de további tíz nap telik el a beváltatlan csekk lejártá után, mielőtt a rendőrség akcióba léphet.

A haifai rendőrség csak a múlt évben 12 bandát tett ártalmatlanná, amelyek a kereskedők „átejtésére” specializáltak magukat. Valamennyit egy bizonyos alaptökével rendelkező „káblánok” irányították, akik rendszerint rovtomultu, felbérelt betörőkkel vagy szélhámosokkal dolgoztak. A kereskedők bizalmát általában csekélyszámlájú, de rendszeres készpénzvásárlásokkal nyeri el, amelyet később ugyancsak kisebb összegű, de fedezett csekkekkel való bevásárlásokkal ápolnak.

A nagy vágásokra csak a kereskedő kellő „megpuhítása” után kerül sor, de a vágás ilyenkor aztán alapos. A legkönnyebb médiumok a vilámaposság-üzletek, divatkereskedések, ékszerészek, de egyetlen nyitott üzlet sincs biztonságban. Számos esetben for-

dul elő, hogy a szélhámosok az árnál magasabb összegű csekket állítanak ki s a differenciát készpénzben zsebelik be a bizalmukat élvező kereskedőtől.

MICHAELA, A „BÖRÖNDÖS” LUK NÖVÉRE

A kellemes külső, határozott fellépés mindenestre jó, de a technika változatos és a kombinációk száma végtelen. Michaela, egy 28 éves csinos fiatalasszony, aki egyébként a „böröndös ember” huga, szépen bevásárolt Haifán. Kezde egyik berettyóújfalui hitsorsosunknál a Jaffa uton, ahol a szemközti Ford lerakat tisztviselőjeként adta ki

RENDŐRTISZTEK, EGY „KÁBELGYÁROS” ÉS A BÓKEZŰ ARAB FIU

Egy Margad nevű volt rendőrtiszt, aki aktív rendőrként mutatkozott be az üzletekben, tényleges rendőrként igazolta személyazonosságát, akik nem tudták, hogy már kilépett a rendőrség kötelékéből. Margad ilymódon mintegy 5000 font értékű bevásárlást eszközölt (5 fényképezőgép, 4 tranzisztor, mixer, tape-recorder, aranygyűrűk, ékszerek). Eredmény 14 bűnügyi akta és fél év börtön.

Abraham Roberte Lévi, egy másik volt rendőrtiszt egyne-gyedmillió font értékű jelzá-

magát és többszáz font értékű ékszert vásárolt. A kereskedő még annyi fáradságot sem vett magának, hogy át-sétáljon az uttesten, vagy át-telefonáljon és ellenőrizze a vevő személyazonosságát.

Utána a Karina divatüzletben „kiruházkodott”, mint az Avitours repülőársaság tisztviselője (400 font), majd más Herzl és Hechaluc utcai üzletekben, mint a Rambam, illetve Elisa kórházak ápolónője.

Amikor Hájában letartóztatták és visszahozták Haifára, Michaela még egy egész sereg „tranzakciót” vállalt be Rotstein felügyelőnek. Amikor végigjárta vele a megkárosított üzleteket, a kereskedők, akiknek többsége még nem prezentálta az előredatált csekket, egyszerűen nem akarta elhinni a sztorit. Michaela összesen 4500 font értékű apróságot vásárolt be (közöttük 20–30 fontos teteleket, játékmackót, pipere-cikkeket, egy villanyborotvát, stb.) és lebukása után a feljelentések lavínja indult meg ellene az ország különböző városaiból.

logkölcönt vett fel egy banktól buldozerekre, amelyeket be is mutatott és potom áron azonnaj eladott. Miután váltót nem fizette, a bank a szerencsétlen vevőknél foglaltatta le a buldozereket.

Az életszínvonal fantasztikus emelkedése, a flanc, a szomszédok utánzása, jónévi kereskedőket is pillanatnyi elmezavarba sodor. Strauss, akinek 17 éve volt fűszer-lamgyereskedése a Szirkin utcán, birtokába jutott valahogy a dugaszdag arab Haddad fiúvérek csekkönyvének és 270 ezer font értékű kölcsönököt vett fel, amelyeket a hamis csekkekkel garantált.

Blumenstock, egy irni-olvasni tudó „kábelgyáros” fejleszteni akarván primitív üzemet, az Ilin autóművek irodájából csekk el két csekkönyvet, bélyegzőkkel, amelyekre 200.000 font értékű „kölcsönt” szerzett. A kombinációk, mint mondottuk, kifogyhatatlanok.

De a legnaivabb csekkhamisító egy Achmed Nadzsib nevű 23 éves madzs-el-krumi fiatalember volt. Anyja, analfabéta takarító, aki zsidó há-

zaknál dolgozik Haifán, végig szokta kutatni a szemetlédákat, mielőtt hazamegy falujába. Egyszer talált egy csekkönyvet, amelynek tulajdonosa már nem volt az élők sorában. Achmed magához vette a könyvet, elhíresztelte a faluban, hogy beleszeretett egy dugaszdag amerikai turistához, akitől 60.000 fontot kapott ajándékba és bökézielen osztogatta a csekket a falu apraja-nagyjának. Mikor az arabok jöttek inkasszálni a bankba, kiderült, hogy a csekket értéktelenek, de Achmednek sikerült megkárostitani egy szerencsétlen zsidó olét Atlitban — négy kecske erejéig!

NINCS RECEPT

Hogyan lehet védekezni a fedezetlen csekkek ellen? „Nincs biztos receptem” — mondja Rotstein felügyelő. A kereskedők üzletet akarnak csinálni minden áron és nem vállalják a nyomozók szerepét.

Előfordulnak védhetetlen esetek is, mint például a külföldi turistáé, aki Sir Isaac Wolfson fiának adta ki magát a Dan Karmel szállodában. Telefonon rendelt szobát és a menedzserrel az élen, glasszé kesztyűben fogadta őt a Reception személyzete. Sir Isaac fia mintegy 3000 font értékű rossz csekket hagyott a szállodában, beleértve egy briliánsok ellenértékét, amelyet „a miniszterelnök feleségének” vett ajándékba.

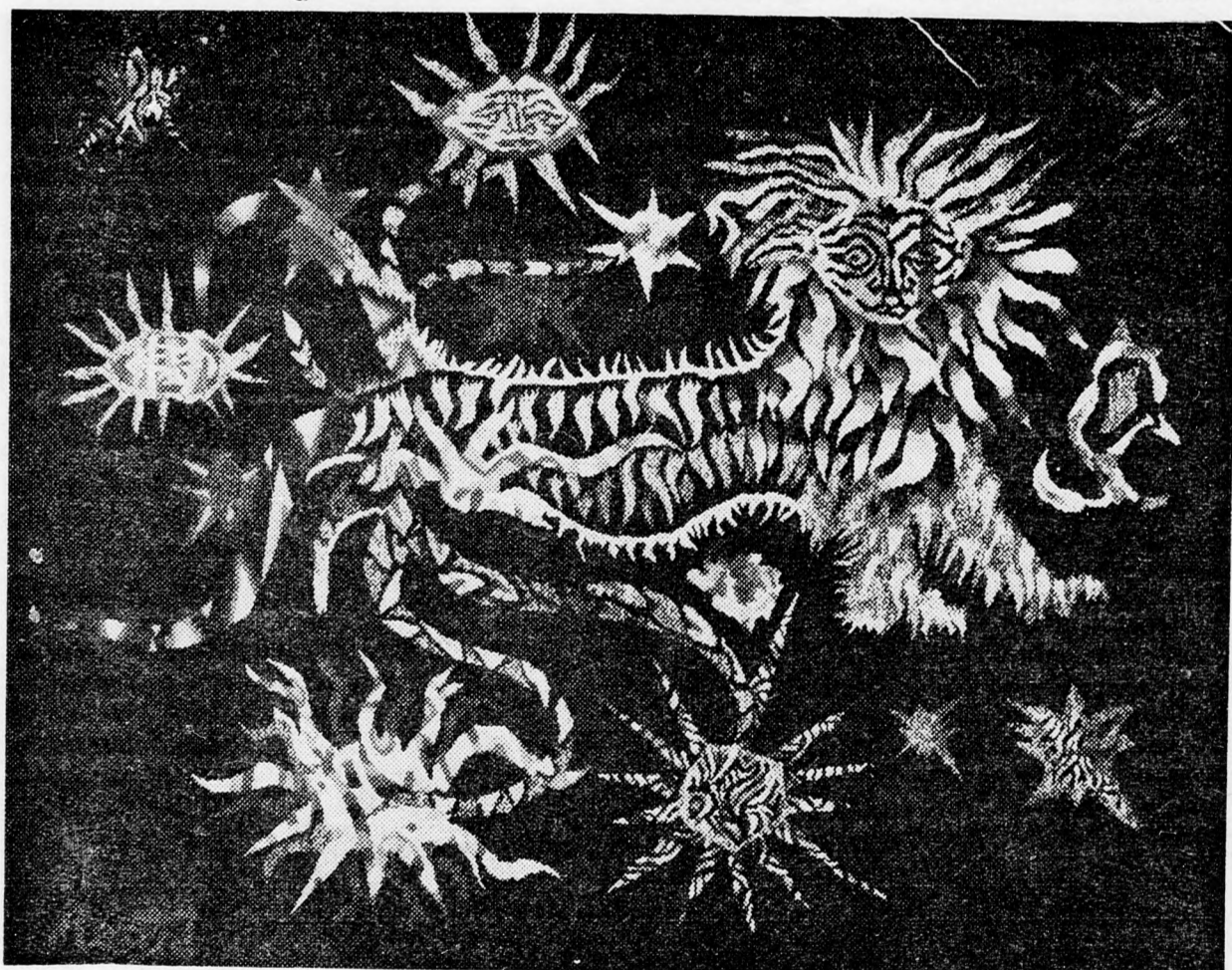
Amikor Rotstein megkérdezte a megboldogult Gold menedzsert, hogyan járhatott el ilyen vétkes könnyelműséggel, az így válaszolt:

— Uram, van önkem fogalma, micsoda „diplomáciai válság” származhatott volna abból, ha lekontrolláljuk az esetet és kiderül, hogy az illető tényleg Sir Wolfson fia?

Az illető egyébként sohasem került elő.

— Az egyetlen, amit ajánlani tudok a kereskedőknek, az a maximális elővigyázatosság — mondja Rotstein. Ha mást nem, legalább a személyazonosság igazolvány számát írják fel, amikor csekk ellenében árut adnak. Mert a legtöbben még ezt sem teszik, illetve meg sem nézik a személyazonosság igazolványt és meglegednek a vevő „bemondásával.”

Művészi gobelinek készülnek Názáretben

Izraelben az elmúlt év folyamán egyre jobban emelkedett a termelés egy új, eddig még ismeretlen művészi-ipari ágban, a gobelin faliszőnyeg készítésében. A művészi kivitelű faliszőnyegeket ismert izraeli festőművészek rajzai alapján készíti a Názáretben 1963 végén felállított „Söziréj Nochrát” gyár. Az üzem számára dolgozó festők között élvonalbeli izraeli művészek: Ardon, Rouven, Ágán, Wechsler, Támir, Cipora Ilin és mások szerepelnek. A gyárat egyébként Efrájim Ilin, az ismert izraeli pénzember, a „Kaiser-Ilin” üzem tulajdonosának kezdeményezése nyomán építették.

A gobelinek történetét ismertette, az „Encyklopedia Britannica”, a világ egyik legismertebb lexikonja tudni véli, hogy Egyiptomban és Szíriában már 3000 évvel ezelőtt gyártottak ilyen faliszőnyegeket, amelyek nagy népszerűségnek örvendtek később szerte Európában. IV. Henrik francia király annakidején komoly szerepet szánt ennek az iparművészeti ágak ország gazdasági tervezésében. A gobelin-gyártás a XV-ik században érte el csúcspontját minőségi szempontból, majd később a textilipar fejlődésével párhuzamosan — fokozatosan hanyatlott.

A „Söziréj Nochrát” gobelinyár termékei néhány nappal ezelőtt kerültek a nagyközönség elé, a jeruzsálemi Izrael Múzeumban megnyílt művészi kiállítás keretében. Számos további szőnyeg, amelyeket híres francia művészek rajzai alapján készítettek, egyidejűleg New Yorkban került kiállításra, a modern művészek múzeumában.

Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester határozata nyomán, a főváros tanácsának ülésén a közeljövőben már egy ilyen művészi kivitelű gobelin-szőnyeg fogja díszíteni. Ezt a szőnyeget Mordecháj Ardon, a híres izraeli festőművész tervezte.

AZ UJ KELET NÉPI TIPPVERSENYE

Az UJ KELET szerkesztősége elhatározta, hogy a júliusban Londonban sorra kerülő futball-világbajnokság alkalmából, nagyszabású

NÉPI TIPPVERSENYT

rendez, amelynek nyertesei között több értékes díjat, illetve nyereményt sorsolunk ki.

A tippverseny első díja

Londonba szóló, oda-vissza repülőjegy,

valamint szabadjegy a döntő mérkőzésre. Ezenkívül több más nyeremény is kisorsolásra kerül.

A tippverseny témája ezúttal az izraeli Nemzeti Bajnokság végső helyezési sorrendje lesz és a tippelőnek a bajnokságban résztvevő 16 csapat végső helyezési sorrendjét kell eltalálnia egy külön erre a célra szerkesztett kérdőívben, amely április 1-i és 3-iki számainkban, tehát összesen kétfélszer jelenik meg. (A dátum ellenére, a tippverseny nem áprilisi tréfa.)

A kérdőívek közzétételét megelőzően, március második felében, 12 számozott szelvényt is közölni fogunk 12 nap folyamán, amelyeket a kitöltött kérdőívhez kell majd mellékelni.

Annak érdekében, hogy megkönnyítsük a tippversenyen való részvételt a laikus, sporthoz keveset értő olvasó számára is, úgy határoztunk, hogy a kérdőívek beküldési határideje a bajnokság 26-ik fordulójára utána essen, amikor már csak négy forduló marad hátra a liga befejezéséig.

A közeljövőben közlendő versenyszabályzat azt is előírja, hogy amennyiben telitalálatot senki sem ér el, úgy figyelembe vesszük mindazokat a szelvényeket, ahol a 16 csapat tényleges sorrendjét megközelítő sorrendet tippelnek a résztvevők.

Kísérje figyelemmel további közleményeinket! Készüljön a tippversenyre!

AZ UJ KELET SZERKESZTŐSÉGE

rovid hitek.
57: torna.
17: hang-
18: r-
19: nemiskolások
20: népszerű
21: Me-
22: 13.15:
23: 14.04: rövid
24: mteretés.
25: 15.30: Ká-
26: A fiatal
27: Asszonyrovat.
28: entés, 17.05:
29: ánságműsora,
30: mssa" (vez-
31: ne: Concerto,
32: Beethoven:
33: vez. Clemens
34: lmi félóra,
35: bat közöns-
36: korban".
37: Binjámin
38: 20.45: John
39: énekelt, 21:
40: Péntekesti
41: Rossi: Szvit
42: erre, Haydn:
43: bertti Lysy,
44: No. 13
45: költő. "Babi
46: moszkvai fil-
47: előadásában,
48: asin, szöista
49: on", 23: hi-

MUSOR
03: hang-
04: óráig, 16:
05: hírek,
06: klámok 18.30
07: dalok, 21.30:
08: hírek, 22.19:
09: 22.45: nyu-
10: hírek, mű-

MUSORA
18.08: Hang
19.10: A hét
Péntek esti
Beethoven mű-
20.45: Chana
Dallam és
as.

Magyar adása
Külhírbosszon
ereci dalok,
Jiszráiban,
ú közmé-
9.15: "A
2.49: Zenés
Élon mű-
naplója.
11: Jvrit
11.30: "A
logatott da-
és film,
Cházán da-
16.01: "A
16.30: Zent
Cleclair, Cle-
Fachebel,
mel. Corelli
múzika" a
kus zeneka-
seau: "Lea
vez. Smuel
y: 1) "Sleep
eta: Rachel
ta) és ári-
c. operák-
Büssmann -
auss: "The
endi Rodán,
ahms: Szex-
velvecke.
zikus Zene,
rombonra és
sztrál szim-
előadásban,
19.04: "A
ban". 20.20:
hírek,
20.45:
Hámavdil és
ra. 21.30:
Hamupipó-
23: hírek,
24. műsor-

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

MUSOR
19.03:
19.15:
ánságműsora,
20.30: hírek,
21.15:
22: Jazz
23: rás.

Izraeli Hétköznapiak

írta: *Bazilay Szán*

Nagy tét, kis biztatás

Az mindenestre megnyu-
tató, hogy az önkéntes
megmozdulás Lévi Es-
kol miniszterelnök hétfő esti
rádiószózata ellenére is fo-
lyik. Egy nappal a családost
keltő beszéd után, amelyben
a miniszterelnök, rációlvá
a várakozásokra, csak igen
jelentéktelen könnyítéseket
ígért az új adóterheken, —
újabb alkalmazott csoportok
jelentették be, hogy lemond-
anak visszamenőleges fize-
tési különbözeteik egy részéről,
vagy pedig fizetésük öt szá-
zalekéről. Az önkéntes fel-
ajánlás úgy látszik, miha-
marabb általánossá válik és
ez egyelőre az egyetlen re-
ményűsugár, amely küssé az-
zalt biztat, hogy a kormány-
nak mégis csak sikerül meg-
állítani az inflációs folyama-
tot és ha nem is radikálisan,
de toldozva-foldozva rendbe-
szedni az államháztartást.

Nem azt hallottuk a mi-
niszterelnöktől, amit a kor-
mány más tagjainak meg-
előző beszédei alapján remé-
lünk. Hiszen csak néhány
nappal azelőtt mondotta Pin-
chász Szápir pénzügyminisz-
ter, hogy amennyiben az önk-
éntes felajánlások összege
eléri a kormány által remélt
nagyságot, a kincstár haj-
landó lesz lemondani a jöve-
delmi adó 2-2½ százalékos
emeléséről, amiből 65 millió
fontot irányzott elő az új
költségvetésben. Lévi Eskol
nem is tett említést a jöve-
delmi adóról; azt ígérte,
hogy nem emelik a Diesel
motorok hajtására használt
kőolaj és a háztartási gáz
illetékét, ami 25-30 millió
font várt jövedelemtől foszt-
ja meg a kincstárt; azonki-
vül azt is közölte, hogy 35
millió fonttal emelik a szub-
sidiumok összegét, azaz a
termelők ilyen összegű to-
vábbi támogatásával fogják
megakadályozni az elsőrendű

fontosságú szükségleti cik-
kek drágulását.

Nem állítjuk azt, hogy a
fenti könnyítések a semmi-
vel egyenlőek. De közel sem
jönnek jelentőségükben a
jövedelmi adó emelésétől va-
ló visszalépéshez, ami min-
den polgár sérelmét korri-
gálta volna. A jobb meg-
értés kedvéért leírjuk, mit
várhattak egyes alkalmazottai
rétegek önkéntes felajánlá-
suk fejében. Az egyetemi ta-
nárok példáját legelőször az
újságírók követték, amikor
az 1964-ik évre visszamenő-
legesen esedékes fizetékü-
lönözötük egy részéről le-
mondtak. Ezek az összegek
— a fizetési fokozatok szer-
int — 1000-1800 (bruttó)
font között mozognak, te-
hát az arról való lemondás
nem is nevezhető kis áldo-
zatnak havifizetéses család-
fenntartók részéről.

A felajánlás abban a re-
ményben történt, hogy a
kormány is enged-
ményeket tesz a költségvetés
szigorú rendelkezéseinek
számlájára. A jövedelmi adó
emelésének elengedése havi
25-30 fontos további teher-
től mentesített volna, ami
azt jelenti, hogy az alkalmaz-
ott ténylegesen visszakap-
va amit abból az összegből,
amelyet családi költségvetés-
séből kiszakított. A minisz-
terelnök bejelentése messze
elmaradt ebbeli reményeink
mögött. A háztartási gáz
további megadóztatása ellen
a Kneszet pénzügyi bizottsá-
ga emelte fel a szavát, arra
hivatkozva, hogy a gáz bala-
lonja a haifai petroleum-
finomítóban mindössze más-
fél font és a különböző ille-
tékek, csomagolás és szállítási
költségek miatt jut el a
fogyasztóhoz az alapár hat-
szorosának megfelelő össze-
gért, azaz ballonként kilen-
cenz fontért. A pénzügyi bi-
zottság úgy vélekedett, hogy

tározatokat hoztak — így
nyoma sem volt benne a jü-
liusban esedékes drágasági
pótlék problémájának —, de
annak sem láttuk nyomát
benne, hogy ez a párt vala-
mit engedett volna a vad-
sztrájkok elleni fellépés te-
kintetében, ami pedig nem-
csak az ország nemzetgaz-
daságát sújtó általános csapás,
hanem merénylet a szer-
vezett munkásság intézmé-
nye ellen is. Az Achdut Há-
ávodá magatartásában sem
találunk sok bizonyítékot
arra vonatkozólag, hogy
minden erővel a Hisztdrut
és az államkassza védel-
mében fog eljárni.

Olvasuk Zeév Cur, a
Máarách képviselője,
az Achdut Háávodá tit-
kára nyilatkozatát, amelyet
a hét elején tett az egyik lap
hasábján. Ime, mit mond
Zeév Cur:

„A Hisztdrut döntött a
két évre szóló bérrpolitikájá-
ról. Minden erejével a mun-
kások mellett kell állania,
hogy végrehajtsa ezt a poli-
tikát, szemben azokkal, akik
ezt el akarják gáncsolni. De
ugyanolyan mértékben kell
minden befolyását latba-
vetni annak megakadályo-
zására, hogy ezt a bérrpoli-
tikát különböző munkáscso-
portok indokolatlan követel-
ésekkel buktassák meg. El-
lően a közvetítés és a
törvényes intézkedéseket a
munkaviszálók elhárítására.
Munkaviszonyokat nem lehet
rendőrség útján rendezni...
Fokozni kell a bizalmat a
Hisztdrut és a munkások
között és az az érzésem,
hogy a Hisztdrut határozat-
ait alapul szolgálják erre...”

Szép szavak ezek, csak az
a baj, hogy már nagyon
gyakran elhangzottak. Min-
dig voltak munkásvezérek,
akik elleneztek „egyes mun-
káscsoportok indokolatlan
követeléseit”... de na-
gyon ritkán történt meg,
hogy végül ne teljesítették
volna azokat. Szomorú példa
erre az ásdodi kikötő, ahol
az indokolatlan követelések
érdekében folytatott vad-
sztrájkok milliós károkat
okoztak az államkincstár-
nak. Késések álltak be a na-
ranceportban, a haifai ki-
kötőben hetekig vártak rak-
odásra hajók, újabb és
újabb illeték-terheket róva
az importőrré, vagy az ál-
lamkasszára — végül azon-
ban éppen az Achdut Háávo-
dához tartozó szakszervezeti
korifeus volt az, aki sietett
behódolni a túlzott követel-
éseknek, megjutalmazva az
ásdodi lázadókat azokért a
károkért, amelyeket az ál-
lamnak okoztak.

Senki sem akarja a rend-
őrség beavatkozásával
rendezni a munkaviszál-
lyokat, de elképzelhetlen-
nek tartjuk, hogy azokat
bölcs törvénykezés nélkül
nyugvóponttra lehetne juttatni.
Nem lehet önkéntes fel-
ajánlásokat törvénylen kény-
szeríteni a lakosságra; kéro-
szóval kell az emberekhez
fordulni, hogy az állam jö-
vője érdekében vegyenek pé-
ldát az országépítés törté-
netének nagy korszakairól
és mondjanak le, rövid idő-
re, az életszínvonal emelke-
déséről. Kételkedünk azon-
ban abban, hogy a kéro szó
alkalmas olyan követelések
elutasítására, amelyek mö-
gött kormány- és Hisztdrut-
ellenes politikai szervez-
kedés is meghúzódik.

A kormánynak ki kellene
használni az önkéntesség
megnyilatkozásának jelenlegi
hullámát arra, hogy meg-
győzze önmagát, a koalíciós
pártokat és az ország köz-
véleményét, hogy amint a
nagy nyugati demokráciák-
ban, Izráelben is törvénnyel
kell rendezni a munkaviszál-
lyokat. Bölcstörvény nem
feltétlenül sérti a munkások
megszentelt sztrájkjogát. El-
lenkezőleg — az olyan tör-
vény, amely elismeri a szer-
vezett munkásság önállósá-
gát a bérrpolitika megállá-
pítása terén, csak a mun-
kásság tekintélyét emelné,
ha ugyanakkor büntetéssel
sújtaná azokat, akik a köz-
szellemmel és az államérdek-
kel szembe fordulva, kicsi-
nyes politikai, vagy gazda-
sági érdekekért elgáncsolni
igyekeznek az államgazda-
ság talpraállítására irányuló
törekvéseket.

Különvélemény Saragat győzelme

írta: Kármel Jochánán

Az első, döntő, nagy lépés már megtörtént a Nenni
vezetése alatt álló olasz szocialista párt és a Saragat-féle
olasz szocialdemokrata pár egyesülése felé. A két párt
kongresszusa már külön-külön jóváhagyta az újraregye-
sülést, és amennyiben valamilyen előre nem látható aka-
dály nem jön közbe, májusban összeül az egyesítő kong-
resszus. Tizenkilenc év után megszűnik az olasz szocia-
listák kebelében a szakadás.

Saragat nagy győzelme, életművének betetőzése ez az
egyesítő kongresszus, még akkor is, ha ő maga, mint a
köztestvér elnöke, forma szerint nem vehetett részt ak-
tívan az egyesítő tárgyalásokon. Bár Nenni szocialista
pártja változatlanul lényegesen erősebb Saragat pártjánál,
az egyesülés mégis teljes egészében Saragat programja
alapján történik.

Aligha volt Mazzini és Cavour óta olasz államférfi, aki
többet tett volna az olasz demokrácia és a szabadság ér-
dekében, mint éppen Saragat, akinek útja távolról sem
vezetett egyenesen a nagy erkölcsi győzelemig és hazája
államférfi székéig.

Amikor Giuseppe Saragat — akkor az olasz parlament
elnöke — közel tizenkilenc esztendővel ezelőtt egy arány-
lag kis csoporttal kilépett az olasz szociaista pártból és új
pártot alapított, kevés győltébb és többet rágalmazott
ember volt nála Európában. Hazájában és világszerte,
ellenfelei árulóknak, az amerikaiak bérencének nevezték,
azonban őt semmilyen rágalom nem térítette el az általa
helyesen vélt úttól.

Nenni és Saragat között 1947-ben az ellentét valóban
áthidalhatatlan volt. Nenni a kommunistákkal való fel-
tétlen együttműködés híve volt. Togliatti pártjával köz-
ösen akarta meghódítani a teljes hatalmat Olaszországban
és pártjának belső, demokratikus felépítését leszámítva,
az időtájt alig lehetett bármilyen különbséget tenni közte
és a kommunisták között. Külpolitikailag is teljes egészé-
ben a szovjet vonalon állt és feladatának tartotta az ame-
rikai befolyás megszüntetését Olaszországban.

Saragat ezzel szemben felismerte, hogy az olasz kom-
munisták és velük szövetségben, Nenni, szovjet csatlós-
államnak tennék Olaszországot. Nyíltan megtagadta a pro-
letárdiktatúra elméletét és az olasz demokrácia meg-
mentését egyben a munkásosztály legfőbb érdekének is
tartotta. Láta, hogy miként kerül Nenni egyre inkább
független viszonyba a kommunistákkal szemben. Tisztaban
vult azzal, hogy Nenninek az az állítása, miszerint egy
olasz proletárdiktatúrán belül meg lehet majd őrizni a sz-
ocialista párt függetlenségét és a munkásosztályon belüli
demokráciát, alap nélküli önámítás. Külpolitikailag is ho-
mlokegenet ellenkezőek voltak Nenni és Saragat nézetei,
mivel az utóbbi a nyugati demokráciákkal való szövetség
híve volt.

Utólag aligha lehet kétség abban, hogy amennyiben
Saragat visszaretten a pártszakítás drámai lépésétől, ai-
gha lehetett volna megakadályozni a kommunista uralmat
Olaszországban és talán egész Európában. A kommunisták
és egy egységes szocialista párt közös erejével szemben
nem állt semmilyen megfelelő erő a barikád másik oldá-
lán. Saragat lépése áthúzta Togliatti szándékait és módot
adott arra, hogy De Gasperi, akkori miniszterelnök eltá-
voltsa Moszkva barátait a koalíciós kormányból.

A szétválás után Nenni és Saragat pártja elindult a
maga útján és alig hitte valaki, hogy ez a két út ismét
találkozni fog. Saragat pártja, különösen eleinte, nem ért
el nagy sikereket, de ereje elegendő volt arra, hogy a koa-
licióban való részvételével biztosítsa a demokratikus és
Nyugat-barát többséget az olasz parlamentben és egyide-
jűleg távolítsa a kormánykoalíciótól a neofasizista és
monarchista elemeket. Saragat pártja csaknem két évtize-
den át a mérleg nyelvét képezte az olasz politikai életben
és befolyása mindenkor lényegesen nagyobb volt mandá-
tumainak számánál, függetlenül attól, hogy a párt vezére
vállalt-e miniszteri tárcát valamelyik kormányban, vagy
sem.

Nenni egy lépéssel tovább ment a kommunistákkal való
együttműködés útján. Közös listával indultak a választá-
sokon, sőt hajlandó volt feltétel nélkül támogatni Sztálin
olyan szélsőséges lépéseit is, mint a berlini blokád, a koreai
háború és Tito kiátkozása a kommunista táborból. Nem
véletlenül volt egyike az elsőeknek, akik Sztálin-díjban
részesültek.

A nemzetközi fejlődés azonban nem igazolta Nenni el-
képzeléseit. Várakozásával ellentétben, Nyugat-Európára
nem válságok sorozata, hanem gazdasági prosperitás várt.
Az európai munkásosztály részese lett ennek a konjunktú-
rának és nem kívánta a sztálini „felszabadítást”. A kom-
munistákkal való együttes győzelem reménye végképpen
szertefoszlott, amikor a NATO alkalmasnak bizonyult arra,
hogy erejével elretentsen minden támadó szándékot.

Nenni lassanként elkezdett visszafelé tapogatózni a
járhatatlanná vált úton. Chruscsev leleplezése Sztálin rém-
tetteiről megrendítették Nenni hitét a szovjet rendszer
fölénybe kerültek a Nyugat-barát körök, élükön az egykori
zást már ő is elítélte, akárcsak az összes nyugati szocia-
listák.

Nenni kapcsolatai lassanként, lépésről lépésre lazultak
a kommunistákkal, egészen addig, amíg bekövetkezett,
mintegy két évvel ezelőtt, az addig elképzelhetetlen: Nenni
szocialistái beléptek a kereszténydemokraták vezetése alatt
álló kormányba, feladták ellenállásukat a NATO-val szem-
ben és már nem kívánták a fennálló társadalmi rend for-
radalmi alapon való megváltoztatását.

Attól a perctől kezdve, hogy Nenni miniszterelnök-
helyettese lett Aldo Moro kormányának, amelynek Saragat
volt a külügyminisztere, már alig volt lényeges elvi külön-
bőség a két párt között. A kommunista-barát elemek hama-
rosan ki is váltak Nenni pártjából és a párt vezetésében
fölénybe kerültek a Nyugat-barát körök, élükön az egykori
Sztálin-díjas Nennivel.

Saragat, elnökké választása után rövid idő alatt nagy
népszerűsége tett szert és személyének súlya sokban ki-
egyensúlyozta a két párt számszerű különbségét. Az utolsó
személyi kérdések rendezésével, tizenkilenc év után be-
zárult a kör és az „áruló, szakadár” győztesen tér vissza
oda, ahonnan oly drámai körülmények között távozott.

Allenby + lebenia = Albánia

írta: Kishont Ferenc

— Mi történt urasággal? Mit ült itt az
Allenby közepén?
— Bruhahaha...
— Fáj valamije?
— Semmi, köszönöm... huhuhu...
— Keljen fel, különben megfázik a hi-
deg járdán.
— Nemsokára elmúlik... hihíhi... Nem
vagyok képes erőt venni magamon... Már
néhány nap óta... röhögő rohamot kapok...
ha rágondokolok...
— Mire gondol?
— A... hahaha... a... huhuhu... a
gazdasági önállóságra... bruhahahaha...
Jaj, de nem bírom tovább... Szétpukka-
dok...
— A gazdasági...
— Ne mondja ki!... Hacsak hallom,
hogy... gazdasági... önállóság... el va-
gyok veszve, bruhaha... Olvasom az új-
ságban... hogy a pénzügyminiszter úr
aszonta a Kneszetben..., hogy végem
van... hogy... utban vagyunk a... bru-
hahaha...
— Talán igyon egy pohár vizet?
— A biztonsági vízdíj illeték poharan-
kint 2 agorával emelkedett... hihíhi...
— Uraságnak orvosra van szüksége.
— Már voltam... Nem segít semmit...
Ellenkezőleg... Doktor úr kérem, mondtam
neki, valahányszor eszembe jut, a... bru-
haha... a...
— Gazdasági...
— Ne mondja ki!... Az orvos hallotta...
Es ő is azonnymában elkezdett fetrengeni
a szőnyegen... Jaj, nem bírom... Mikor,
hörögte a doktor, mikor gyűn, 67-ben...
vagy 68-ban... huhuhu...
— Tessék már abahagyni... hehe...
— Meghalok... Megkérdezte, hogy kap-
hatja-e a honoráriumot... Nyugta nélkül...
hihíhi...
— Mint mindenki... huhuhu...
— Olvasom a költségvetésben..., hogy
a pakidok száma... 2500-zal fog emelked-
ni... hahaha...
— A költségkalkulációs nívója... érdeké-
ben...
— Egy egész új hadosztály...
— Reprerentációs költség...
— A vendéglátóipar érdekében...

— Várjon csak... egy állami osztály-
vezető... lemondott... a hivatali autójá-
ról...
— Örült?
— Dehogy, szenzációhajhász... hoho-
ho... persze elkapták... Most büntetésből
söffört kapott...
— Bruhaha... Hivatali kocsi minden
hivatalnoknak...
— És a többinek — lebenia!...
— Albánia!
— Takarékosság!
— Munkafegyelem!
— Többtermelés!... Bruhaha... Jaj,
nem bírom tovább...
— A tető... hallja, a tető csöpög ná-
lunk... hihíhi... Kihívtam két szakmún-
kást... Oj... már egy hete ott ülnek ná-
lam... Nem akarnak felmenni a tetőre...
huhuhu... az eső miatt... Nedvességi
pótlékot kérnek... Szétmegyek... Vödörök-
ben fogjuk fel a vizet...
— Városi engedély... Esővízgyűjtésre...
van?...
— Szükségtelen... A vödörök hazai
gyártmány... Aftolyok rajtuk, mint a vö-
csök... bruhaha...
— Hagyja abba, vagy szétpukkadok...
huhuhu...
— Áprilistól fényüzési adó jön... az
esőre...
— Klitraport... az autókra...
— Biztonsági bélyeg a zicherheitztűz-
re... hihíhi...
— És ők még külföldi befektetőkről be-
szélnék... Hallja?... Külföldi befektetők...
— Minden befektető külföldre!... Mars
ki...
— Ne üljön maga is a járdára...
— En nem ülök... hehehe... En sztrá-
kolok...
— Gazdasági...
— Ne mondja ki!
— Önállóság, bruhahahaha...
— Huhuhu...
— Hahaha...
— Hehe...
— Ho...
— Voltaképpen... mi olyan mulatságos
ebben...
— A jőég tudja...
— Akkor mit röhögünk mi itten?
— Mit lehet még csinálni?

— Várjon csak... egy állami osztály-
vezető... lemondott... a hivatali autójá-
ról...
— Örült?
— Dehogy, szenzációhajhász... hoho-
ho... persze elkapták... Most büntetésből
söffört kapott...
— Bruhaha... Hivatali kocsi minden
hivatalnoknak...
— És a többinek — lebenia!...
— Albánia!
— Takarékosság!
— Munkafegyelem!
— Többtermelés!... Bruhaha... Jaj,
nem bírom tovább...
— A tető... hallja, a tető csöpög ná-
lunk... hihíhi... Kihívtam két szakmún-
kást... Oj... már egy hete ott ülnek ná-
lam... Nem akarnak felmenni a tetőre...
huhuhu... az eső miatt... Nedvességi
pótlékot kérnek... Szétmegyek... Vödörök-
ben fogjuk fel a vizet...
— Városi engedély... Esővízgyűjtésre...
van?...
— Szükségtelen... A vödörök hazai
gyártmány... Aftolyok rajtuk, mint a vö-
csök... bruhaha...
— Hagyja abba, vagy szétpukkadok...
huhuhu...
— Áprilistól fényüzési adó jön... az
esőre...
— Klitraport... az autókra...
— Biztonsági bélyeg a zicherheitztűz-
re... hihíhi...
— És ők még külföldi befektetőkről be-
szélnék... Hallja?... Külföldi befektetők...
— Minden befektető külföldre!... Mars
ki...
— Ne üljön maga is a járdára...
— En nem ülök... hehehe... En sztrá-
kolok...
— Gazdasági...
— Ne mondja ki!
— Önállóság, bruhahahaha...
— Huhuhu...
— Hahaha...
— Hehe...
— Ho...
— Voltaképpen... mi olyan mulatságos
ebben...
— A jőég tudja...
— Akkor mit röhögünk mi itten?
— Mit lehet még csinálni?

AR
YONA
Reuter).
atóságok
en adták
nácipárt
t — de z
bizonyult.
melletti
egtartott
734 dol-
folyt be,
adó, me-
George
nem fi-
estárnak.
Az árve-
gkeresz-
ácilegény
azt ma-
jságírók
dóhivatal
dítette a
tét.

Pedig könnyű...
francia társaság
r a technika vi
beszél:
e hihetetlen
tt még fogalm
embereknek,
dik a telefon.
szólt közben
s, kedves höl
milyen egész
sak le kell em
tót...
Canard Enchâi
s).

Kit kell lebeszélni az alijjáról?

A közelmúltban történt, hogy egy buenos-airesi család benyújtotta az ottani Szochnuthoz alijja kérését. Miután áttanulmányozták az igénylő helyzetét és megállapították, hogy előrehaladott koru ember, akinek nincs szakmája és családi helyzete igen nehéz, tehát az Izraelben való begyökeresése távolról sem lesz könnyű dolog, lebeszéltek az alijjáról.

Egy izraeli polgár tudomást szerzett arról az esetről és panaszelevellel fordult az egyik hébernyelvű napilaphoz. Levételének lényege az volt, hogy vajon indokolt-e, hogy nemzeti intézmények képviselői, akiknek feladatuk elősegíteni a zsidók jövetelét, eltanácsoltjanak embereket az alijjától?

A kérdés érthető és nem lesz felesleges néhány sorban foglalkozni vele.

A nagy alijják idején sűrűn hallottuk a panaszt „miért nem magyarizálták meg, mi a helyzet az országban? A sláchok félvezettek, mindent rózsás színben tüntettek fel előttünk, feleltelen ígéretekkel tettek, csak azért, hogy jöjjünk”.

Nem vagyok meggyőződve arról, hogy ezeknek a panaszoknak megfelelő alapjuk volt. Nehezen tudom elképzelni, hogy egy komoly slách tudatosan, a félrevezetés szándékával adott volna hamis információkat. De ha megtörtént, ez a leghatározottabban elítélendő cselekedet.

A zsidó állam nincsen rászorulva semmilyen kozmetikára, szépítésre, valóságának elkeddőzésére. Olyan, amilyen, erényeivel és hibáival, nehézségeivel és bottolozásai-val. Aki csak azért akar idejönni, hogy meggazdagodjék, bizonyára csalódnia fog. Az izraeli élet nehéz, különösen az új olé számára, aki úres kézzel érkezik. Aki szeretik az országot, zsidók között akarnak élni, nem sirják mindig vissza, ami „otthon” volt, egyszerűen akarnak illeszkedni, azok előbb-utóbb megtalálják a helyüket. Nem így azok, akik lélekben idegenek, akik egykori hazájuk és Izrael között csupán földrajzi különbséget látnak. Ezek mindig hibákat fognak keresni, nem azért, hogy azok kiküszöbölésért küzdjenek, hanem, hogy okuk legyen ócsárolni az országot.

Ezekről a dolgokról nyíltan kell szólni, akit ezek a dolgok elriasztanak, joga van mérlegelni, hogy itt van-e a helye, vagy sem? Szomorú, ha zsidó ember kényelmi szempontok miatt elveti a végleges hazatérés lehetőségét és újra vándorbotot vesz a kezébe — de talán jobb, mint idejönni, csepegni az országot és végül jeridáznia.

Ezért tartom helyesnek a valóság feltárását.

Kivel nem esett meg, hogy külföldön élő rokona, vagy barátja tanácsot kért tőle, jöjjön-e Izraelbe, vagy sem? Ha azt válaszolják, hogy az élet nehéz és a kezdet még nehezebb, a rokonok sértve érzik magukat és azt hiszik, hogy Izraelben élő hozzátartozóik attól félnek, hogy terhükre lesz, azért irnak „reálisan”.

Ha a kértetett válasza pedig egyértelmű, jöjjetek, akkor ki lehet téve egy életen át annak a veszélynek, hogy hallani fogja a mindig visszafelé forduló szövegét... „ha tudtuk volna”.

Nemzeti szempontból megítélve, minden zsidónak a helye Izraelben van. A visszavonulási törvény alapján minden zsidónak joga van bevándorolni és ideérkezésével automatikusan a zsidó állam polgárává válik. Olyan előny ez, amit a világ egyetlen országa sem nyújt az újonnan érkezettek és szerintem ez az egyetlen tény elegendő kellene legyen arra, hogy minden hazatérő zsidót jó hazafivá tegyen. Akit ez a tény nem elégít ki, az gondolja meg két-

Irta: Rössel Mordecháj

Aki ismeri az új olé sorsot, mert maga is átélte, az tudja, hogy sok hiba történt. Tudja, hogy kevesebb bürokráciával, kevesebb sablon használatával meg lehetne kimélni az új olét sok felesleges kellemetlenségtől. De az alijjával foglalkozók is csak emberek — és valljuk be, egyes esetekben sok közöttük a nem megfelelő ember, tehát törtennek hibák. De végső fokon a nagy teljesítmény az, hogy az állam létezése óta két millió zsidó jött az országba, akiknek a beilleszkedésében a Szochnutnak oroszlanrésze van.

Hogy panaszkodnak? Panaszok mindig lesznek. Még akkor is, ha sokkal jobban csinálnák, mint ahogyan csinálják. De jó, hogy van kire panaszkodni. Panasszal általában csak azok ellen élünk, akik nyújtanak valamit. Aki nem ad és nem tesz semmit, az ellen nem panaszkodunk. Ha ad a Szochnut lakást, akkor hiba van, hogy nem ott adta, ahol éppen akartuk. Ha ad kölcsönt, az nem mindig olyan nagy, hogy ne tenné szükségessé újabb pénzek után való szaladgálást. És így tovább.

Ha minden újonnan érkezett ember lélekvizsgálatot tartana és „kapás” szempontjából annyi igénnyel lépne fel a zsidó állammal szemben, mint bármely más országgal szemben, bizonyára másképp alakulna az új olé és új hazája közötti viszony.

Mit nyújt Kanada, Ausztrália, vagy bármelyik asszimilációs ország bevándorlóinak? Legjobb esetben munkavállalási engedélyt. Ami ezen túl van, a bevándorló egyéni dolog. Ha sikerül és boldogul, a maga erejéből történik, ha nem, nincs kit szidni, ki ellen panaszkodni.

Nincs Szochnut, nincsen lista, akit felelőssé tehetünk sorsunk alakulásáért. A zsidó állam nem így viszonylik hazatérő polgáiraival, hanem tőlük telhetőleg igyekszik segíteni őket a kezdet nehézségein. De ez a tény nem mentesíti a polgárt attól, hogy sorsáért önmaga legyen felelős.

A nehézségek ellenére még senki nem halt éhen Izraelben. A régebben érkezettek, ha visszajárásukat egykori nehézségeikre — talán kissé büszkéik is arra, hogy ők is keresztülmentek a kezdet elkerülhetetlen túráján, hogy nem kaptak mindent készen kézhez. Így van ez minden oléval. Ahhoz, hogy ezen a folyamaton mielőbb túl legyünk, szükség van önmagunk munkáján és intézményeink támogatásán kívül nagy adag megértésre, az ország nehézségeit iránt és még nagyobb szeretetre iránta. Szükséges az a nélkülözhetetlen tudat, hogy hazatérő zsidóknak, hogy nem akarunk továbbvándorolni, hogy ez az utolsó állomás.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ültetésének első évfordulóját ünnepli

A világ rotarystáinak cfáti erdeje

Irta: Galili G. Ervin

Kájjetmet által adományozott földön, ünnepélyes külsőségek között ültették el az első csemetéket a tízezer fára tervezett erdőben.

Az ezt követő első nyolc hónapban, a cfáti klub a világ 600 klubjának küldött értesítést a faültetés lehetőségéről. A felhívásokra eddig 150 klub reagált pozitíven — 1500 fa ültetésével.

Az 1966-ik év első másfél hónapjában további 100 levél ment a szélrózsa minden irányába. A tervek szerint, 5-6 év alatt lesz beültetve az erdő, amely már az első évben búcsújáró helye kezdett lenni a nemzetközi mozgalomnak.

Túl a Rotary idealizmusán, az első befektetés után a Keren Kájjetmet is megtalálta majd a számítást. A pár év múlva árnyat nyújtó erdőben, a KKL a kellemes mellett a hasznos is megtalálta. Minden egyes fáért 10 dollárt fizetnek a külföldi klubok, vagy azok tagjai. Nem egy volt közülük, mely jóval felülfizette a megállapított összeget. Minden egyes fa után egy erről szóló díszes igazolást ad a Keren Kájjetmet.

Magányos külföldi rotarystákon kívül, kisebb szervezett csoportok is voltak már az erdőben, de az első komolyabb „forgalom” a Tel Avivban március 22-23-án megtartandó országos kongresszust követő napon lesz. A kongresszusra érkező külföldi csoportok már értesít-

tették a cfáti klubot, hogy március 24-25-én tömegesen jánnek a Cfát és az egykori Ejn Zetim kibuc közötti Paul Harris erdőbe.

Ki volt Paul Harris, akinek nevét viseli a cfáti erdő? Egy fiatal csikági ügyvéd, aki 1905 február 23-ának hideg téli estéjén meghívta három jóbarátját és felfedte előttük öt éve magában hordott tervét. Mindenek előtt is elmagyarázta a barátainak, hogy a különböző szakmák képviselői nemcsak élhetnek, hanem kötelesek is jóbarátságban élni egymással. Miután a kérdésben a három vendég — Silvester Sil szénkereskedő, Gusztáv Lehar bányamérnök, valamint Chiram Sori ruhakereskedő — egyetértett a házigazdával, valójában ezen, a már történelmévé vált találkozáson felfedték le az azóta már világmozgalommá fejlődött Rotary alapjait.

Négyük agyában ezen az estén fogamzott meg a rotáció alapuló egyesület magva, melyben minden szakmát egy ember képviselhet csupán. A 61 évvel ezelőtti határozat szerint, az egyesület tagja üzlet, vagy üzem tulajdonosi az egyesület tagjainak is lehet, míg a találkozóknak felváltva kellett lezajlani az egyesület tagjai, hogy azok közlőrl is megismerjék egymás foglalkozási ágát és üzletét.

Elfogadták Paul Harrisnak azt a javaslatát is, hogy egyesületük neve Rotary legyen. Ötödiknek Harry Ragles nyomdatulajdonos csatlakozott hozzájuk s velük alakult meg az első Rotary egyesület, Silvester Sil elnökkel az élen. (Az alapító Paul Harris csak jóval később fogadta el az elnökséget.)

Miután az egyesület rövid időn belül olyannyira bővült, hogy munkahelyeiken a tagok már nem találkozhattak, az összejöveteleket vendéglőkben és szállodákban tartották meg. Csikágó után három évvel San Franciscóban alakult meg a második, egy évvel később további öt egyesület. 1910-ben már 16 helyi csoport képviselőinek részvételével nyílt meg Csikágóban az első országos kongresszus, amelyen Paul Harriszt választották meg az akkor alakult nemzeti Rotary klubok elnökévé.

Az évtizedek folyamán a mozgalom átvittre a nemzeti, politikai, nyelvi, faji és társadalmi határokat és éppígy eljutott Kinába, mint a Filippinekre, avagy Indiába. Itt megjegyezzük, hogy a 199-es izraeli körzet az elmúlt Rotary-évben a 315-ös közép-indiai körzetnek volt az iker-testvére a világmozgalomban, míg a június 30-án záródó Rotary-évben, Izraelnek a 136-os körzetnek számító Svédország az iker-testvére.

Az 1431 tagot számláló 38 izraeli klubból mindössze három létezett az államalakulás előtt.

Jeruzsálemben 1929-ben, Haifán 1932-ben, Tel Avivban 1934-ben létesültek a helyi csoportok. A második tel-avivi helyi csoport — amelynek ez évben Naschitz Péter-Gád az elnöke — 1955-ben alakult. Ezekkel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a jeruzsálemi a kairói klub tagjai alakították és ők adományozták a szimbolikus elnöki harangot. A tel-avivi klub érdekességéhez tartozik, hogy annak elnöke annak idején Pierre Gilbert, Franciaország akkori izraeli nagykövete volt.

Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy csak diplomaták és újságírók lehetnek „szakmailag” korlátlan számban egy-egy klub tagjai.

Öregek, akiket nem tör meg a kor

„Ne hagyj el öreg napjainkra”

Irta: Plesz Artur

Kései verőfényben, a szőlődomb lankáján, öreg házaspár járja a már leszüretelt tövek sorát. A levelek között, — mintha szándékosan lapulva — egy-egy ottefejtett szőlőfürt integtet meg az öregek felé: „Ime, itt vagyok, keserű napoknak édes-zamatu kamatjaként. Rakjatok hát, már elnyűtt kosaraitokba, számotokra maradtunk vissza az élet szüretéből.”

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

— Csak két hónapig. Azután bennünket, zsidókat külön választottak fogolytársainktól. A tarkónlövéstől, tehát a biztos haláltól az ismert filmművész, Werner Futerer mentett meg...
A sokat hányatott ember

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

Aki hiány van ennek az érzesnek, annak beilleszkedése még több nehézségekbe fog ütközni.

Ezt pedig tudnia kell minden alijja jelöltnek és az alijjával foglalkozók kötelessége felvilágosítani mindezekről az új olét.

ÁSDOD, az oléváros — a vallási konfliktusok tükrében...

Szináj Adler rabbi: „Ásdodra nézek — de Auschwitzra látok...”

...és az Urnak keze az ásdodiakra nehezedett és pusztította és megverte őket fékelyekkel, Ásdodot és határait...

Smuél I., 4. 5.

A rabbinátsági hivatalban, a vallási tanács titkáráról kaptuk meg Szináj Adler, a város áskénáz rabbiának címét. A Rasso villanegyedhez vezető úton, a cím után érdeklődve, megszólítottunk egy két overállos, fiatal férfit. Aktatásukat lóbált kezében, hóna alatt az egyik esti lap friss példányát. Kiviláglik karja alól a vastagbetűs cím: „Ujabb válság az ásdodi kikötőben”...

— Jöjjön, megmutatom, én is arrafelé lakom. Tudom, hol lakik a rabbi...

Utközben, egy szusz alatt, elmondja: darukező a kikötőben, 7-800 fontot keres havonta — ha nincs sztrájk. De ha igen, mint véglegesített munkás, akkor is megkapja alapfizetését: 450-500 fontot havonta. A sógóra és az öccse is a kikötőben dolgozik. 41 éves, 4 gyereke van. Nem „vatik”, de már nem új olé: hat éve van az országban. Tuniszból alijázott és egyenesen Ásdodba telepítették le. Rögtön kaptak lakást; már szépen bebútorozták. Egy pár hónappal ezelőtt televíziót vett: 600 fontot már kifizetett rá, a többit havi 70 fontos részletben törleszti.

— Itt lakik! — mutat a villalakás vörös rácsos kapujára. De nem mozdul: látom, még mondani szeretne

Irtá: Boros György

valamit. Leküzdve gatlásait, aztán gyorsan, hadarva mondja:

— Smá! Kol háinján háze, ze „bloff” echád gádol!... (Ez az egész ügy, egy nagy „bloff”!) Mit akarnak itt ók? — mutat a rabbi házára. — Hiszen kisebbségben vannak! A városra rá akarják erőszakolni, hogy vallásos legyen? Ez itt nem Méá Sárím, chábibi... és

RAV SZINAJ ADLER

nem Bné-Brák... Ásdod olyan, mint Haifa: ott is dolgoznak szombaton. Kinek jó az ha szombaton otthon ülünk? Nem jó sem a „medinának”, sem nekünk a munkásoknak! Kiveszik a pénzt a zsebünkből. Ha a péntek esti műszakban, vagy a szombatiban dolgozunk, akkor dupla bért kapunk. Ennyi van megállapítva: 200 százalék. Négy szombati munkanap egy hónap-

ban: ez megnyomta volna a keresetünket...

— Má háráas háze? (Mi ez a lárma?) Mennyi vallásos munkás van a kikötőben? Talán ötven! 800 munkás között. A kormány behódolt a vallásosoknak: Eskol nélkülük nem tudta volna összehozni a koalíciót. Ez van mögötte: politika, semmi más... Nézzé, én nem vagyok a vallásosok ellen. Tölem imádkozhatnak, amennyit akarnak. Ló échpát li... De mi közük hozzá, dolgozom-e szombaton vagy sem? Egy biztos: ha megkérdezték volna a munkások véleményét, akkor a többség a szombati, illet-

„Ásdod nem Izrael — de kikötője egész Izraelé”...

Az ember előítéleteinek rabja. Ugy képzeli: rabbi csak idős, hosszú, őszszakállú, pátriárka arcú — és tekintélyű — ember lehet.

Szináj Adler rabbira nem illik rá a képzeletben megrajzolt „portré”. Fiatalember: 38 éves, Prágában született. Megjárta Auschwitz poklát, ahonnan 20 évvel ezelőtt az országba érkezett. A „Jesivát Chebron”-ban tanult Jeruzsálemben. Négy évvel ezelőtt neveztek ki a város áskénáz rabbi-jává.

— Az imént úgy informáltak bennünket a városban, hogy a lakosság többségét a vallástalan rétegek alkotják, akik nem értenek egyet a kikötő szombati szüneteltetésével. Kvdv háráv, hány vallásos ember van Ásdodban? — kérdeztük.

Nem válaszol. Lesüti szemét, mereven néz maga elé. A homlokát ráncolja. Majd mosolyogva mondja:

— Rási, amikor egyszer hasonló kérdést tett fel egyik tanítványa, így válaszolt: „Egy fiatal pásztor egyszer fejébe vette, hogy legeltetés közben megszámlálja nyáját. Persze ez sehol sem sikerült neki: minden alkalommal más eredmény jött ki... A tanulság: a pásztor ne nyája létszámának megállapításával foglalkozzon, hanem ör-

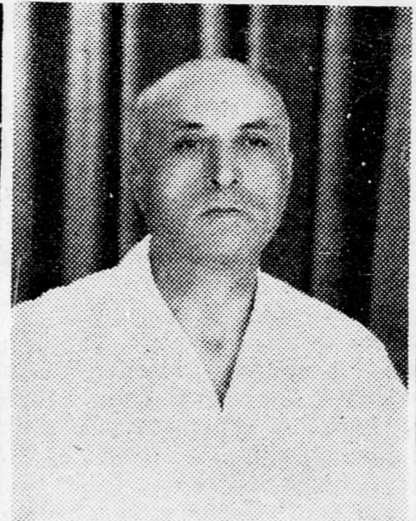
„Már három évvel ezelőtt tiltakoztunk”...

Az újságok azzal vádolnak bennünket, hogy a „szombat-tüntetés” időzítve volt és egybeesett a kormány összehívására folytatott koalíciós tárgyalásokkal. Ez a tények elferdítése! A harc három évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kikötőt el kezdték építeni. Már akkor tiltakoztunk a szombati munka ellen — de nem sikerült meggátolni azt! A Szolet Bone érvei — „nagy a lemaradás a kikötő építésénél” — súlyosabbnak bizonyult az ország szemében érveinknél: a szombat betartásának szükségességénél.

— De most, amikor a kikötő felépült és működni kezdett, a vallásos tábor megmozdult és nem hátráltunk meg: az első zsidó kikötő, az ország kapuja, amelyen keresztül a gálut szórványai lépnek be őseik földjére és amely államunk jelképét, szimbólumát viseli zászlaján — nem dolgozhat szombaton!... A kérdésnek persze, vannak még más szempontjai is ez eközben inkább helyi vonatkozásu-

„Az államnak viselnie kell az anyagi terheket”...

Ha egy nagy gépezet beindításánál, amikor a ke-

JAKAB JÓZSEF

ve a péntek esti munka mellett lett volna... Mindezt megmondhatja odabent a rabinak a nevemben, — Maurice Dámri nevében...

A HOH a saját otthon hiányolja...

Túl a vallási kérdéseken és túl a kikötő körüli bizonytalanságon, Ásdod egy másik arcát is mutatja felénk: a nagy „klita”-központét, az olévárosát. Lakosságának 80 százalékát új cikl alkotják. Nagy többségük (60 százalék) a keleti országokból alijázott, 20 százalék kelet-európai származású és a többi: „vátik” és „szábre”...

— Mennyi magyar-zsidó lakik Ásdodban? — kérdeztük Jakab Józseftől, a HOH ügyvezető elnökétől.

Nehéz pontosan megállapítani ma, hány „magyar” van a városban. Sok „vátik” telepedett le az utóbbi időben, akikkel a HOH-nak nincs kapcsolata. De sok új olé is jött, akik még nem találták meg az utat a HOH-hoz. Becslésünk szerint 500 „magyar” család lakik Ásdodban és ebből 200 tagja van a „magyar” olék szervezetének. De csak hatvanan vesznek részt aktívan munkájában.

Jakab Józsefnek (56) függöny és dekorációs üzlete van az Alef-ülzetházban. 1950-ben alijázott Margittáról, de csak négy évvel ezelőtt telepedett le a városban. Így vázolja a HOH működési nehézségeit:

— Nincs önálló, saját otthonunk a Rasso villanegyedben bérelünk termet: a

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

„Már három évvel ezelőtt tiltakoztunk”...

Az újságok azzal vádolnak bennünket, hogy a „szombat-tüntetés” időzítve volt és egybeesett a kormány összehívására folytatott koalíciós tárgyalásokkal. Ez a tények elferdítése! A harc három évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kikötőt el kezdték építeni. Már akkor tiltakoztunk a szombati munka ellen — de nem sikerült meggátolni azt! A Szolet Bone érvei — „nagy a lemaradás a kikötő építésénél” — súlyosabbnak bizonyult az ország szemében érveinknél: a szombat betartásának szükségességénél.

— De most, amikor a kikötő felépült és működni kezdett, a vallásos tábor megmozdult és nem hátráltunk meg: az első zsidó kikötő, az ország kapuja, amelyen keresztül a gálut szórványai lépnek be őseik földjére és amely államunk jelképét, szimbólumát viseli zászlaján — nem dolgozhat szombaton!... A kérdésnek persze, vannak még más szempontjai is ez eközben inkább helyi vonatkozásu-

„Az államnak viselnie kell az anyagi terheket”...

Ha egy nagy gépezet beindításánál, amikor a ke-

kezd, nem állítjuk le a gépet — később, amikor lendületbe jött, teljes erővel működik, biztos, hogy nem tudjuk leállítani. Ha a kikötő próbauzemetése legelőjén nem emeltük volna fel a szavunkat, nem tudtuk volna a későbbiekben leállítani a folyamatot: meggátolni a szombat megszentelését...

— Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a szombat betartása a kikötőben, egy bizonyos fokig anyagi veszteséget is jelent a közgazdaságnak. De az anyagi szempontok nem játszhadnak szerepet ebben a kérdésben! Az államnak viselnie kell az anyagi terheket: az egész ország lakosságának, vallásosnak és vallástalannak egyaránt, viselnie kell a zsidó kikötő szombati üzemszünetéből eredő esetleges anyagi vesz-

A HOH a saját otthon hiányolja...

Túl a vallási kérdéseken és túl a kikötő körüli bizonytalanságon, Ásdod egy másik arcát is mutatja felénk: a nagy „klita”-központét, az olévárosát. Lakosságának 80 százalékát új cikl alkotják. Nagy többségük (60 százalék) a keleti országokból alijázott, 20 százalék kelet-európai származású és a többi: „vátik” és „szábre”...

— Mennyi magyar-zsidó lakik Ásdodban? — kérdeztük Jakab Józseftől, a HOH ügyvezető elnökétől.

Nehéz pontosan megállapítani ma, hány „magyar” van a városban. Sok „vátik” telepedett le az utóbbi időben, akikkel a HOH-nak nincs kapcsolata. De sok új olé is jött, akik még nem találták meg az utat a HOH-hoz. Becslésünk szerint 500 „magyar” család lakik Ásdodban és ebből 200 tagja van a „magyar” olék szervezetének. De csak hatvanan vesznek részt aktívan munkájában.

Jakab Józsefnek (56) függöny és dekorációs üzlete van az Alef-ülzetházban. 1950-ben alijázott Margittáról, de csak négy évvel ezelőtt telepedett le a városban. Így vázolja a HOH működési nehézségeit:

— Nincs önálló, saját otthonunk a Rasso villanegyedben bérelünk termet: a

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

„Már három évvel ezelőtt tiltakoztunk”...

Az újságok azzal vádolnak bennünket, hogy a „szombat-tüntetés” időzítve volt és egybeesett a kormány összehívására folytatott koalíciós tárgyalásokkal. Ez a tények elferdítése! A harc három évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kikötőt el kezdték építeni. Már akkor tiltakoztunk a szombati munka ellen — de nem sikerült meggátolni azt! A Szolet Bone érvei — „nagy a lemaradás a kikötő építésénél” — súlyosabbnak bizonyult az ország szemében érveinknél: a szombat betartásának szükségességénél.

— De most, amikor a kikötő felépült és működni kezdett, a vallásos tábor megmozdult és nem hátráltunk meg: az első zsidó kikötő, az ország kapuja, amelyen keresztül a gálut szórványai lépnek be őseik földjére és amely államunk jelképét, szimbólumát viseli zászlaján — nem dolgozhat szombaton!... A kérdésnek persze, vannak még más szempontjai is ez eközben inkább helyi vonatkozásu-

„Az államnak viselnie kell az anyagi terheket”...

Ha egy nagy gépezet beindításánál, amikor a ke-

teséget. A kikötő nem Ásdod „belügye”: nemzeti intézmény... És mint ilyen, a vallásos zsidóság rá kell nyomja bélyegét.

Kint, a villa előtti kis előkertben járunk, amikor a búcsúzásnál még hozzátesszi:

— Egy pár héttel ezelőtt, az egyik esti lap pénteki vezércikkében, méltatva a vallásos zsidóság erőfeszítéseit a kikötő körüli konfliktusban, ezt írta: „Nem harcolunk tollunkkal a kikötőigazgatóság érdekeiért. Nincs erőnk a harcra: Ásdod háttérben Auschwitzra látni...”

— Szép mondás, szép gondolat — csak téves. Azért égték meg a milliók Auschwitzban és a többi haláltáborokban, mert nem harcoltak. Én éppen azért harcolok, mert Auschwitzot látom Ásdod mögött...

A HOH a saját otthon hiányolja...

Túl a vallási kérdéseken és túl a kikötő körüli bizonytalanságon, Ásdod egy másik arcát is mutatja felénk: a nagy „klita”-központét, az olévárosát. Lakosságának 80 százalékát új cikl alkotják. Nagy többségük (60 százalék) a keleti országokból alijázott, 20 százalék kelet-európai származású és a többi: „vátik” és „szábre”...

— Mennyi magyar-zsidó lakik Ásdodban? — kérdeztük Jakab Józseftől, a HOH ügyvezető elnökétől.

Nehéz pontosan megállapítani ma, hány „magyar” van a városban. Sok „vátik” telepedett le az utóbbi időben, akikkel a HOH-nak nincs kapcsolata. De sok új olé is jött, akik még nem találták meg az utat a HOH-hoz. Becslésünk szerint 500 „magyar” család lakik Ásdodban és ebből 200 tagja van a „magyar” olék szervezetének. De csak hatvanan vesznek részt aktívan munkájában.

Jakab Józsefnek (56) függöny és dekorációs üzlete van az Alef-ülzetházban. 1950-ben alijázott Margittáról, de csak négy évvel ezelőtt telepedett le a városban. Így vázolja a HOH működési nehézségeit:

— Nincs önálló, saját otthonunk a Rasso villanegyedben bérelünk termet: a

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

— Ez adta meg az erkölcsi jogosultságot, alapot harcunkhoz és nem az ásdodi vallásos zsidók száma. Ha történetesen számuk csak egy „minjant” tett volna ki és nem többet, akkor is olyan kitartóan és következetesen harcoltunk volna. Ásdod nem egész Izrael — de a kikötő az egész Izraelé! És ez nemcsak Ásdod, hanem az egész ország tradíció tisztelő, apák nyomdokain haladó, hagyományhú zsidók harca...

„Már három évvel ezelőtt tiltakoztunk”...

Az újságok azzal vádolnak bennünket, hogy a „szombat-tüntetés” időzítve volt és egybeesett a kormány összehívására folytatott koalíciós tárgyalásokkal. Ez a tények elferdítése! A harc három évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kikötőt el kezdték építeni. Már akkor tiltakoztunk a szombati munka ellen — de nem sikerült meggátolni azt! A Szolet Bone érvei — „nagy a lemaradás a kikötő építésénél” — súlyosabbnak bizonyult az ország szemében érveinknél: a szombat betartásának szükségességénél.

— De most, amikor a kikötő felépült és működni kezdett, a vallásos tábor megmozdult és nem hátráltunk meg: az első zsidó kikötő, az ország kapuja, amelyen keresztül a gálut szórványai lépnek be őseik földjére és amely államunk jelképét, szimbólumát viseli zászlaján — nem dolgozhat szombaton!... A kérdésnek persze, vannak még más szempontjai is ez eközben inkább helyi vonatkozásu-

„Az államnak viselnie kell az anyagi terheket”...

Ha egy nagy gépezet beindításánál, amikor a ke-

Egy

Igy üldö...
Jenővel, ide...
régmúltat, a...
kedvesen be...
presszóba...
költő és le...
rett-szerző...
Miniszteri t...
tetszik em...
Szinházi El...
nika, vagy...
Nem túlzás...
azt írtam: ...
lóban libber...
talok előtt...
variasan fe...
üdvözöljék...
Kis Kadét...
a nagyman...
ötven év el...
pedig műb...
hinnők, val...
dcsolás...
csak íjeszt...
szik, játszi...
tében tette...
zést fölény...
lém pattan...
met, kávé...
hemzseg, r...
mindzet pill...
ig lesz k...
les. Fiala...
tón szívb...
évtizedeken...
a porond...
Farkas...
lág Muk...
költője va...
nyolcvanny...
zet, húszat...
godtan let...
ruganyos...
multkor m...
meghízott...
lesége nál...
fiatalabb...
Természeti...
minden bi...
Mint frö...
könyv, egy...
tás kapitá...
Krivánon...
egy opera...
mint emb...
vence...
Húsz év...
gált” a n...
papa tré...
renc Jóska...
nem is ke...
szen a tré...
val hagyji...
honvédelm...
volt...
Igaz, h...
Hazai Sa...
kortáj...

NEW-YORKI EGYVELEG

Egy new-yorki cég dolgozó házaspárok részére dupla fürdőkádakat hozott forgalomba. A cég tulajdonosa így nyilatkozott az újdonságról: „Ilyen házaspároknál a fürdősi idő az egyetlen, amikor láthatják egymást és úgy igazából jól kibeszélgethetik magukat”.

Max Donovan személyében semmi természetellenes nem látszott. Egy wallstreeti tőzsdébizományosnál volt alkalmazva, tagja volt egy könyv-klubnak, címére szám lák érkeztek, amelyeket pontosan kiegyenlített, volt személyazonossági száma, pontosan kapta fizetését, amely után rendben fizette a jövedelmi adót. Valami azonban mégis nagyon különös Max Donovanban. Ő ugyanis — kutya. „Micsoda?” kiáltotta Thomas Aurelio bíró a pulpitról egy váloper során. „Egy nagyon kedves, hülséges schnauzer-kutya”, felelte Mrs. John De Lyra, aki a válokeresetét beadta. Mrs. De Lyra durva és embertelen bánásmód címén kérte a válás kimondását és magának heti 250.— dollár tartásdíjat. „Ha Maxnak a kutyanak ennyi jövedelme volt hetenként, akkor nekem 11 évi házasság után is jogom van ennyire”, okolta meg kérelmét Mrs. De Lyra. Mrs. Jean Kemp, aki régebben a férjénél volt alkalmazva, tanuvallomásában kijelentette, hogy De Lyra-éknál nem Maxnak, hanem az asszonynak volt kutya-

élete. Az asszony vallomása alapján elfogatási parancsot adtak ki a férj ellen, család és hatóság félrevezetése miatt, miután kutyáját alkalmazottként jelentette be, nevében rendeléseket saját jövedelméből vont le, adott fel és minden kiadást. Hogy a bíróság enyhítő körülményként fogja-e tekinteni, hogy Max adót is fizetett, az majd a tárgyalás során fog kiderülni.

Egy New London-i (Connecticut állam) 18 éves gimnazista feleségül vette latin-tanárjának elvált feleségét. A tanár azonnal levonta a konzekvenciákat és a következő megokolással kérte egy másik iskolába való áthelyezését: „Egyszerűen meghaladja képességeimet, volt feleségem férjét tanítani és annak írásbeli dolgozatait józanul felülbírálni.” A pedagógus kívánságának haldéktalanul eleget tettek.

Ha valaki szerdán vagy csütörtökön 6 és 9 óra között nagyon éhes és legalább 20 különböző kínai ételre van étvágya, amelyből annyit ehett, amennyit jölesik, az menjen Shun Lee vendéglőjébe (Broadway 2450). Büffé áll rendelkezésre, amelyből két dollárért legalább két napra jöllakhat és ha az illetőnek gumizsebei vannak, akkor haza is vihet magával. Csomagolópapírral nem szolgál az étterem...

ÁSDOD, az oléváros — a vallási konfliktusok tükrében...

Szináj Adler rabbi: „Ásdodra nézek — de Auschwitzra látok...”

...És az Urnak keze az ásdodiakra nehezedett és pusztította és megverte őket fekélyekkel, Ásdodot és határtaikat...

Smuél I., 4. 5.

A rabbinátusi hivatalban, a vallási tanács titkáráról kaptuk meg Sináj Adler, a város áskénáz rabbijának címét. A Rassco villanegyedhez vezető úton, a cím után érdeklődve, megszólítottunk egy két overállos, fiatal férfit. Aktatásukat lóbált kezében, hóna alatt az egyik esti lap friss példányát. Kiviláglik karja alól a vastagbetűs cím: „Ujabb válság az ásdodi kikötőben”...

— Jöjjön, megmutatom, én is arrafelé lakom. Tudom, hol lakik a rabbi...

Utközben, egy szusz alatt, elmondja: darukezelő a kikötőben, 7-800 fontot keres havonta — ha nincs sztrájk. De ha igen, mint véglegesített munkás, akkor is megkapja alapfizetését: 450-500 fontot havonta. A sógora és az öccse is a kikötőben dolgozik. 41 éves, 4 gyereke van. Nem „vátik”, de már nem új olé: hat éve van az országban. Tuniszból alijázott és egyenesen Ásdodba telepítették le. Rögtön kaptak lakást; már szépen bebútorozták. Egy pár hónappal ezelőtt televíziót vett: 600 fontot már kifizetett rá, a többi havi 70 fontos részletben törleszti.

— Itt lakik! — mutat a villalakás vörös rácsoz kapujára. De nem mozdul: látom, még mondani szeretne

Irta: Boros György

valamit. Leküzdve gátlásait, aztán gyorsan, hadarva mondja:

— Smá! Kol háinján háze, ze „bloff” echád gádol!... (Ez az egész ügy, egy nagy „bloff”!) Mit akarnak itt ök? — mutat a rabbi házára. — Hiszen kisebbségben vannak! A városra rá akarják erőszakolni, hogy vallásos legyen? Ez itt nem Méá Sárím, chábibi... és

RAV SZINAJ ADLER

nem Bné-Brák... Ásdod olyan, mint Haifa: ott is dolgoznak szombaton. Kinek jó az ha szombaton otthon ülünk? Nem jó sem a „medinának”, sem nekünk a munkásoknak! Kiveszik a pénzt a zsebünkől. Ha a péntek esti műszakban, vagy a szombati nap dolgozunk, akkor dupla bért kapunk. Ennyi van megállapítva: 200 százalék. Négy szombati munkanap egy hónap-

ban: ez megnyomta volna a keresetünket...

— Má háráás háze? (Mi ez a láрма?) Mennyi vallásos munkás van a kikötőben? Talán ötven! 800 munkás között. A kormány behódolt a vallásosoknak: Eskol nélkülük nem tudta volna összehozni a koalíciót. Ez van mögötte: politika, semmi más... Nézze, én nem vagyok a vallásosok ellen. Tölem imádkozhatnak, amennyit akarnak. Ló échpát li... De mi köztük hozzá, dolgozom-e szombaton vagy sem? Egy biztos: ha megkérdezték volna a munkások véleményét, akkor a többség a szombati, illet-

ve a péntek esti munka mellett lett volna... Mindezt megmondhatja odabent a rabbinak a nevemben, — Maurice Dámri nevében...

„Ásdod nem Izrael — de kikötője egész Izraelé”...

Az ember előítéleteinek rabja. Ugy képzeli: rabbi csak idős, hosszú, őszszakállú, pátriárka arcú — és tekintélyű — ember lehet.

Szináj Adler rabbira nem illik rá a képzeletben megrajzolt „portré”. Fiatalember: 38 éves, Prágában született. Megjárta Auschwitz poklát, ahonnan 20 évvel ezelőtt az országba érkezett. A „Jesivát Chebron”-ban tanult Jeruzsálemben. Négy évvel ezelőtt neveztek ki a város áskénáz rabbijává.

— Az imént úgy informáltak bennünket a városban, hogy a lakosság többségét a vallásosok rétegek alkotják, akik nem értenek egyet a kikötő szombati szüneteltetésével. Kvod háráv, hány vallásos ember van Ásdodban? — kérdeztük.

Nem válaszol. Lesüt szemét, mereven néz maga elé. A homlokát ráncolja. Majd mosolyogva mondja:

— Rási, amikor egyszer hasonló kérdést tett fel egyik tanítványa, így válaszolt: „Egy fiatal pásztor egyszer fejbe vette, hogy legeltetés közben megszámlálja nyáját. Persze ez sehogyan sem sikerült neki: minden alkalommal más eredmény jött ki... A tanulság: a pásztor ne nyája létszámának megállapításával foglalkozzon, hanem ör-

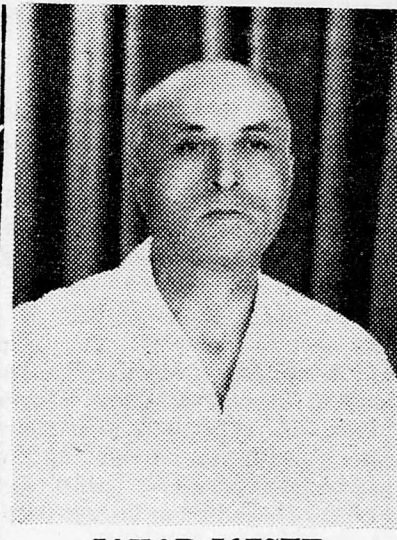
„Már három évvel ezelőtt tiltakoztunk”...

— Az ujságok azzal vádolnak bennünket, hogy a „szombat-tüntetés” időzítve volt és egybeesett a kormány összehozására folytatott koalíciós tárgyalásokkal. Ez a tények elferdítése! A harc három évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kikötőt el kezdték építeni. Már akkor tiltakoztunk a szombati munka ellen — de nem sikerült meggátolni azt! A Szolet Bone érvei — „nagy a lemaradás a kikötő építésénél” — súlyosabbnak bizonyult az ország szemében érveinknél: a szombat betartásának szükségességénél.

— De most, amikor a kikötő felépült és működni kezdett, a vallásos tábor megmozdult és nem hátráltunk meg: az első zsidó kikötő, az ország kapuja, amelyen keresztül a gálut szövénnyei lépnek be őseik földjére és amely államunk jelképét, szimbólumát viseli zászlaján — nem dolgozhat szombaton!... A kérdésnek persze, vannak még más szempontjai is és ezek már inkább helyi vonatkozású-

„Az államnak viselnie kell az anyagi terheket”...

— Ha egy nagy gépezet beindításánál, amikor a ke-

JAKAB JÓZSEF

kezdi, nem állítjuk le a gépet — később, amikor lendületbe jött, teljes erővel működik, biztos, hogy nem tudjuk leállítani. Ha a kikötő probaüzemeltetése legelőjén nem emeltük volna fel a szavunkat, nem tudtuk volna a későbbiekben leállítani a folyamatot: meggátolni a szombat megszentelését...

— Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a szombat betartása a kikötőben, egy bizonyos fokig anyagi veszteséget is jelent a közgazdaságnak. De az anyagi szempontok nem játszhatnak szerepet ebben a kérdésben! Az államnak viselnie kell az anyagi terheket: az egész ország lakosságának, vallásosnak és vallástalanoknak egyaránt, viselnie kell a zsidó kikötő szombati üzemzéséből eredő esetleges anyagi vesz-

Túl a vallási kérdéseken és túl a kikötő körüli bonyodalmon, Ásdod egy másik arcát is mutatja felénk: a nagy „klika”-központt, az olévárosét. Lakosságának 80 százalékát új olék alkotják. Nagy többségük (60 százaléka) a keleti országokból alijázott, 20 százalékát kelet-európai származású és a többi: „vátik” és „szábre”...

— Mennyi magyar-zsidó lakik Ásdodban? — kérdeztük Jakab Józseftől, a HOH ügyvezető elnökétől.

— Nehéz pontosan megállapítani ma, hány „magyar” van a városban. Sok „vátik” telepedett le az utóbbi időben, akikkel a HOH-nak nincs kapcsolata. De sok új olé is jött, akik még nem találták meg az utat a HOH-hoz. Becslésünk szerint 500 „magyar” család lakik Ásdodban és ebből 200 tagja van a „magyar” olék szervezetének. De csak hatvanan vesznek részt aktívan munkájában.

Jakab Józsefnek (56) főgönyű és dekorációs üzlete van az Alef-üzletházban. 1950-ben alijázott Margittáról, de csak négy évvel ezelőtt telepedett le a városban. Egy völzija a HOH működési nehézségeit:

— Nincs önálló, saját otthonunk a Rassco villanegyedben bérelünk termet: a

Askelon és Gáza után), amikor a törzsek felosztották az országot, Jehuda birodalmához tartozott. De elfoglalni — a legenda szerint — az „óriások” által lakott várost — nem tudták... Ez csak Uzijáhuinak sikerült, a polgári időszámítás előtti 770-ben.

A Dágon-bálvány városának, a hellén bivalom fénykorában már Ázotosz a neve. A zsidó lázadás idején kituduló pontja volt a makkabeusok elleni harcoknak, addig, míg Jochanan le nem verte. Később, a dicsőséges romok helyén egy nagy falu áll: az arab Iszod. A Tel Aviv — Gáza közötti fontos útvonal és vasútvonal mentén fektült, Jávne szomszédságában és a mandátumi zavarások idején kivette a részét a környék zsidó településeinek zaklatásából, sanyargatásából. 1948 októberében, a függetlenségi háborúban foglalták el csapataink és a földdel egyenlővé tették.

A filiszteus Ásdod, a görög Ázotosz, az arab Iszod romjaitól délebbre épült, a homoktengerből kihalított zsidó kikötőváros gondjai, bajai — a látszat ellenére — nem helyi, „ásdodi” problémák. Ezek nem specifikus, lokális „tünetek”... Az ásdodi „pohár vízben” benne van az egész tenger: fiatal államunk, társadalmi berendezésünk felszínre lévő problémái — Ásdodban adtak „találkát” egymásnak...

...és megverte őket fekélyekkel... Ásdodot és határtaikat... Ásdod a viharos „hullámverés” után — derűs időre vágyik...

— Ásdodban adtak „találkát” egymásnak... Ásdod a viharos „hullámverés” után — derűs időre vágyik...

„A HOH a saját otthon hiányolja...”

— A „klika” és szociális bizottságunk is igen aktív: pészáczra csomagosztást szerveznek a rászorultaknak. Sok szociális esetünk van, főként az idősebb korosztályokból. Idős, beteg új olék, akik még a Bituah Leumitól sem kapnak nyugdíjat. Allandó kapcsolatot van a szociális hivattal: igyekszünk annyit elérni, hogy a nélkülözők legalább havi segélyt kapjanak. Ez azonban nagyon kevés! És a HOH nem tud anyagi támogatást nyújtani: nincs pénzünk! A tagdíjakból nagyon kevés folyik be. Előadásokat, jótékonyul bálokot rendezünk a szociális alap javára. De csak akkor tudnánk maradéktalanul véghezvinni célkitűzéseinket — új olék beilleszkedésének elősegítését —, ha nem drága, bérelt teremben, hanem saját otthonunkban működhetnénk. Azt szeretnénk elérni, hogy Ásdod magyarajkú közössége is saját Social Centerhez jusson...

„A demokráciát sokan nem tudják értékelni”...

Nagyon nehéz őszinte választ kapni a legtöbb embertől erre az egyszerű kérdésre: „Meg van elégedve?”... Ennek hátterére az ismert galuti mondás mutat rá: „Ha sok van (pénz) sírj — ha kevés van, dicsekedj”...

Schwartz Ottó (44) négy évvel ezelőtt alijázott. Munkásként kezdte, aztán ceg-táblafestő lett, ma Ásdodban az Avnál helyi fiókjának a vezetője. A fenti kérdésre így válaszol:

— Nézze, a gálutban kétszer, vagy talán háromszor annyit kerestem, mint itt. Az egyik állami vállalatnál voltam a vezetője. Soha, semmi-ben hiányunk nem volt — de raboknak éreztük magunkat. Nem a jövedelem magassága a fontos: itt, ha az ember este lefekszik, biztos, hogy hajnalban nem fogják kellemtlen „vendégek” felcsengetni álmából... Csak...

— Csak? — Csak... jó volna már, ha vége lenne ennek a hercehurcának: a mesterségesen felduzzasztott vallási vitának, a testvérügyöletnek, a sztrájkoknak és bérkonfliktusoknak. Nem, nem üzleti szempontból mondom! De valahogy így látom: nagyon sok ember nem tudja értékelni a minden megerősítés nélkül „kézhez kapott” demokráciát, a szabadságot. Nemcsak élnek vele — de visszaélnék a demokrácianyújtotta jogokkal...

Asdod problematikusa arca már a bibliai időkben is megmutakozott — és gondot okozott őseinknek: a filiszteusok ötödik városa (a rang sorban az első Gát, Ekron,

NEW-YORKI EGYVELEG

Egy new-yorki cég dolgozó házaspárk részére dupla fürdőkádakat hozott forgalomba. A cég tulajdonosa így nyilatkozott az ujdonságról: „Ilyen házaspárknál a fürdési idő az egyetlen, amikor láthatják egymást és úgy igazából jól kibeszélgethetik magukat”.

Max Donovan személyében semmi természetellenes nem látszott. Egy wallstreeti tőzsdebizományosnál volt alkalmazva, tagja volt egy könyv-klubnak, címére számlák érkeztek, amelyeket pontosan kiegyenlített, volt személynazonossági száma, pontosan kapta fizetését, amely után rendben fizette a jövedelmi adót. Valami azonban mégis nagyon különös Max Donovanban. Ő ugyanis — kutya, „Mjesoda?” — kiáltotta Thomas Aurelio bíróságot a pulpitusról egy válóper során. „Egy nagyon kedves, hűséges schnauser-kutya”, felelte Mrs. John De Lyra, aki a válókeresetét beadta. Mrs. De Lyra durva és embertelen bánásmód címén kérte a válás kimondását és magának heti 250.— dollár tartásdíjat. „Ha Maxnak a kutjának ennyi jövedelme volt hetenként, akkor nekem 11 évi házasság után is jogom van ennyire”, okolta meg kérelmét Mrs. De Lyra. Mrs. Jean Kemp, aki régebben a férjénél volt alkalmazva, tanuvallomlásában kijelentette, hogy De Lyra-ék nál nem Maxnak, hanem az asszonynak volt kutya-

élete. Az asszony vallomása alapján elfogadást parancsot adtak ki a férj ellen, család és hatóság félrevezetése miatt, miután kutyáját alkalmazzottként jelentette be, nevében rendelkezett saját jövedelméből vont le. Adott fel és minden kiadást Hogy a bíróság enyhítő körülményként fogja e tekinteni, hogy Max adót is fizetett, az majd a tárgyalás során fog kiderülni.

Egy New London-i (Connecticut állam) 18 éves gimnazista feleségül vette latin-tanárjának elvált feleségét. A tanár azonnal levonta a konkvenziákat és a következő megokolással kérte egy másik iskolába való áthelyezését: „Egyszerűen meghaladja képességeimet, volt feleségem férjét tanítani és annak írásbeli dolgozatait józanul felülbírálni.” A pedagógus kívánságának haldéktalanul eleget tettek.

Ha valaki szerdán vagy csütörtökön 6 és 9 óra között nagyon éhes és legalább 20 különböző kínai ételle van étvágya, amelyből annyit ehett, amennyi jölesik, az menjen Shun Lee vendéglőjébe (Broadway 2450). Büffé áll rendelkezésre, amelyből két dollárért legalább két napra jöllakhat és ha az illetőnek gumizsebei vannak, akkor haza is vihet magával. Csomagolópapírral nem szolgál az étterem...

Igy üld Jenővel, id régmúltat, kedvesen b presszóba költő és l rett-szerző Miniszteri tetszik er Színházi E nika, vagi Nem túlá azt írtam: lóban libbe talok előtt variusan üdvözöljék Kis Kadet a nagyvár ötven év e pedig műb hinnők, val dcsóclás csak íjeszt szik, játszó tében tette zést főlény lém patta met, kévé hemzseg, mindezt p leg lesz k is. Fialat tön szívbe évtizedeke a porondt Farkas lág Moku költője va nyolcvanny zet, húszá godtan let ruganyos, multkor n meghízót, lesége ná fiatalabb. Természet minden b Mint író, könyv, egy tás kapit Krivánon, egy opera mint emb vence. Húsz é r gált” a r papa trér renc Jókse nem is k szen a tr val hagyj honvédelm volt. Igaz, k Hazai Sa kortájt...

Castor r rtsága S ismert. Ez zad legels zett és ő tartott. s még (a „E jászottan fiatalágá vaba és gált val után, s o zióit (Ba Néva mel kirándulás elmondta, milyen is kusabb fe Muszkaor. Az imp tése várá a költőz gátóságát Farkas In tevéseket boldog p „Mancika” örzik Szé kutatói.

Szép és lettek szer ceg Sándó ba, akit N A papa r De neki v lalkozása kibic; m álló k i b kávéházba Sánta í pa, de leá virágzás. Am Ma molta a unitis, M volt a ron Egyszer nó már tū nyei, angly és virágil táson, mel ségét ille prózaibb pengetni.

Egy eszpresszó története

III.

Igy üldögélünk Kálmán Jenővel, idézzük a közel-s régmúltat, amikor játékosan-kedvesen belibben a kis eszpresszóba Farkas Imre, a költő és legsikeresebb operett-szerző Magyarharobban. Miniszteri tanácsos (és ugye tetszik emlékezni még a Színházi Életre?) Lelki Kálmán, vagy amit akartok. Nem tűz, hogy az imént azt írtam: libben. Mert valóban libben. Megáll az asztalok előtt, a vendégek udvariasan felugrának, hogy üdvözöljék a mestert, akinek Kis Kadét című versét már a nagymama is megsírta ötven év előtt, Farkas Imre pedig műbotlást imitál, azt hinnék, valamilyen apró buk-dácsolás fenyegeti, holott csak ijesztget és játszik, játszik, játszik, mint egész életében tette volt. A segédke-zést főlényesen elhárítja, mel-lém pattan, rázza a keze-met, kávért rendel futtában, hemzseg, ragyog, vibrál, s mindezt pillanatokat alatt. Me-leg lesz körülötte a levegő is. Fiatal és bumfordi, rö-gtön szívvel elpattan, mint évtizedeken át, amikor még a porondon volt.

Farkas Imre, az egész vi-lág Mokuji néven becézett költője valóban fiatal még: nyolcvannolc esztendő. Ti-zet, húszat, harmincat nyu-godtan letagadhat. Friss és ruganyos, teli derűvel. Jó-mutkor megoperálták, azóta meghízott, megpirosodott. Fe-lesege nálánál ötven évvel fiatalabb. Felesége imádja. Természeti csoda. Rácáfól minden biológiai törvényre. Mint ír, egy csomó jó könyv, egy csomó darab (Nó-tás kapitány, Túl a nagy Kriván, Királyné Rózsája), egy opera és ezernyi dal — mint ember, fél világ ked-vence.

Húsz évvel ezelőtt „szol-gált” a minisztériumban. A papa tréncapitány volt Fe-renc Jóska alatt (vallást már nem is kell magyarázni, hi-szen a tréchez csak... szó-val hagyjuk...). Imruska a honvédelmi miniszter titkára volt.

Igaz, hogy a minisztert Hazai Samunak hívták ak-kortájt...

Castor és Pollux-szerű ba-rátsága Szép Ernővel, köz-ismeret. Ez a barátság a szá-zad legelső éveiben keletke-zett és ötven esztendőn át tartott. Szép Ernő akkor még a „Kérem, én még nem játszottam” idején) lobogó fiatalságának teljében, Moszk-va és Pétervárra szalad-gált valamelyik táncosnő után, s onnan írta haza vi-zióit (Balet), a befagyott Néva mellől. Egy-egy ilyen kirándulása után hazajött, elmondta, — de hogyan! — milyen is a világ legromanti-kusabb fehér foltja: a cári Muszkaország.

Az impressziók megjeleni-tése varázsolta nagy költővé a költőt és költővé — hall-gatóságát is. Szép Ernő és Farkas Imre klasszikus csiny tevéseket hajtottak végre a boldog pesti világban. A „Mancika”-esetet még ma is őrzik Szép Ernő életének kutatói.

Szép és Farkas egyszerre lettek szerelmek egy Főher-ceg Sándor utcai kisasszony-ba, akit Mancikának hívtak. A papa roppant szigorú volt, de neki volt a legszebb fog-lalkozása Budapest: állókibic; mégegyszer leírom: állókibic volt a Balaton kávéházban.

Igy szólt:

— Mancika! A maga papá-já sántít a legszebben egész Budapesten...

Hetven évvel ezelőtt tette e kijelentést a velem szem-ben ülő Mókuci...

Uramisten! Hetven eszten-deje!

— A fiú emlékezni jött... — folytatja a nyolcvannyolc éves fiatalember. Hát néz-

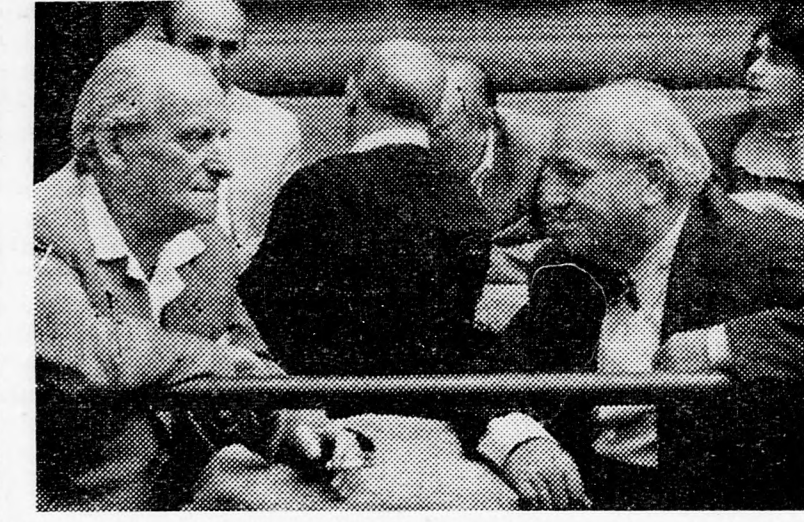

FARKAS IMRE

szük, miből élünk. Nézzük az a-zúkat...

Két esztendő alatt, majd-nem mindenki elment. Egy fekete dobbanás... az a bi-zonyos titokzatos pillanat...

Kettes asztal: Salamon Béla, Herczeg Jenő és Kom-lós Vilmos... Béla bácsi az imént még itt ült, szájában örökös szivarjával. Ő volt az egyetlen ember, aki énekel-ve nevetett. Ugy ült itten, mint egy vidám lord, akinek minden sikerült. Így is volt, kis apróságok leszámításá-

Herczeg Jenő és Komlós Vilmos, a híres „Hacsek és Sajó”

val. Gazdag ember és érde-mes művész.

A harmincas években volt egy nagyon tehetséges kon-kurrens: Radó Sándor. A nagyfogú Radó. Szeretett vi-tatkozni Béla báccsal. Akko-riban egy színházban dolgoz-tak. Egy társaságban szóra-koztak és felvetődött a kér-dés: ki nagyobb művész, Ra-dó, vagy Salamon?

— Ha én fellepek... — így Radó —, a közönség meg-rendül a játékmotól. Perci-g hallgat, s csak azután tör ki belőle elemi erővel a nevetés...

— Igaz! — tette hozzá csendesén Béla bácsi —, de akkor már én vagyok a szin-padon...

Az asztal másik tagja Her-ceg Jenő. Max Reinhardt is-kolájából került Pestre.

A Nemzeti Színháznál akart kikötni, de a hajó csak ki-sebb színpadokra vitte. S ezeken a színpadokon úgy érezte magát, mint az asz-szony, aki férjénél okosabb-nak tudja magát, lenézi a férfit és nagyon boldogtalan. Herczeg egész életében ma-gasabbra szeretett volna tör-ni. Ibsent akarta játszani, Shawt és Shakespearét. Vad-kacsát, Solnesst, Ember és

És mondta...

... egy nagyon borúlátó idősebb újságíró:
— Az öreg ember a vi-lágban olyan, mint a csü-nya leány a báiban. Jelen van és udvariasságból fel is kéri egy-egy fordulóra, de a mulatságban már nincs része.

felsőbbrendű embert, Lear királyt. És mit játszott? Vad-nay Lászlót, vagy még jobb esetben Nóti Károlyt.

A Macbeth helyett a Ha-csek és Sajó játszott. És újra meg újra Hacsek és Sa-jót! Micsoda tragédia! El nem tudják képzelni. Beska-tulyázták és a skatulyából nem volt több szabadulás. Herczeg ragyogó tudásával megjátszotta a világ leg-butább emberét, Hacsek urat, holott okos ember volt, mint a nap. Hacsek úr jó bohóc-ként komédiázott egész éle-tén át. S szívére csordult könnyel, végre-végre pontot raktak arra a szerencsétlen mellékmondatra, amely az élete volt...

Es itt ült a nagy trió harmadik figurája: Komlós Vil.

Bankigazgató volt ifjú ko-rában. Tönkrement. Keres-kező lett. Tönkrement. aztán addig járt a színházba, amíg — mint Zeus homlokából Pallas Athéné — kiforrott és kész színészként lépett a kö-zönség elé, egyik percről a másikra.

Megmutatta, hogy mindent ragyogóan játszik el. Olyan természetes volt, mint egy falat kenyér. Egyformán volt nagy, apró kis játékokban, vagy Molière-ben. Harpagon-ját tanította a Színművé-szeti Főiskolán.

Amikor egy mogyorva ter-mesztető új igazgatót kapott a Terézkerúti Színpad, az új igazgató, hogy megmutassa erejét és hatalmát, irodájá-ba hívatta Komlós Vilit, aki aznap pár percet késett a próbáról.

— Komlós úr! Ez nem megy! Erkölcseleg nem va-gyok meglegedve...
— Erkölcseleg? És mond-ja, igazgató úr... hittanból hogy állók?
Nem lehetett haragudni rá.

Fia, András, nem az a ki-mondott nagy színész, ellen-ben Juci leánya a legnagyobb magyar színésznők egyike. Bajor Gizi utóda. Minden nagy premierkor, amikor Ju-ci fellépett, a vizsgínházi Cyrano Roxan-jában, bement a színházba, leült az utolsó sorba, vagy megállt valame-lyik sarokban és nézte le-ánya fergeteges sikerét a szin-padon.

A tapsviharok alatt lehaj-totta a fejét, aztán csende-sen kiosont, könnyezve és nagyon-nagyon boldogan...
Táte züszö...

Felsőrendű bomba

Washington. — Az ameri-kai Fizikai Társaságban nemrég előadást tartottak az új, u. n. „gravitációs” bomba megépítésének közeli lehetőségeiről, amely egy-milliószor erősebb lenne, mint a H-bomba. Ez idő sze-rint a G-bomba még nem lenne praktikus, részben, mert tulságosan nagy és költséges, részben pedig mert még nem találtak fel a megfelelő elsütő szerkeze-tet, de az előadó emlékez-tette hallgatóságát, hogy néhány évvel ezelőtt a H-bomba praktikusságát is kétségesnek találták.

Fontos a dologban az, hogy az elkövetkező tíz év-ben számos ország fogja ki-fejleszteni atombombát és H-bombát és azoknak az államoknak, amelyeknek ezek a bombák most bírto-kukban vannak, a jövőben már nem lesz meg a jelen-legi tekintélyük és pozíció-juk a világ ügyeinek intézé-sében.

Azok számára tehát, akik a nukleáris versenyben to-vábbra is az élen akarnak maradni, csakis a gravitá-ció bomba lehet a válasz. Az egész világ ma abban a rettegésben él, hogy hova-tovább Kína, Franciaország, Izráel, Egyiptom, India és Monaco mind nukleáris ha-talmal rendelkezik. És a kérdés, hogyan rendezze az ember a disputát, amikor mindenkinek van H-bombája.

A válasz — a gravitációs bomba. Egyetlen állam sem mer majd kikezdeni valünk, ha tudja, hogy a H-bombá-jukra mi egymilliószor hat-almasbomba bombával ripo-sztozhatunk.

A gravitációs bomba meg-építésére ma csupán két nemzet képes: az Egyesült Államok és a Szovjetunió. Amde félt, hogy ha az egyik nemzet hamarabb épí-ti meg gravitációs bombá-ját, a másik nemzet veszé-lyeztetve érezhetné magát. Ezt a kérdést úgy lehet leg-egyszerűbben megoldani, ha az Egyesült Államok, amely valószínűleg először tesz majd szert a bombára, meg-engedi, hogy a Szovjetunió ellopja a gyártás titkát.

Ez könnyűszerrel megvaló-sítható, ha visszahívjuk dr. Klaus Fuchst az Egyesült Államokba, hogy vegyen részt új bombánk előállításá-ban. Dr. Fuchs továbbad-ná a titkot az oroszoknak, akik aztán kifejlesztenék sa-ját gravitációs bombájukat és a világ hatalmi egyen-súlya meg lenne mentve.

Egy másik probléma — meg kell majd találni a módját, hogy a G-bomba hatásosságát valami drámai formában illusztráljuk. — Mint hogy nem lenne lehet-ség rá, hogy az ember a földön kísérletezzen próba-robbantásokkal, a bomba hatását úgy mutathatnák be legkönnyebben a népek-nek, ha felrobbantanák a holdat. Így mindenki láthat-ná és a holdra különben sincs szükségünk.

Óriási méretei és ereje miatt az Egyesült Államok és a Szovjetunió kénytelen

lenne megnyugtani a gra-vitációs bomba nélküli nem-zeteket, hogy a G-bomba használatához csak végső esetben folyamodnának, vagyis kizárólag megtor-lásként, ha a másik fél használná először. Kisebb hábo-ruinkat továbbra is H-bom-bákkal viselhetnénk és csak egy örültnek juthatna eszé-be, hogy G-bombával kezd-jen el egy háborút.

Természetesen szövetsége-seink nagy nyomást gyako-rolnának ránk, hogy juttas-sunk nekik is valamit a G-bomba készletünkből, de hi-bát követnénk el, ha enged-

nénk a pressziónak, mint ahogy az oroszok is hibát követnének el, ha átadnák a G-bombájukat a kínaiak-nak.

Mire Franciaország és Ki-na bizonyára fenyegetőzné-nek, hogy előállítják saját G-bombáikat, de a tudósok úgy vélik, hogy legalább tíz évig tartana, amíg ezek az államok kifejlesztették gra-vitációs útőereiket. Addigra mi már fel fogjuk találni az F-bombát, amely millió-szor hatékonyabb lesz, mint a G-bomba.

Igy hát, még az esetben is, ha más nemzetek végülis rá-jönnek a G-bomba titkára, a végső fegyver továbbra sem lesz a birtokukban. Ez a gyönyörű a tudományban.

(sz. i. fordítása)

„ÉDES ANYANYELVÜNK”

Világot járó montevidoei eszperantista barátunkat út-ja első állomásán, Santos-ban, a brazil kikötőváros-ban, egy bankigazgató és fe-lesege látták vendégül, aki-ket addig csak levelezés út-ján ismert.

A portugál nyelvet beszélő háziak és a spanyol „nyel-területről” érkezett vendég, nem sokat kérdezősködtek egymás származása, még ke-vésbé eredeti anyanyelve fe-lől, kölcsönös élvezetet nyújt-tott számukra közös „anya-nyelvük”, az eszperanto per-fektlő tudása.

Meglepetés ért ám a ven-déget, midőn ebédre magya-rosan fűszerezett, hamisítat-lan gulyás került az asztal-ra. Érdeklődésére elmesélte a házigazda, hogy bácskai szá-rmazású magyar felesége vezette be náluk a magyaros konyhát, amit ő maga is na-gyon kedvel.

„Akkor meg igazán hely-ben vagyunk!” fordította a szót magyarra, a háziak nagy meglepetésére, az ere-detileg miskolci származású vendég, majd a beszélgetés során kiderült az is, hogy nemcsak eszperanto nyelv,

Nagy emberek mosolya

ALBERT EINSTEIN be-ment egyszer egy berlini bankba, hogy egy csekket váltson be. A taxi várako-zott rá. Amikor visszament az autéhoz, szomorúan tap-pasztalta, hogy eltűnt az ülésről a kabátja.

Miközben keresték a kabá-tot, kis embergyűri vette őket körül. Valaki úgy vélte, hogy Einstein hibás a kabát eltűnéséért. Miért nem vitte magával? ... Mások a sofört hibáztatták, mert nem vi-gyázott a kabátra, hanem a helyezett cigarettát ment vá-sárolni. Egy harmadik férfi a bank portását okolta, mert annak látnia kellett volna, hogy ellopják a kabátot.

Einstein hallgatta az érve-léseket és végül megszólalt:

— Igazuk van az uraknak. Én is hibás vagyok, a sofört is, sőt a portás is. Csak a tol-va-j nem. Hiszen szegénynek abból kell élnie.

LION FEUCHTWANGER

berlini kávéházi társasza-talán arról folyt az akadémi-kus vita, hogy melyik nyelv a legszebb. Feuchtwanger azon a véleményen volt, hogy a francia a legszebb, a leg-irodalmibb nyelv a világon. Saul Csernichovszkij az orosz mellett kardoskodott. Ugyan-akkor Sálom Ásch kategóri-kusan kijelentette:

— A legszebb nyelv a jid-dis.
Csodálkozással néztek rá. Egyszerre többen is kérde-zték:
— Miért éppen a jiddis?
Sálom Ásch nagy nyuga-lommal felelte:
— Mert ezen a nyelven minden szót meg lehet ér-teni.

de eszperanto szerelem, ille-tve házasság is létezik.

Az immár 18 éve özvegy, javakorabeli háziga, az 1961-ik évi londoni eszperan-to kongresszuson ismerkedett meg a jugoszláv küldöttség-hez tartozó — nálánál 25 év-vel fiatalabb — feleségével. Meglátni és egymást meg-szeretni, vendég volt a hét kongresszusi nap és az azt követő fél évi levelezés után a menyecske hites feleség-ként vonult be a santosi ten-gerpárti villába, bácskai ma-gyaros konyhaművészetével együtt...

Ráfél Ben-Sálom, volt máli-nagykövetünk — ki az államilakulást követő évek-ben prágai konzul volt — egy alkalommal telefonon kért felvilágosítást az egyik repülő járatról a máli-légiforgalmi vállalat bamacoi irodájától.

A telefontól jelentkező lé-giforgalmi tisztviselő — ne-hézkes franciasággal — min-denekelőtt a hívó fél kilétét tudakolta, ám Ráfi chavé-runk, azonnal felismerve be-szédében a cseh hangjelést, anyanyelvére váltott a tiszt viselőnek: előbb kapja meg a kért felvilágosítást, utána felfedi kilétét.

A hivatalnokot ugyancsak meglepte, hogy Máliban, a-hol a hivatalos nyelv a fran-cia, egy ismeretlen hang cseh anyanyelvére váltott, érthető, hogy egyre kíván-csibb lett, gyorsan megadta a kért felvilágosítást, türel-metlenül sürgetve a hívó fél személynék tisztázását.

— Amikor bemondtam: „Itt az izraeli követség!” — meséli volt nagykövetünk mosolyogva —, szinte halla-ni lehetett a meglepetést; a szó elnémult a drót másik végén, az illető még hebe-ggett valami érthetlent, az-után szó nélkül letette a kagylót.

Erdekes „anyanyelvi” ka-landja akadt előljáróban em-lített eszperanto vendégünk-nek a jeruzsálemi Y.M.C.A. toronyban is, ahol a kőnyék szépségeiben gyönyörködve, meglepetten látta, hogy a lift közel félórát késik. Ami-kor végre megérkezett, a liftkezelő tört angolssággal igyekezett kimagyarázni ké-sedelmét, ám Frédi barátunk csakhamar közbeszólt:

— Folytassuk talán ma-gyarul, jobban megértjük így egymást!”

— Ön magyar? Nem hit-tem volna! Hová való? — így a liftes.

— Most Montevidoeból jö-vök, valamikor régen Miskol-con laktam — válaszolt a vendég.

Felragyog a liftes szeme:
— És is miskolci vagyok, L. kefé fia a Zsolcai kapu-ból.

Nyomban kiderült, hogy jól ismerték egymás család-ját.

Ime, ilyen kicsiny a világ!
(sugár)

AZ ÚJ KELET NEW-YORKBAN

Minden nap repülőgéppel, frissen érkezik lapunk New-Yorkba. Helyi megbízottunknál, aki előfizetéseket is felvesz, példányonként vásárolhatja a lapot. „Minden új előfizetőnek — a postajdi megtérítésével — ingyen küldünk egy hanglemezt.”

Megbízottunk címe:
M. GOLDSTEIN 285 Albany 3/c
Brooklyn 11213 N.Y. Telefon: 771-8443.

Ugyanott kapható Schön Dezső (Az örökség, A jeruzsálemi per, Istenkeresők a Kárpátok alatt), Balla Erzsébet (József körút 79), Fürth Margit (Maris! Maris!), és a magyar-zsidó könyvtár különböző újdonságai. Mr. Goldstein hirdetésükben is készséggel ad szakszerű felvilágosítást.

BERLINBEN TÖRTÉNT...

**10 ezer márka: szöktetés a „berlini falon” át,
7 ezer márka: egy hamisított diplomáciai útlevél
A kelet-, és nyugatnémet alvilág összefogása létrehozta az
„Emberszöktető R. T.”-trösztöt.**

A „berlini fal”-al kapcsolatos óriási botrányt a jól értesült „Paris Soir” egyik legutóbbi riportja robbantotta ki. A riport nyomán mind a német, mind a külföldi lapok sorozatos cikkeket foglalkoztak azzal a magával „Fidnaping Ltd”. — Emberszöktető R. T.-nek nevező és szabályos üzleti alapon álló alvilági szövetséggel, amelynek működése oly nagy port vert fel, hogy a különben érthető okokból szemethűnyő nyugatnémet hatóságoknak is fel kellett rá figyelniök.

Röviden arról van szó, hogy a berlini alvilág — e tekintetben megvalósítva a kettévágtott Berlin egyesítés-

Szigorubb ellenőrzés — emelkednek az árak

Nyugatberlinben közismert volt, hogyha valaki ki akarta hozni rokonait, családtagjait, avagy egyszerűen ismerőseit a berlini fal mögött, nem kellett egyebet tennie, mint Wordelhez fordulnia. Itt, miután gondosan feljegyezték a megszöktetőndő egyén, avagy egyének adatait, közölték a hozzájuk fordulókkal az emberszöktetés árát. Általában egy személy megszöktetéséért 8–10 ezer márkát számítottak, 6 éven aluli gyermekekért pedig 4–5 ezer márkát.

Ha az illető még nagyobb biztonságban akarta tudni szeretteit, úgy csekély hétézer márkáért külön diplomáciai útlevelet szereztek számára.

A szokás szerint „a megrendelés” felvételekor az il-

tesére vonatkozó törekvéseket — hamarosan felismerte a „berlini fal” nyújtotta lehetőségeket és szabályos alakuló ülésen létrehozta a fent nevezett, bár törvényesnek nem igen mondható, de lényegében fennálló és működő szövetséget.

A szövetséget, amelyben, mint említettük, a kelet- és nyugatnémet alvilág legismertebb tagjai vesznek részt, a nyugatnémet rendőri hatóságok jóakaratu ellenzése mellett működik. A banda látható feje egy bizonyos Kurt Wordel nevű, rendőrileg is nyilvántartott egyén, aki a Brandenburgi Kapu melletti kávéházak egyikében ültette fel főhadiszállását.

lető az összeg felét fizette le, míg a másik fele az „árú” megérkezésekor volt esedékes. E tekintetben Wordel-ék bizonyosak voltak, hogy senki sem marad adós. Néhányan megkísérelték, de a bünszöktető vezetőiségének „hathatós” eszközeik voltak követelésük behajtására.

Amikor a kelet-német hatóságok rájöttek a nagyszabású üzletre, megszigorították a biztonsági rendszabályokat. Mondanunk sem kell, ezek az intézkedések is a bünszöktető javára szolgáltak. Minél szigorúbbak voltak az óvintézkedések, annál magasabbra emelkedtek az árak. Az utóbbi időben egy személy megszöktetéséért 12–15 ezer márkát, egy diplomáciai útlevélért 8–10 ezer márkát is követeltek.

Helén néni üdvözlését küldi...

Az üzlet megkötése, illetve az előleg lefizetése után a nyugatnémet rokonok értesítették a Kelet-Berlinben élő családtagjaikat, miszerint „...Helén néni a napokban meglátogat”. Így azután az érdekeltek nem is csodálkoztak, hogy a levél érkezését követően néhány napon belül jól öltözött úr ke-reste fel őket, aki bemutatkozás helyett, tösgyökeres berlini kiejtéssel közölte velük, miszerint „...die Tan’-Helen last’nen sehen grüß’n” (Helén néni üdvözlölte magukat...)

Az ismeretlen azonban nemcsak Helén néni üdvözlését adta át, hanem részle-

tesen közölte az érdekeltekkel a szöktetés pontosan kidolgozott programját. Abban az esetben, ha az illetők „diplomáciai útlevél”-el lépték át a keletnémet határokat, megerősített fegyveres láncolatát, úgy alaposan kiköztették őket, hogy milyen módon kell egy diplomatának viselkednie, s mi több, az illető ország nyelvén elmondandó néhány mondat példászerű kiejtésére is betanították őket.

A „torpedó-hadművelet”

Voltak olyanok is, akik nem tudták összehozni az egyénekenkénti 10 ezer márka-

költséget s még kevésbé a diplomáciai védetségét biztosító külön 7 ezer márkát. Nos, ezek számára a „Kidnapping Ltd”, — mérsékelt árak mellett, csoport-szöktetéseket szervezett meg.

E célra egy hatalmas, fedett tehergépkocsit rendeztek be, amelyben meglehetősen kényelmesen búvóhelyeket építettek be. A gépkocsi szabályos engedéllyel árút szállított Nyugat-Berlinből Kelet-Berlinbe és vissza, ám ugyanakkor a titkos rejtekhelyekre besúfolt 6–8 keletberlini is szállított Nyugat-Berlinben a „Charlie” elnevezésű ellenőrzőponton keresztül.

A kollektív szöktetés a „torpedó hadművelet” fedőnevet viselte és az érdekelteknek 6000 márkás mérsékelt áron tették lehetővé Kelet-Berlin elhagyását.

A titkos rejtekhelyen el-

Tiszta nyereség: évi

Amíg a szöktetések simán folytatók le, senki sem emelt szót nyugatberlini részről, a banda működése elen. „Szükséges rossz” — hangoztatták a rendőrség vezetői. A botrány növekedett és a nyugatberlini rendőrség — nolens-volens — kénytelen volt közbelépni. Kiderült, hogy

a banda vezetői egyetlen év alatt másfélmillió márka tiszta nyereséget

látott gépkocsi volt végül is, amely a bünszöktetőket nyomára vezette a keletberlini biztonsági hatóságokat és akarva nem akarva, cselekvésre készítette a nyugatberlini rendőrséget is.

Fel a kezekkel...

Egy ilyen út alkalmával a gépkocsi vezetőjének feltűnt, hogy a keletberlini oldalon az egyik könyvkereskedés redőnyei le vannak húzva. Visszatért és jelentette Wordelnek, aki dühösen lefordta és elrendelte, hogy a gépkocsi más sofőrrel folytassa útját.

A gépkocsi akadálytalanul jutott keresztül az ellenőrző ponton. Amikor azonban, hét szökevényrel rejtkehe-lyein, visszatérőben volt, géppisztolyos állambiztonsági katonák fogták körül. A gépkocsit tüzetes vizsgálatnak vetették alá, hamarosan rájöttek a rejtekhelyekre és a gépkocsi vezetőjét, kísérelőjét és természetesen a hét szökevényt keletberlini is letartóztatták. Kihallgatásuk alkalmával mindent bevallottak.

Ez az eset, amelyet a keletnémet hatóságok hoztak nyilvánosságra, volt a „Kidnapping Ltd” felrobbantásához és vezetőinek letartóztatásához vezető események első láncszeme.

másfél millió márka

osztottak fel egymás között.

A rendőrség folytatja a kihallgatásokat, s a nemzetközi sajtó joggal újabb botrányos leleplezésekre céloz. „A Wordel-féle banda letartóztatása korántsem jelenti ennek a tipikusn mai „kereskedelmi ágának” a felszámolását — írja a „France Soir”. — Ez csak akkor szűnik meg, amikor majd a berlini falat is lerombolják.”

Laer József

AGATHA CHRISTIE hetvenöt éves

Mindnyájunk gyengéje a detektívregény. A szellemi munkával foglalkozók legjobb kikapcsolódása a megérőltető munka után. A világ leghíresebb emberei egy pillanatra sem tagadják, hogy kedvelői a jól megírt, izgalmas detektívregényeknek. És Agatha Christie ma egyike a világ legismertebb bűnügyi regényíróinak. Könyvei sokmillió példányban jelennek meg s hívei azt állítják, hogy olvasásuk közben tökéletesen kikapcsolódtak s nem tudták letenni a könyvet, míg végig nem olvasták.

Agatha Christie most 75 éves. Kmoly, dolgos évek állnak mögötte. Még ma is évenként két regénnyel örvendeztetni meg olvasói népes táborát?

„Lukrécia Borgia óta egyetlen nő sem keresett ennyit gyilkossággal”, mondta Sir Winston Churchill, pedig egyáltalán nem hasonlít Lukrécia Borgia. A detektívregények koronázatlan királynője magas, kövérkés asszony, aki 1926-ban a „The Murder of Roger Ackroyd” című regényével és sajtó „esetével” egyik napról a másikra világhírű lett.

A könyv megjelenése után — ez életének egyetlen „sötét” pontja — Agatha Christie eltűnik. Az egész angol

rendőrséget mozgósítják. Magándetektívek is bekapcsolódtak a nyomozásba — minden eredmény nélkül. Híres detektívregény írók — Edgar Wallace és Dorothy Sayers — közölték naponta feltevéseiket az újságokkal, vajon mi történhetett a siker kezdetén álló írónővel. Autóját üresen találták Surrey-Bergenben és semmi nyom nem maradt utána. Tizenöt ezer önkéntes kutató fésültte át a környező erdőket. Repülőgépek és rendőrkutyák kapcsolódtak be a nyomozásba — eredménytelenül. Végül megoldódott a rejtély. Agatha hamis néven lakott egy vidéki szállodában. Remekül érezte magát, esténként táncolt és a szálloda zenekarában zongorázott. A rendőrségen azt állította, hogy elvesztette az emlékező tehetőségét. Az orvosok, akik hosszú ideig vizsgálták, hittek neki — a közönség azonban nem. Esküdni mertek volna, hogy az egész csak reklám.

„Roger Ackroyd” megjelenése után a kiadója azt mondta, hogy ezentúl írhat, amit akar, a neve olyan garancia, hogy minden könyvét megveszik. Az írónő ennek egyrészt örült, másrészt bosszankodott. Mit képzelt a kiadó? A regényei nem azért fogynak, mert jól vannak megírva, hanem csakis a neve miatt?

Agatha Christie hazament és Mary Westcott néven romantikus szerelmi regényt írt. A regényt kinyomtatták, de sok sikert nem ért el vele.

Agatha Christie nem tart igényt ünneplésre, szerénysége közmondásos: „Szerencsém volt!” — mondta egy interjú alkalmával. — „És ma is szerencsés vagyok, mert a férjem régész, minél idősebb leszek, annál érdekesebb vagyok a számára.” (May)

Ketten beszélnek

— Egész nap számolok.
— A beosztása révén?
— Ha a hivatali beosztásomat érte, közölnöm kell magával, hogy nem tartozom a számkukacok osztályába, sőt ki kell jelentenem, hogy bár történelemből és földrajzból mindig nagyszerű jegyem volt az iskolában, a számtan nem volt erős oldalam...

— Akkor, hát miért számol egész nap?
— A kormány kényszerít rá.

— A kormány kényszeríti? Milyen formában?
— Drágítási formában... Kiszámolom, ha a múlt héten nyírtam volna haját, mit spóroltam volna, ha beszereztem volna egy eszten-dőre előre kedvence cigarettáimat, hány fontot takarítottam volna meg és így tovább... Nem is beszélve az adókról, minusz drágasági pótlék...

— Várjon, a java még csak most következik: busz, sérút és a többi...
— Na, látja. Csinos kis vagyonom volna a különböző tekekből. Rettenetesen sajnálom a pénzügyminisztert.

— Maga a pénzügyminisztert sajnálja?
— Nem szabad olyan önzöknek lennünk és be kell látnunk, hogy az ő helyzete sem rózsás.

— Tudja Isten, én nem tudok ennire felülemelkedni a dolgokon, hiszen ezek végeredményben engem közvetlenül érintenek.

— Oh, én sem erre gondolok... de a pénzügyminiszter is ember... Elképzelem, hogy elégedetten ott-hagyja a hivatali szobáját, kedélyesen dörzsölgeti kezét, belül hivatali kocsijába, amíg hazaér, átgondolja, hogy vajon mára eleget emelte-e az adót, jól hozzájárult-e a különféle cikkek árának drágításához és be-

érve a lakásba, vidáman odakiált a feleségének:

„Anyjuk, jöhét a leves, mára eleget drágítottuk az életet...”

Mire önagysága, tekintettel arra, hogy ő foglalkozik a piaci árakkal, máris kész a válaszal:

„Igen, a leves jöhét, mert az még nem drágult meg, de...” Aztán felsorolja az aznapi drágulás jelentősebb eseményeit...

— Azt hiszi, hogy ez így van?

— Már miért ne volna ez így? Kosztpénz az kosztpénz, akár pénzügyminiszteről van szó, akár hivatali segédfogalmazóról...

— Bizarr gondolat, de nem hiszem.

— Maga csak ne legyen olyan hitetlen... Minisztereiink most felvilágosító előadásokat tartanak a helyzetéről, a szilárdítási eljárásokról, megokolják a drágasági hullám növekedését és az új adókat... Az lehet ennek a nyitja, hogy a Cue rendszert próbálják ki rajtunk... Addig mondják, hogy jobb, ha több adót fizetünk, amíg magunk is elhiszük.

— De mi köze ezekhez a miniszterek feleségeinek?

— Nézze, nekünk még csak megmagyarázhatják a dolgokat. Mit tehetünk egyebet, tudomásul vesszük, de vajon, hogyan magyarázzák a feleségeiknek?

— Hogy akarja ezt meg tudni?

— A pénzügyminiszter férfi-szoidaritásból kiselőadás keretében elmondhatná nekünk, férjeknek ezeket a kulisszatitkokat is. Szóbeli ért az ember. Visszakapnánk otthon a tekintélyünket.

— És mit használna ez a kormányának?

— Ez volna az igazi tekintélypolitika...

Az oroszok órábérére

A szovjet kormány 1937 óta először most tette közzé abszolút számokban az orosz munkások átlagos órabéréit: 54 kopejka (60 dollárcent).

Hol az orosz munkás helye — kereseti szempontból — világviszonylatban? A pontos összehasonlítás nehéz, mert a bérskálák statisztikai nem veszik figyelembe a bérek változó vásárlóerejét. Továbbá, a bérek kiszámításánál egyes országok beveszik a különböző szociális juttatásokat, mások nem. Ennek ellenére, az amerikai munkügyi minisztérium a múlt héten közzétett egy hozzávetőleges táblázatot, amelyben összehasonlítja a húsz állam ipari munkásainak átlagos órabéréit dollárcentekben. A listán nem szerepel a Szovjetunió, ahol 60 dollárcent az összes munkások átlagos órabérére:

	Dollár
Egyesült Államok	2,64
Kanada	1,96
Svédország	1,51
Británia	1,20
Ausztrália	1,10
Nyugatnémetország	1,04
Franciaország	—,73
Olaszország	—,71
Izrael	—,63
Argentína	—,58
Mexikó	—,56
Lengyelország	—,45
Görögország	—,42
Peru	—,41
Japán	—,41
Fülöp-szigetek	—,21
Kolumbia	—,20
Gána	—,15
Formóza	—,13
Délkorea	—,08

Ezek szerint, csaknem félszázaddal az orosz forradalom után, a szovjet munkás keresete valahol az izraeli és az argentinai munkásoké között mozog és körülbelül egyengetedé teszi ki az amerikai munkások átlagos kereseténél. (Time)

Halálos kimentelü „házibuli”

Buffalóban (USA, New York állam) egy 15 éves leány házimulatságot rendezett barátai és barátnői számára.

A MEGOLDÁS
IMMANUEL KANT egyik ismerőse így öntötte ki a szívet:

— Mondja, professzor úr, hogyan szabadulhatnék meg a látogatóimtól? Már dolgozni is alig tudok tölük, mert a leghetlenebb időben keresnek fel.

Pár pillanattal gondolkodás után így szól Kant:

— Nézze, ez igazán nem nehéz. A gazdag vendégektől kérjen pénzt kölcsön, a szegényeknek pedig ne adjon. Rövid idő múlva a gazdagok is, a szegények is kerülni fogják a házat.

mára. A lány édesanyja éppen a kórházban fekszik, így nem kellett tartani semmilyen zavaró körülménytől. A mulatságon azonban az ifjú vendégek annyi szeszitalt fogyasztottak, hogy megvadtak, törni-zúzni kezdték és végül tönkre tették a lakás egész berendezését.

A lány, hogy édesanyja elől elrejtse az okozott kárt, későbbesítésében felgyújtotta a lakást. Az egyik vendég, egy 16 éves diák, aki közben részegen aludt a hálószobában, halálra égett.

A rendőrségi vizsgálat során a lány beismerve tettét. Mivel kiskorú, nem közlik nevét, de átadták a fiatalkorúak bíróságának.

Bolondok hajója

Regény
Irta: KATHERINE ANNE PORTER

49.

A vidámság első néhány perce után Herr Rieber egyre goncterheltebb lett. Evés közben hideg veríték ütött ki a halántékán, kis patakocskákba gyűlt kopasz fején, s becsorgott a gallérjába. Abbahagyta az evést, eltolta maga elől a tányérját, gondolataiba merült, s a szája lebiggyedt, mint a durcás gyerekek. Izgett-mozgott egy kicsit, megtörölte arcát és fejét a szalvétájával, zsebébe gyűrte, megint előhúzta, gondosan összehajtogatta, mintha otthon lenne, kését, villáját keresztbe rakta a tányérján, felül a kést, alul a villát — nagyanyja nevelte belé, hogy a kereszt jelét kell hagynia az üres tányéron, hálálul a Mi Urunk iránt, amiért táplálékot ad. Ezt a leckét nem felejtette el.

— Bocsnát — motyogta, azzal sietve felállt és eloldalgott, majd rövid lábain galoppba kezdett, amint a lépcsőre ért. Cselekvés, mégpedig gyors és határozott — igen, Herr Professornak igaza van. S ő, Siegfried Rieber, hanyagsága, sőt gyöngesége folytán eltúrte, hogy méltóságához és német mivoltához méltatlanul fonák helyzetbe hozták a hajón: Löwenthall lakik egy kabinban. Ezt nem lett volna szabad túrnie egy percig sem, ezt a menthetetlen sértést a világ természetesen rendje ellen. Neki is, a kapitánynak is kötelessége, hogy ehhez a rendez tartsa magát, és másokat is rászorítson. Mit gondolhattak róla az emberek egész úton? Még azt képzelik, hogy titokban barátkozik azzal a zsidóval, s talán egyrangúként is kezeli! Herr Riebert annyira nyomasztotta és megzavarta ez a dolog, mint az a lidérenyomósos álma, amely emlékében él: nagy tömeg közepén, nyilvános helyen, felöltözött emberek között meztelenségével kelt feltűnést; vagy ami még rosszabb, mindenki szeme láttára groteszk, tiltott aktust végez, s az ellenséges árnyalakok megvetésének tárgya... nem egy arcot fel is ismer közülük akárhányszor, de ő róla mindenki mindent tud, minden csúfságát, szégyenletes viselt dolgait...

„Ach Gott, ach Gott! — mondogatta magában, s meggyorsította lépteit, amint a pénztáros szobájához közeledett — ez így nem mehet, nem, semmiképpen sem — ezt helyre kell ütni, ezen változtatni kell. Most azonnal!”

A pénztáros hátratámaszkodott mély karosszékekében. Nagy darab lepényt evett — a harmadik darab tésztát, amit távozáskor eszent el az asztalról. Elképesztően kövér ember volt, de egyre hízott, és éjjel-nappal éhség mardosta. Mikor észrevette, hogy Herr Rieber benéz hozzá, papír alá akarta rejtteni a lepényt, de meggondolta magát, és az egész darabot egyszerre a szájába tömte.

— Tessék bejönni — mondta tele szájjal, fuldokolva, és morzsákat fújti ki. Kétszer nyelt, aztán megismételte: — Nos, kérem, tessék bejönni — mondta nyomatékosabban. Ugy érezte, sovány koszon van, és sajnálta a süteményét. Lassan, élvezettel akarta elfogyasztani, s kellemetlenül érintette, hogy Herr Rieber közben rátör. Különben sem nagyon kedvelte ezt az alakot az első naptól kezdve, s elhatározta, hogy mindegy, mit akar, olyan keveset tesz meg belőle, amennyit csak lehet.

Herr Rieber azonnal a tárgyra tért. Bizonyos benne, hogy a pénztáros világosan megérti majd a helyzetet. — Nagyra tartom azt a megítélését, hogy a kapitány asztalánál helyeztek el — mondta. — A kapitány olyan ember, aki gondosan választja meg társaságát. Ha ő nem tűr meg zsidót a jelenlétében, akkor miért kell nekem zsidóval egy kabinban laknom? Arra kérem, hozza helyre azonnal ezt a hibát!

— Freytag nem zsidó — mondta szelíden a pénztáros, — csak a felesége. Ismerem az ügyet. — Ha nem is mutattott együttérzést, de legalább úgy tett, mintha igyekezne eleget tenni hivatalos kötelességének, melyben benne foglaltatnak az ilyen pasások panasza is. Ennek a kis hörsögnök sem szabad azt hinnie, hogy nem talál meghallgatást. — Önnek teljesen igaza van. Mindjárt megnézem, mit lehet itt tenni. Persze, Freytag számára egyetlen megfelelő hely volna: Löwenthall mellett. Ha tudtam volna, boldogan párosítottam volna össze őket. De most jut eszembe, Herr Arne Hansent kell megkérnem, hogy költözzön át az ön kabinjába, mert jelenleg ő lakik Freytaggal.

Herr Rieber fülében szörnyű zúgás támadt. — Hansentel soha! — kezdte szinte kiabálva, de aztán lecsendesedett. — Nem, az majdnem épp ilyen rossz lenne.

— Miért? — kérdezte a pénztáros, pedig nagyon jól tudta, miért. Hansen és Rieber utálják és kerülük egymást az első naptól kezdve, amikor a fedélzeten ostoba vitába keveredtek valami nyugági miatt. A pénztáros, persze, nem avatkozott bele efféle ostobaságokba — csak épp az is kötelessége volt, hogy ilyesmiről tudjon.

— Azt az alakot nem bírom a közelemben — felelt Herr Rieber —, csak erről van szó.

— Nos, akkor bizza rám — mondta a pénztáros —, majd meglátom, mit lehet itt tenni. Legyen szíves, jöjjön vissza egy óra múlva.

Herr Rieber pontosan meg is jelent. A pénztárosnak rossz híre volt a számára, de vidáman közölte: csak a

látzat kedvéért, hogy senkit meg ne sértsen, beszélt Herr Hansennel Herr Rieber kellemetlen helyzetéről. — Egy svéd — mondta a pénztáros megnyugtatóan — legalább emberi lény.

— Ez nem — felelt elsötétült arccal Herr Rieber. Herr Hansen azonban, mint kiderült, jól érzi magát mostani helyén. Kijelentette, hogy barátságos érzésekkel visetik Freytag iránt, és marad, ahol van — ennélfogva az ügynek ez a része le van zárva. De ha Herr Rieber hajlandó háromszemélyes kabinba költözni, nem kétséges, hogy Mr. Denny vagy Mr. Scott beköltözik Löwenthallhoz, és akkor Herr Rieber lakhatna abban a kabinban egyikükkel és Herr Glockennel, a púpossal.

Herr Rieber hevesen tiltakozott. — Nem, soha, arról szó sem lehet!

Nagyon helyes. Akkor költöztessük Herr Glockent Herr Hansenzhoz, az nem tiltakozna ellene, ebben bizonyos volt a pénztáros. Freytag pedig beköltözhethet Löwenthallhoz és Herr Rieber Mr. Scotthoz és Mr. Dennyhez. Herr Rieber gondolkodott ezen egy darabig és végül mélyszégyenrel megfogadta, hogy valamennyi megoldás közül még mindig ez a legkevésbé rossz. Ezzel a költözés ügyét véglegesen tekintette, és elment, hogy becsomagolja a holmiját. Löwenthall nem volt otthon; már megszokta, hogy a néhány órai alvást leszámítva mindig a fedélzeten tartózkodik. Mikor Herr Rieber visszatért a pénztáros hivatalába, durva visszautasításban részesült.

— Semmi körülmények között — mondta a pénztáros, nyilván szó szerint ismételve, amit közöltek vele —, nem hajlandó sem Mr. Denny, sem Mr. Scott beleegyezni semmiféle cserébe. Herr Glocken kis termetű emberke, jóformán semmi helyet nem foglal el, megszokták, az is őket, összerázkódtak, jól megvannak egymással, nem látják semmi okát, hogy újabb kényelmetlenséget vállaljanak.

A pénztáros előrehajolt, és sokat sejtetően folytatta: — Meg kell mondanom, nem éppen kellemes hangnemben tárgyaltak... ő, nem akarom azt állítani, hogy dühösen, vagy más efféle, nem, épp ellenkezőleg. Hallani kell, hogy tudnak ezek az amerikaiak csufolódni... tudja, folyton hahotáznak. De így annál rosszabb. Nos, az a Scott mondott valami amerikai szót, legalábbis azt hiszem, mert nem értettem, elég az hozzá, nevetett mind a kettő... illetve röhögött, mert az nem is nevetés, az embernek a vére is meghűl tőle. Megölném, ha valaki rajtam röhögne így!... egyszóval nem is hiszem, hogy ön beköltözne hozzájuk. Isten tudja, mi nem történe. Nem bírom én ezekben az amerikaikban... Mindben van indián, néger vagy zsidó vér... kores vadállatok. Képesek elrabolni pénzért kiskgyerekeket, aztán meg is ölik — mondta a pénztáros, s hirtelen majd a könnye csorrant el. — Képzeld csak, még ha megkapják a váltásdíjat, akkor is képesek megölni!

Herr Rieber csak hallgatta, vére a fejébe szállt, és hunyorogva nézett a pénztáros arcába. Mélyen felháborította, hogy ennyire eltér a tárgytól. Mindenre képesnek tartotta. Most nincs itt az ideje elrabolni gyerekeket siránkozni... pláne, ha az amerikai gyerekeket rabolják el! Nem vitás, összejátszik Freytaggal, aki a fajtája erőszakosságával betolakszik az előkelőségek közé, akár szívesen látják, akár nem — mert Herr Rieber bármennyire tudta, hogy áll a helyzet, nem ismerte volna el, hogy Freytag keresztény. Zsidót vett feleségül, ő is zsidó, és kész... vagy talán bűnös összeesküvést sző azokkal a pocskék amerikaikkal? Valószínűleg részben azok is zsidók. Ami Arne Hansent illeti, az a nagy orra semmiképpen sem vall északi fajra, de mondja csak magát svédnek, ha tetszik. A pénztáros mindenestre nyilvánvalóan áruól és zsidóbérenc; lehetséges, hogy Löwenthall megvesztegette, mert mindenáron némettel akart egy kabinba kerülni. Herr Rieber felfújta magát, tűz és bíbor lett az arca, s ráordított a pénztárosra: — Egyszóval engem kiröhög, kicsúfol az ilyen csatornatörlések, és magának ez ellen nincs egy szava sem?!

— Hát mit mondhatok? — kérdezte a pénztáros. — Nem vagyok én felelős az ő modorukért.

— Nem, csak túri, hogy gyalázzanak egy németet német hajón, mi? Nos, biztosíthatom, erről még hall a kapitány, aztán majd kiderül, mit szól hozzá, hogy ilyesmi történik a hajóján!

A pénztáros szelíden emelte fel egyik kezét. — Nagyon komolyan tanácsolom önnek, ne említse az én ügyeimet a kapitány előtt — mondta. — Szavamra, tapasztalni fogja, hogy egy cseppet sem örül, ha bármelyik utas a hajó ügyeibe avatkozik. Én ezt csak azért mondom, hogy megkíméljem a kellemetlenségétől — tettem hozzá kedvesen. És valóban sikerült Herr Riebert a kétségbeeséshez hasonló lelkiállapotig lehűtenie. — Jár a szájuk, ostobaságokat művelnek, mit törődünk mi azzal? — kérdezte a pénztáros nagyvonalúan kissé bizonytalanul. — Igyekezzék uralkodni magán, Herr Rieber, nem olyan borzasztó helyzet ez, és néhány nap múlva úgyis vége! Nem lehet mindent egy nap alatt elintézni! — mondta, mintha nagy felfedezéshez jutott volna. — Még kiséthetünk valamit. Most pedig jöjjön — tettem hozzá atyáskodó szívéllyel —, ígyünk meg egy jó pohár sört, attól talán eszünkbe jut valami.

Herr Rieber ettől kicsit feléledt, s hajlandónak mutatkozott türelmesen várni egy ideig.

A pénztáros lihegve felállt. Ilyenkor szokott egyet bóbiskolni, és most kénytelen kedélyeskedni ezzel a hülye alakkal. De azért udvariasan mondta: — Hát akkor induljunk — és nyilván nagy erkölcsi erőfeszítésébe került, míg visszatartotta magát, hogy őszinte indulatában ki ne nyújtsa nagy, kövér kezét, és le ne kenjen Herr Rieber kövér képére egy becsületes pofont.

*

Mrs. Treadwellnek születésnapja volt, nem az első, amit egyedül tölt a hajón vagy vonaton. Korát — ma negyvenhat éves — esztétikai érzéke elleni pimasz sértésnek érezte. Valamennyi negyvenes szám elég nyomasztó, de negyvenhatal már visszavonhatatlanul középkorú az ember: ahhoz már késő, hogy fiatalon haljon meg, de ahhoz még korán, hogy a halállal foglalkozzon. Augusztus utolsó napján születni egyébként is olyan átmeneti dolog... a tikkasztó napsütéses nyári délután sem volt kedvérevaló... és mégis most érkezett el az emberélet ama pontjához, mely állítólag legjobban hasonlít ehhez a rovarveréses hónaphoz... amikor nem nyílik virág, csak dudva burjánzik, és a hátravonagató néphit szerint a lélek is ilyenkor neveli vadhaját. Ilyenkor bolydulnak fel az alantas ösztönök félelmükben, hogy elszalasztanak valamit, és a szélsőséges élvezetekbe hajszolják az embert.

A szív megkeményszik és kihűl, amint mondják, vagy túlérik és ellágyul, a nőknél különösen így van — állítólag ilyenkor levetkőzik a szemérmeket, a tartózkodást. Viselkedésük feltűnő lesz, és vagy elhiznak, vagy száraz kórú lesz belőlük, kezdenek titokban inni, vagy gyötrik a férjüket; mindenféle tisztességtelen szerelmi ügybe keverednek; fiatal férfivel kötnek házasságot, s akkor aztán megkapják, amit érdemelnek; ha van egy kis pénzük, mindenféle fajta parazitát maguk köré vonzanak, ferde hajlamuk is ólálkodnak a közelben, kémlelik a magányosságot, a rettegést, és elvégzik a magukét. Hát ez épp elég ahhoz, hogy az ember félni kezdjen — mondta Mrs. Treadwell, azzal megrázta a fejét, és újra elővette a magazinját.

Előrehajolt a nyugágiában, és a L'Illustration egyik régi számát olvasta, kellemes kábultságban, miközben a korán elmékedett, ami eddig sohasem nyugtalanította. De most egyszerre úgy érezte, hogy az Idő óriás pók módjára vastag poros háló sző az élete köré: szövi, fonja, míg mindent be nem borít, elzárja a fényt, el-lanyhítja az érverést, és lassanként a légzést is elfojtja... „Halál, halál! — mondta magában, és elemi erejű félelem fogta el, mint gyerekkorában, a sötétben. — Miféle ostobaság! — nyugtatta meg magát végül. Felállt, félredobta a magazint, és eszébe jutott, hogyan beszéltek réges-régen kedves és ostoba felnőttek arról, hogy szépen kell megőregedni; akkor ő határozottan kijelentette, hogy sosem fog megőregedni se szépen, se csúnyán. Persze komolyan is gondolta — ilyenek a gyerekek. De hát tulajdonképpen felnőtt ő? Észrevétlenül jutott a gyerekségből ebbe a korba, és sohasem volt — cseppet sem vonzó szó — „érett”? Nos, mindenki tudja, hogy érzélgősen elmerengeni a múlton, az öregedés legbiztosabb jele. Otthagytta a széket, és a korláthoz lépett. Miféle kis hajó, akár a börtön, nincs hova menni! — Kihajolt, beszívta az édesen hűvös levegőt, és azzal vigasztalta magát, hogy a nyár vége az Atlanti-óceán közepén nem is olyan kellemetlen. Volt neki ennél rosszabb születésnapja is. A hőség lassanként csökkent, gyengül a napsütés. Az utolsó két estén mozdulatlan, nagy felhőszelepok nőttek fel az égen, vörös fény vetődött a vízre, távoli mennydörgés hallatszott, s vilámkor világítottak. S a felhőszelepok ismét nőttek, bebörtözték az égboltot. — Bárcsak lenne itt valaki ismerős, hogy együtt néznék a felhőket — mondta, és eldöntötte magában, hogy nem iszik koktélt vacsora előtt.

A vacsoráról kellemetlen kabintársa, Lizzi Spöckenkierke jutott eszébe. Izgatottan, nagy titokzatosan célzott valamire, ami az étteremben történt, valami nagy jelentőségű változásra az ültetési rendben.

— Még tegnap történt! — sikoltott Lizzi. — Vártam magát, hogy elmondhassam.

— Mi volt az tulajdonképpen? — kérdezte vontatottan Mrs. Treadwell, és alig figyelt oda.

— Micsoda? Csakugyan nem vett észre semmit? — kérdezte Lizzi. — Pedig a szeme előtt történt.

— Én oda se néztem — mondta Mrs. Treadwell.

— Majd belehalok, úgy várom, hogy elmondhassam! De mégsem. Ki kell találnia, mi történt.

— Engem is érint, vagy csak a találgatás fontos? — kérdezte Mrs. Treadwell.

— Valamennyiünket érint — felelt Lizzi izgatottan, ujjongó hangon. — Valami csodálatos dolog, ami boldoggá tesz, hogy mindig csak kacagni szeretnék. — Kacagott is. Mrs. Treadwell csodálkozva hallgatta, s eszébe jutott, hogy egy hisztériás hiéna nevetget így. S rögtön ki is lépett a kabinból, mert levegőre vágott, és francia magazint akart lapozgatni a délután hátralevő részében. Mit is kiáltott utána Lizzi, mikor becsukta a kabinajtát maga mögött? — „Kérdezze csak meg Herr Freytagot, ő tudni fogja.”

(Folytatása következik)

* SZI

HE

KATIE

Nemcsak én vagyok a Vadász, de a film is dicsekedni felelt a családommal. Már öt megállásnál felvette a kamera John Wartin a hősei mellé. És... is! Alig van olyan nagyszámú, pelt volna Gary Cooper, Edward G. Robinson, Brando már vadnyugati. Csak nagy a közönség, készült, vadnyugati.

alkotások... érdeklődés... lok, a kalar... tekinti meg... hanem a... művelt kop... moziba, ho... lében, mes... izgalomban... fenti film... műfaja ha... Egy harc... fiáról van... keznek a... ma temetés... egyet-mást... tokról és a... láláról. Az... vátásos va... lövő olyan... emberek bé... delműkre, l... likvidálás... prérin nőtte... fiatalabb, a... kollémba... embert fara... A városk... akivel nem

CA

Milyen k... szatira! A... sebbike. E... gati cowboy... Aki úgy ak... elhiszi esem... gát a törté... teheti, hisz... óvatosak, n... dást okozni... részére. A... kel rendelke... szerű szóra... nek, mert e... zetesebb v... diáját látja... A törté... mennyi vad... a derék fa... kergetni f... leánya, a... szomorú he... papát. Egy... az atyát és... zó vállalja... verboszult... dolója, java... gyáva fickó... zete szegén... egy mester... szegen érke... az előgbe... elitta. Mir... vész. Hogy... beszéljünk... mely elszá... len? Cat

HETI FILMLEVÉL

KATIE ELDER NÉGY FIA – Allenby mozi

Nemcsak Amerika történelmének egyik legfontosabb szatirája a Vadnyugat meghódítása, de a filmtörténet is azal dicsekedhet, hogy lapjait teleírta a cowboy romantikával. Már öt évtizede ontják megállás nélkül a vadnyugati filmeket az amerikaiak. Valahán Tom Mix lovának patája verte fel a coloradoi homokot, ma John Wayne és Dean Martin a hősei a vadnyugati filmeknek. És mennyien mások is! Alig van Hollywoodnak olyan nagysága, aki ne szerepelt volna cowboy filmben. Gary Cooper, James Stewart, Edward G. Robinson, sőt Marlon Brando is hősei voltak már vadnyugati filmeknek.

Csak nagyon ritkán láthatunk a közönség nagy költséggel készült, valóban érdekfeszítő vadnyugati filmet. Az ilyen

Ez szoritotta ki birtokáról az Elder-családot és ez gyilkolta meg az apát is. A kíméletlen férfi a texasi iparosodás egyik előfutárja olyan figura, amelyből sok volt a századforduló előtt, amikor Amerika nyugati részén földönfutóvá tettek békés farmereket az ójaj és a víz utáni kutatásban, az ipari művek létesítéséért folytatott versengésben.

A négy Elder-fiu leírhatatlan küzdelmek után végez a félelmetes ellenséggel.

Aki már látott sok cowboy-filmet, — és ki az, aki nem látott — az olyan biztonságga tudja a várható fordulatokat, mint aki kottával a kezében tér be a hangversenyre, hogy kövesse az interpretáló művészeket. Nem von ez le semmit egy ilyen vadnyugati film értékéből. Nem is

JOHN WAYNE

alkotások iránt hihetetlen az érdeklődés. Nemcsak a fiatalok, a kalandot kereső ifjúság tekinti meg ezeket a filmeket, hanem a felnőttek tömegei, művelt koponyák térnek be a moziba, hogy két órai felütlésben, mesterségesen adagolt izgalomban legyen részük. A fenti film teljes egészében a műfaja hagyományait követi. Egy harcias anyának négy fiáról van szó, akik megériknek a rég nem látott mama temetésére és megtudnak egyet-mást az elvesztett birtokról és apjuk erőszakos haláláról. Az egyik közülük hivatalos vadnyugati mesterlövő, olyan férfi, akit gazdag emberek bérelnek fel saját védelmükre, vagy ellenségeik likvidálására. A többiek is a prérién nőttek fel, csak a legfiatalabb, a 18 éves kisfiú jár kollégiumba, abból akarnak embert faragni.

A városkának van egy ura, akivel nem bír a sheriff sem.

CAT BALLOU – Mograbi mozi

Milyen kitünő találmány a szatíra! A műfajok legnemesibbika. Ez a film a vadnyugati cowboy-storyk szatírája. Aki úgy akarja nézni, hogy elhiszi eseményeit, beleéli magát a történetekbe, az megteheti, hiszen a film készítői óvatosságot, nem akarnak csalódást okozni az ilyen tömegek részére. A magasabb igényekkel rendelkezők viszont nagy szórakozásban részesülnek, mert e műfaj legjellegzetesebb vonásainak a paródiáját látják.

A történet azonos valamennyi vadnyugati filmével: a derek farmert el akarják kergetni földjéről. Hazajön leánya, a bájos tanítónő, aki szomorú helyzetben találja a papát. Egy napon agyonlövök az atyát és a törékeny leányzó vállalja magára a jogos vérbosszút. Akad néhány hódolója, javarészt ügyetlen és gyáva fickók és nehéz a helyzete szegényeknek. Bérrel is egy mesterlövészt, aki tökrészen érkezik meg, miután az előlegebe küldött 50 dollárt elitta. Minden remény odavész. Hogyan tudjanak szembeeszelni az ellenséggel, amely elszánt és kérelhetetlen? Cat Ballou, a tanítónő

akarja a néző, hogy újfajta meglepetésekben részesítsék, ugyanazt a romantikus környezetet kívánja, ugyanazokat a dubiózus figurákat akarja látni, az alkohol-mámorban élő martalóc vadnyugati embereket, akik oly gyorsan nyulnak a pisztolyhoz, mint gyermek a labda után. Kell egy ilyen filmben szerepelnie egy ártatlan szökecsnek is, olyan lányzóknak, akik nagy lelkiismeret és bátorságról tesz tanúságot és akinek nem rendül meg a hite a főhősben még akkor sem, ha minden jel arra vall, hogy bűnös egy-nemely dologban.

Rengőtelő lövöldözés, ragyogóan megrendezett verekedési jelenet, dübörgő lopaták, mesterlövészt és minden meg szokott és kívánt kelléke a műfajnak felvonul a nagyközönség szórakozására. Csak azok ne nézzék meg, akik kifejezetten ellene vannak az effajta szórakozásnak.

azonban lelket önt az emberekbe, megszervez egy vonatrablást, hogy legyen elég pénzüik a további hadműveletek elvégzésére, sajátkezüleg meg gyilkolja a földet kisajátító nagyurat és megcsólják már az akasztófát is, halálraítélik, de a bitó alól kimenekítik derék bajtársai.

A filmet ballada-szerűen visszapergetve mutatják be és két népi énekes egy-egy versszakot énekel el a mindig bekövetkező eseményekről. Kitünő film, páratlan a maga nemében. Az egész világon hatalmas sikert aratott. A siker alkotó elemei: az éles szatíra, a remek humor, a vadnyugati egyéb kellékek és nem utolsósorban a színészi munka.

A filmművészet történetében jelentősnek minősítik Lee Marvin alakítását, aki a részeg mesterlövészt kelti életre. Van egy jelenete, amikor végzetes részegségéből magához tér, levelet tépett rongyait megfürdik, megborotválkozik, ezüstsujtásos ruhába bujik és elindul leszámolni ellenségével. Ennél groteszkebb és mulatságosabb jelenetet keveset láttunk. Az átváltozás zsenileg az a színész, akit ezért a

Az INBAL táncszínház új műsora

— Hiteles folklór és művészi előadás —

Ez alkalommal először éreztük az Inbal előadásán, hogy a Szára Lévi Tanáj együttese nem egyszerű népi, amatőr társulat, hanem képzett művészcsoporthoz tartozik, amely tudja, mit akar és mit kíván tőle a művészetet kedvelő és értékelő közönség a világ minden részében: valódi, eredeti folklór.

S az Inbal ma már azon a szinten áll, hogy nyújtani tudja ezt a hamisítatlan folklórt. A külföldi folklór-együttesek, amelyeket az utóbbi évek folyamán láttunk, nem kizárólag táncokat mutatnak be, hanem életképeket is, amelyek az egyszerű népi életét, mindennapját, szokásait érzékeltetik — néha ugyan nagyon is stílizálva — s amelyek mind nagy sikert aratnak korunk folklorra beállított közönségénél. Így kell ma értelmeznünk az Inbal-t is, amely az új műsor első részében, a „Kosztümök”-ben azt igyekszik bemutatni, hogyan alkalmazza a koreografus, Szára Lévi-Tanája, a jemenita és más népi viseleteket és az egyszerű népi élet motívumait az Inbal színpadára.

Egyszerű népviseleteket, meghatározott népi jeleneteket látnak, mint például az öreg néni pletyka-összejövetele, vagy a fiatal asszonycsoport munkája, amikor közösen főznek, sütnék, vendégségre készülődnek ősi, primitív szerszámaikkal. Vagy a humoros jelenet, amikor az

apa kihallgatja fiát a szent tanokból. Aztán bemutatja ezeket a kosztümöket és kisebb jeleneteket, művészi produkciókra stílizálva.

A nagyon szép és könnyen emozdítható díszletek (Gurevics) az ismert, finom jemenita ötvös munkák motívumait ábrázolják s való-

és balkán zsidók életéből merített képek, ahol a fától a tánc legfőbb kelléke.

A „Korsó” című szótánc szimbolikus, misztikus érzelmi jelenet, a hosszú, barna fátóval, amely a korsóból kerül elő. Lea Ábrahám, az együttes egyik igen képzett táncosnője mutatja be.

Kroll, Amnon Máguri, Kohen), a művészi, kitünő előadás és a folklór bemutatásának ez a módja biztosítja a sikert nemcsak Izraelben, de minden országban, ahol az Inbal szerepelni fog.

Mint ismeretes, az Inbal-együttes alapítása óta (1949) négyszer volt hosszabb európai és amerikai körúton, ahol több díjat nyert. De az Inbal a legértékesebbnek

Jelenet az Inbal új műsorából

ban művészi keretet nyújtanak a népi jelenetekhez.

A második rész, a „Fátylak”, — amely a jemenita tánc tradíciójában a fátó szerepét van hivatva bemutatni — négy hosszabb igen jól előadott balettből áll. Az első két balett északafrikai

Az utolsó tánc az „Alma”, az előadás legrámaibb, leglátványosabb része, hat fiatal pár táncolja. Egyes motívumait a debka nevű arab tánc hatása alatt szerezte Szára Lévi és Ovadjá Tuviá.

A gyönyörű, gazdag kosztümök (Gurevics, Dávidá

azt könyvelte el, amikor 1962-ben a párizsi Théâtre des Nations (Nemzetek Színháza) „az év legjobb koreografusa” diplomát adományozta a táncszínház alapítójának és igazgatójának, Szára Lévi-Tanájának.

Dr. Marton Gizella

Paul Klee és méltó helye a modern művészetben

Tömött sorokban kígyóznak a látogatók. Csodálat és csodálkozás vegyese váltakoznak az arcokon. „Ezt” biztosították 8 és félmillió lírára? Paul Klee (1879—1940) különleges, rajzolt álmotívumok kiállításán vagyunk. Vannak, akik finnyosan, de vannak, akik szel-

PAUL KLEE

sőséges extázisban szemlélik Klee 118, nemcsak feliratot, hanem értékelő magyarázatot is igénylő alkotását. De a legjobb, ha Klee szavaival élünk! Szerinte a művész nem tervezheti meg az alkotását. Annak magától kell kialakulnia. Az eredmény a kívülálló szemében szörnyszülöttnek is tűnhet. De előítéleteink levetése után, lehetséges, hogy a szemlélő is szellemi

szerepért Oscar-díjra jelölték és minden kilitása megvan rá, hogy azt meg is kapja. Jane Fonda, a tehetséges, szép, roppant csinos filmsztár nem elég megfelelő erre a szerepre. Derekasán megállja helyét, de a választás nem volt elég sikeres. Zoltán Dezső

részesévé lesz a művész furcsa álmainak.

Tagadom e teóriát! Viszont vallom, hogy e Klee-kiállítás különleges alkalom századunk művészetének egyik ágának a megismerésére. Századunk fortyogó, tobzózó, kereső, a régi barázdákból kifordult művészetében nincs

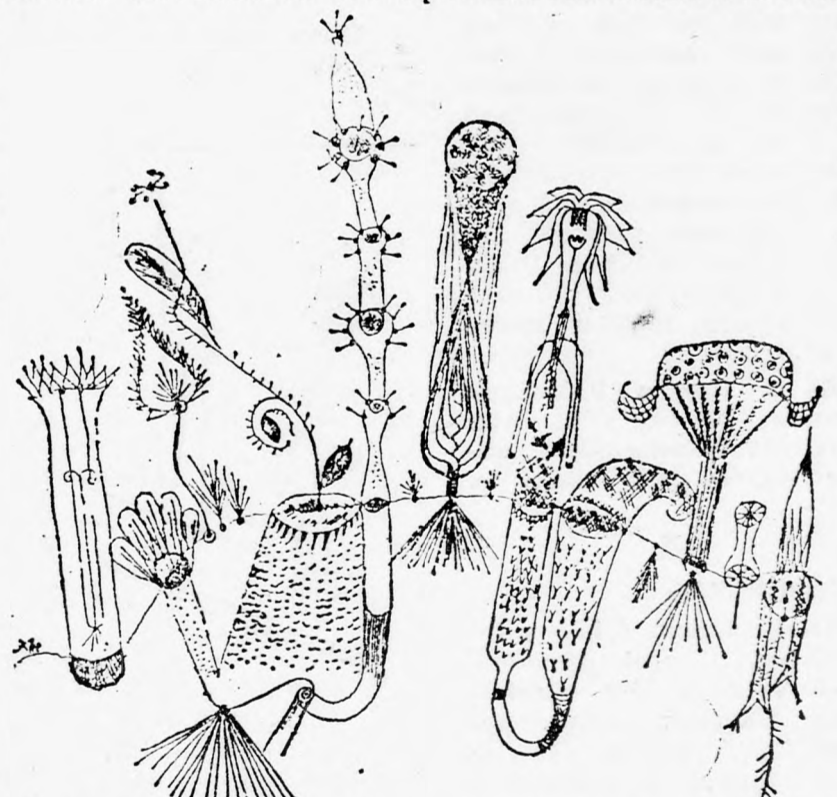
ben, elvesztette a megértést garantáló időszerszerűségét. Megszűnt számunkra a szépművészeti alkotások megértéséből fakadó kiteljesülés. Mert a tömegek még az esztétikai „szép” szentesített szabályai szerint keresik a kapcsolatot a modern művészetel is. Ekként lett meddő a modern

Kleehez, a modern művészet egyik központi alakjához, Miként Picasso, úgy Klee sem rejtett meg, hogy műveit gyerekesnek fogják majd ítélni. Ezt a szűzi, gyermeki primitívítést már Gauguin is apostolként hirdette. Ott fogtak mellé, hogy a művészetet kiszakították a természetes társadalmi fejlődésből és visszaprimitívítették. Száguldó, győzedelmes korunkban visszatérni a Tahiti szigetbeli és más bennszülöttek primitív epikájához és lemaradottságához, majd abból „modern művészeti” kultuszt mesterként az atomkorszak idegdifferenciáltságában élő kortársak számára, ez bizony meddő művészet.

A pszichés háttérrel külön kellene szólni! Klee is egyik láncszeme a modern művészet vászonra feszítőinek. Általában expresszionistának minősítik. Pedig ő több ennél: Klee, az Klee! Filozófiája, törekvései túl mélyek. E Klee-féle mélység magaságáig csak fantáziadús gyermekésszel lehet feljutni. Hosszas taglalás helyett, ragadjunk ki néhány esszétmondást Klee életéből. Arja németisége ellenére, a náci „degenerált művészetnek” bélyegezték az ő műveit is. Svájci születése ellenére, németnek regisztrálják. Festő lett, annak ellenére, hogy hegedűművészeket készített. Végül, annak ellenére, hogy súlyos, hosszadalmas betegsége után Locarnóban meghalt, — halhatatlan maradt.

Most, hogy műveinek egy része hozzánk is eljutott, egyetlen fiának, Félixnek és a düsseldorfi múzeum készségéből, a kultúrnyóknak arra kötelez, hogy megtekintsük Klee sajátos világát. A weimari Bauhaus egykori tanára, a későbbi düsseldorfi professzor, márcsak a náci által eszközölt menesztése miatt is, megérdemli a megismerést. Tisztelgünk a világhírű festő előtt, akit egy bajszos, „barna” mázólo megtagadott.

Gábris Fischer

Paul Klee rajza „A növények, a föld és a levegő világa” című sorozatból

egységes stílus. Nincs kötött kompozíció, mint például a háromszögös a reneszánsz időkben. Nincs kötelező kompozíciós szabály és még sok minden nincs, ami volt. Klee is a tagadás szellemei közül való. Filozófiájának a megértése nélkül, érthetlenné válik alkotásainak javarésze. Vigasztalásul annyit, hogy aki nem tanult héberül, nem is tudhat héberül, illetve, aki nem tanulta meg Klee rajzi jelvilágát, természetesen tömőn áll majd Klee álmotívumvilágában. Kikezdtek, felbontották és lerombolták a hagyományok művészi formavilágát. Itt kezdtek értelmetlenné válni a tömegek számára, amelyeknek a művészeti nevelése (ha ugyan volt nekik) egy új, forradalmi művészeti változással szem-

művészet mindenki számára, aki a „rég” művészeti nyelvet tanulta, ismerte, értette és nem volt kedve felcserélni a művészet klasszikus nyelvét a szaporodó izmusok szelgijére. Azért lett meddő a modern művészet, mert a művész és a tömegek között érthetlenné vált a mondani való. Így az effajta művészet megszűnt közérthető kifejező tényező lenni. Motyogásainak a megértéséhez „médiúra” lett szükség. Ez a médium — legyen az műkritikus, esszé, kiállítási kalauz — egy másik művészeti kifejezési eszközzel, vagyis az irodalmi szöveggel próbálta megértetni azt az érthetlent, ami a modern szépművészetet rejtvezenyszerűen találgathatóvá züllesztette.

Igy jutunk el Picasso után

Egy óvatos kislány

SZINES KOCKÁK

OLASZORSZÁG

Angelo Litrico, római szabómesternél három öltözet ruhát rendelt Chruscsev még jóval bukása előtt. Ezeket már nem sikerült leszállítani, de most mégis sikerült túladnia a ruhákon. A római szabó mindent elkötetett az öltönyök liferálása érdekében, mindhiába. A ruhákat nem akarták átvenni és azok ellenértékét se voltak hajlandók kifizetni. A Szovjetunió római nagykövetségén.

A római szabómester a Chruscsev által rendelt ruhákat kirakatában helyezte el és reklámnak használta fel. Kitént, hogy nem is volt rossz reklámmódot, mert egy ausztráliai turista közölte, hogy hajlandó megvásárolni a három Chruscsev öltönyt és azokért ezer fontsterlinget ajánlott fel.

AUSZTRIA

Innsbruckban, „a legjobb madárijesztő” díjat Gustav Waldhauser nyerte el, aki a díj ünnepélyes kiosztása után ezt mondta az újságíróknak: — A díjat egy jó ötletnek köszönhetem. Semmi különös dolgot nem találtam ki, csak feleségem fürdőruháját akasztottam fel egy karóra. És a madarak hanyatt-homlok menekültek.

SVAJC

Egy statisztikai jelentés szerint Genfben háromszor annyi a válás, mint az egész országban. Barde bíró, aki többszáz válóperben hozott ítéletet, azt tanácsolja a nőknek, hogy legyenek figyelmesek férjeikkel szemben. Ugyanakkor a férjeket arra szólította fel, hogy segítsenek otthon feleségüknek a háztartási munkák elvégzésében. A férjeknek még ezt köti felkükre Barde bíró: — Több szerelmet kell adni a feleségnek, mert a mai nő már nem csak a családi otthon falai között él, hanem a világ sok kísértésének van kitéve.

EGYESÜLT ÁLLAMOK

Margaret angol királyi hercegnő hollywoodi látogatása alkalmával Hedda Hopper, a napokban elhalt szókimondó pletyka-újságíró is hallatta szavát. Többek között ezt mondta: — Margaret királyi hercegnő és jómagam egy időben mutatkoztunk be Angliának. Én éppen akkor érkeztem meg Londonba élettemben először, amikor Margaret hercegnő megszületett.

SPANYOLORSZÁG

Madridban nagyon rossz néven veszik az amerikaiaktól, mert kétségbe vonják azt, hogy Kolumbusz Kristóf fedezte fel Amerikát. Az „ABC” című madridi vezető napilap az amerikai Yale egyetemet támadta, mert az azt állította, hogy az Újvilágot Leif Ericson nevű viking fedezte fel.

rabját. A színjátszó diplomát ez alkalommal ösztönöztek voltak. Egyáltalában nem tagadták, azért tűzték műsorra ezt a klaszszikus, háború ellenes darabot, hogy azzal is tiltakozzanak a vietnámi háború ellen.

FRANCIAORSZÁG

Jean Berger, párizsi tisztviselő megnyerte a televízió pályázatának első díját, két hetes londoni tartózkodást. Londonban is részt vett egy fargysorsjátékon és ismét nyert. Ezúttal kéthetes ingyenes párizsi tartózkodásra jogosító utalványt.

A francia filmipar vezető személyiségei szüntelenül adják le a végjelzést s azt követően szubvenciót, az adó elengedését, vagy legalább csökkentését kérik. Ilyenkor az illetékes kormánytényezők bemutatják a sztároknak fizetett gázsik listáját.

Ezen a listán az első két helyet Brigitte Bardot és Fernandel foglalják el, akik filmenként 450 ezer dollárt kapnak. Utánuk következnek Jean Gabin, Yves Montand és Gina Lollobrigida, akik filmenként 225 ezer dollárral kénytelenek megelégedni. Delmondo tarifája 200 ezer dollár és Alain Delon — szegény — csak 170 ezer dollárt kap minden szerepért.

És a francia hatóságok válasza: ha van pénz ilyen horrorilis sztárgázsikra, akkor legyen pénz adóra is.

SVÉDORSZÁG

Stockholmban óriási a lakásínség. Fiatal pároknak 7-8 évig is kell várnok, amíg lakáshoz jutnak. Hasonló sors jutott osztályrészül Alfred Frimannak, aki már képtelen volt feleségével albérletben lakni. Ezért repülőgépet bérelt és a svéd főváros légitereiben hatalmas füstbűzzel ezt írta: „Kétségbeesetten sürgősen lakást keresek. Telefon 384-205. Alfred Friman.” Ez nem volt olesó mulatság, közel 250 dollárjába került. De kifizetődött, még aznap nyolc háztulajdonos hívta fel Alfred Frimant telefonon és ajánlott fel neki lakást.

UDVARLÁS

A fiú udvarol a lánynak. Hosszan hallgatnak a fiatalok, nem találnak közös témát. Végülis megszólal a fiú:

— Az élet olyan, mint egy pohár konyak.

— Miért? — kérdi a lány.

A fiú vállat von:

— Mit tudom én? Nem vagyok filozófus.

KÉRELEM

A nászújszakát követő reggelen mondja a fiatal férj:

— Az apád megígérte, hogy fizeti az esküvő költségeit, nem fizette. Bizonyára nem volt pénze. Arról is szó volt, hogy a nászutat ő fizeti, nem tette. Nem baj. Azt is mondták, hogy tizennyolc éves vagy és kiderült, hogy alaposan benne vagy a huszas éveidben. Mit lehet tenni? De arra kérek, hogy őrgebb már ne légy!

Esős időszak

A TAPINTATOS FELMONDÓLEVÉL

„Alig tudjuk elképzelni, hogyan fogunk a jövőben az ön áldásos közreműködése nélkül eleget tenni vállalati terveinek, de megkíséreljük”.

TREMP

Egy lány trempet kér. Az autóvezető lelassít, ki szól:

— Maga diáklány?

— Hát maga, rendőrtiszt?

— Apuka, ott megy az a néni, akivel tegnap együtt sétáltunk.

DEFINÍCIÓK

BANKAR: Aki nagy kamatában él.

GONDOS SOFÓR: Akinek egy-két kerékkel többje van.

LANYANYA: Akinek a komplett családhoz már csak egy férj hiányzik.

SZÓJÁTÉKOK

Régi ház hely = Aggtelek
Bandzsítás = Nézeteltérés
Török legelő = Pasarét
Le akart szokni a dohányzásról = Füstbe ment terv
Bender Sándor, Cholon

BEKÜLDÖTT VICCEK

KÁVEHAZBAN

Telefonhoz hívják Grünt, amint éppen a pincér kihozza a tejeskávét. Gyorsan egy cédulát ír a kávé mellé és fut telefonálni. A cédulára csak egy szót írt: „Beleköptem”.

Amikor visszaérkezik a cédulán még egy feljegyzést talál: „En is”.

A VASARON

Az ósakaruhás piaci sátra előtt áll egy paraszt asszony, nézegeti a kiakasztott öltönyöket. Megkérdi: — Vaion volna valami megfelelő a fiam részére?

A kereskedő érdeklődik: — Mekkora behéme a maga fia?

A parasztasszony végignéz a kereskedőn és így felel: — Olyasforma lehet, mint az úr.

Kluger M., Jeruzsálem

AZ ISKOLÁBAN

A tanító megkérdezi Sлотot, hogy ki győzte le Simont.

A gyerek habozás nélkül feleli: — A Makkábi Tel-Aviv.

AZ IRÓ

Két szomszédasszony beszélget a teraszon.

— Miből él az a szimpatikus fiatalember, aki nálatok lakik?

— Ir.

— Tényleg?

— Tényleg.

— Miket ír, regényeket, szindarabokat?

— Á, fenét. Leveleket az apjának.

SZAMTAN

A tanító ezt mondja a kis Robinak: — Egyik példát sem oldottad meg jól. Minden számolásba hiba esett. És mindig sokkal nagyobb összegek jöttek ki, mint kellett volna.

A gyerek így védekezik: — Nem én csináltam. Apukám készítette el a leckét.

— Mi az apukád foglalkozása?

— Főpincér.

A BOLDOG APA

Az apa, akinek már hat lánygyermek van, nagy boldogan nyit be az irodába, ahol dolgozik és újságolja: — Most jövök a kórházból. A feleségemnek kistfia született.

— Szép a gyerek? — kérdi az egyik kollega.

Az apa habozva feleli: — Tulajdonképpen az arcát nem is néztem...

MOSOGATÁS

Grünékhez látogatók jönnek. Eppen a konyhában találják Grünt, amint az mosog. A házigazda nem jön zavarba. Így kommentálja az eseményeket: — Mi a legteljesebb harmóniában élünk. Én segítek a feleségemnek a mosogatásban, ő pedig segít nekem mosni.

SZEMORVOSNAL

A szemorvos kiszól a következő betegért, aki ott várakozik a feleségével. A beteg bemegy, az orvos felveszi az adatait, majd anélkül, hogy megnézné a szemét, ezt mondja: — Súlyos rövidlátás.

— De doktor úr, hiszen meg sem nézte a szememet!

— kiált fel a beteg.

— De láttam a feleségét — feleli az orvos.

KÖLCSÖNKÉRES

Az Allenby egyik kereskedőjéhez bemegy egy vett osztrálytársa: — Öregem, megszorultam, adj kölcsön ötven fontot.

A kereskedő szótlanul néz rá.

— Nem tudtam más megoldást, azért jöttem hozzád. Semmi válasz.

— Mindössze ötven fontról van szó.

Hallgatás.

— No, de miért nem szólsz?

A kereskedő végülis kény szeredetlen megszólal: — Nézd, még mindig jobb, ha én maradok adós neked egy szóval, mintha te nekem ötven fonttal.

ROSSZULLET

Az asszony éjjel felkelt a férjét: — Te, Joszi, nem jól érzem magamat.

A férj morogva szól: — Aludj tovább. Ezekben a nehéz időkben ki érzi jól magát?

SZOMBATI VIZIT

A vallásos zsidó meglátogatja szombat délután a lányát és a vejét. Megdöbben látja, hogy a veje cigarettázik: — Mit csinálsz? — kiált rá a vejére megrémülten. — Szombat van.

— Elfelejtettem.

— Hogy lehet elfelejteni, hogy szombat van!?

— Elfelejtettem bezárni az ajtót.

Képeslap

C. E. Brown 79 éves New York-i lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak a lakásába, ott a székéhez kötötték és különböző értékű tárgyait magukkal vitték. A karosult különösen régipéngyűjteményét sajnálta, mely szintén megnyerte a betörők tetszését.

A rendőrségen személyleírásért kérték a betörőkről. — Hármann voltak — mondta C. E. Brown —, de csak az egyik tűnt fel nekem, mert olyan volt, mint egy elefánt. Legalább 300 fontot nyomott.

A rendőrség bünyügyi nyilvántartójában azután hamar ráismert az elefántszzerű betörő arcképére, akiről kitént, hogy J. J. Lo Piccoloval azonos. Rövidesen le is tartóztatták és vele együtt jutott rendőrkézre társa is, Fran Abruzzo, míg a harmadik bűnözőt a rendőrség keresi.

(Daily News, New York)

A hollywoodi viaszbábmuzeumban kiállították Marilyn Monroe életnagyságú szobrát. A viaszfigura a tragikus sorsú Marilyn Monroe-t a „Hétéves vágyakozás” című darabban alakított táncos szerepében örökíti meg, az eredeti kosztümben.

(The Hollywood Reporter)

APA ÉS FIA

— Nem az én nyakendődöm ez? — kérdezte signor Bianchi és fia mellére mutat, aki épp el akar menni.

— Lehetéges, édesapám.

— De hiszen az ing, ami rajtad van, az is az enyém.

— Meglehet, édesapám... — És az öv? ... Megmondanád nekem, miért vetted fel az övemet?

— De, édesapám, csak nem akarod, hogy útközben elveszítssem a nadrágodat... (Oggi, Milánó)

Ki mennyit beszél?

Juan Miró híres spanyol festőművész tudomására jutott, hogy képeiből kiállítást rendeznek New Yorkban. Kérésére barátai leveleket készítettek, melyek alapján megállapította, hogy a neve alatt kiállított képek közül egyetlen egy sem származik tőle.

(A. B. C., Madrid)

Az amerikai ideggyógyászok egyesületének legutóbb New York-ban megtartott konferenciáján dr. Ray L. Birdwhistel előadást tartott, melynek során többek között elmondta, hogy az átlagember naponta összesen körülbelül 10-12 percet beszél. Pontos vizsgálatai azt mutatják, hogy a férfiak semmivel se beszélnek kevesebbet, mint a nők.

Dr. Ray L. Birdwhistel azt is közölte, hogy egy átlagos mondat elmondása két és fél másodpercig tart és a nők nem beszélnek gyorsabban, mint a férfiak.

(Ladies' Home Journal)

Apró bölcsességek

Vezető elmék ismertetőjele: felismerik a problémákat, még mielőtt a körmeikre égnék.

Közhivatal betöltése éjjeli lakásban való táncoláshoz hasonlít. Bármilyen elővigyázatos is az ember, mégis rálép valakinek a tukszemére.

(דוד מ
ההתאגדות
17
11
XLVII. B.V.
Főszerkesztő
Felelős
Kiadó: MIZ
E.A.N.

Was

Izrá

Az arab rokonsze

— Érdek
Washing
verseny foka
mely sajnál
ennek meg
United Pres
hingtoni szá
idő szerint
fegyverek t
tagjai egyre
kormányra,
Megbízható
száz mérföld
az Egyipton
rakaták elle

Amerika
kétszer a
egyensúly a
dekében: el
amikor meg
nek Hawk
tájk beszerz
pedig 1964-
tőzkezdések
Izráel kb. 2
tankot szere

Azóta a
Egyiptomban
fegyverek
helyzetbe j
és ezért Izra
napokban n
lamhoz for
modern
jusson. Fegy
letek általán
nyolodnak l
tieket külön
toktartás. W
amerikai-iz
rök nem ha
ket közölni.
források azo

Izráel sze
kétakat
az amerika
pedig a fr
fejlesztett
lyel nemre
cia műbol
világűrbe.
Mindkettőne

MINO
FESTÉK

A S I
FES
ingyen tanác

Exutor
barát
UJ FI
Nata
Továbbra
• Felves